SUHOKRANJSKE Poti

Glasilo Občine
Žužemberk
Št. 38
Leto X.
julij 2010

VISEJEC

Foto: Dušan Šetina

26. seja Občinskega sveta Občine Žužemberk

Občanom in gospodarstvu v industrijski coni Hinje se je naredila ogromna škoda

Svetniki in svetnice Občine Žužemberk so se na 26. seji, ki je bila 31. marca 20, podrobneje seznanili z delovanjem Razvojnega centra Novo mesto d.o.o., katerega je predstavila direktorica Mojca Špec Potočar in se seznanili s poročilom dela skupne občinske uprave - medobčinskega inšpektorata in redarstva za leto 2009, programa dela v tekočem letu in s Poročilom o izvajanju Občinskega programa varnosti Občine Žužemberk za leto 2009, katerega je podala Brigita Kalčič (na sliki).

Svetnik Dušan Papež je dal pobudo za objavo poziva v občinskem glasilu za vse občane, ki nimajo urejenega odvodnjavanja. Svetnik Jože Šteingel je imel pripombe glede prijav turistov v občini. Menil je, da sobodajalci ne prijavljajo turistov in tako ne odvajajo turistične takse. Svetnica Malči Klemen je predlagala, da medobčinski inšpektorat in redarstvo posreduje za ureditev okolice reke Krke pri Dularjevem mlinu na Dvoru. Svetnik Milan Ivkovič pa se je zavzel za večjo število urejenih parkirnih mest v občini.

Občinski svet je nadalje obravnaval in se seznanil z Odlokom o zaključnem računu Proračuna Občine za leto 2010 in sprejel osnutek Odlok o spremembi Odloka o proračunu za leto 2010 – rebalans 1. Pri tej točki sta svetnika Dušan Papež in Jože Papež opozorila na veliko škodo, ki se je zgodila posredno zaradi prijav nekaterih občanov, gospodarstvu in obrtno-industrijski coni v Hinjah, kjer se že dela škoda zaradi odpovedi investitorjev, ki ne morejo graditi, ni novih delovnih mest, škoda pa gre v milijone evrov. V nadaljevanju so svetniki sprejeli osnutek odloka o spremembi Odloka o priznanjih Občine Žužemberk in sklep o pridobitvi in odtujitvi nepremičnin.

Mojca Špec Potočar je predstavila Razvojni center Novo mesto

Brigita Kalčič vodi medobčinski inšpektorat in redarstvo

Občinski svet je tudi pooblastil župana Franca Škufco za podpis enoletne pogodbe z možnostjo vsakoletnega podaljšanja o zagotavljanju in izvajanju knjižnične dejavnosti s Knjižnico Mirana Jarca Novo mesto in se seznanil s potekom izdelave Občinskega prostorskega načrta (OPN) Občine Žužemberk.

Jože Drganc iz podjetja Struktura d.o.o., ki pripravlja OPN, je pojasnil potek in težave pri izdelavi OPN. Razgrnitev bo predvidoma do 15. maja, do konca leta pa bi moral biti OPN dokončno sprejet.

Svetnik Milan Ivkovič je v zadnji točki Vprašanja in pobude članov od občinskega sveta zahteval inšpekcijski pregled na parcel št. 1714/122 k.o. Žvirče in terjal, da se objekte, ki so postavljeni nelegalno, odstrani ter se pozanimal za razpis vetrolovnih vrat v OŠ Prevole

Mag. Jelka Mrvar se je v nadaljevanju številnih vprašanj zavzela za urejeno pešpot od vrtca proti spomeniku na Cviblju in člane sveta seznanila z novo knjigo Tam gori za našo vasjo, ki govori o Drašči vasi, pisateljice Ivanke Mestnik.

Svetnik mag. Jože Jenkole je pozval tudi vse svetnike in svetnice na vseslovensko čistilno akcijo.

Urednik

27. seja Občinskega sveta občine Žužemberk

Nove cene za socialno varstveno storitev

Gladko in sorazmerno hitro so svetniki in svetnice Občinskega sveta občine Žužemberk 13. maja na 27. seji sprejeli dopolnjen poslovnik Občinskega sveta in uskladili odloka o ustanovitvi prevolske in žužemberške osnovne šole, v katerem bodo po novem zaposleni v svetu šole zastopani s petimi člani. Po skrajšanem postopku so sprejeli odlok o oskrbi s pitno vodo, katerega je predstavil Iztok Zorko iz novomeške Komunale (na sliki). Več skeptičnosti pa sta pri svetnikih in svetnicah naletela Odloka o kanalizaciji in odpadkih in ju bodo obravnavali drugič. Svetniki in svetnice so potrdili tudi nove cene za socialno varstveno storitev pomoč družini na domu.

Urednik

Projekt **Po sledeh Andreja Turjaškega** se bo pripravljal za sredstva EU

V začetku maja 2010 je bil v sejni sobi Občine Žužemberk organiziran sestanek partnerjev projekta Po sledeh Andreja Turjaškega z namenom, da bi z partnerskem sodelovanjem ta projekt prijavili na javni razpis za izbor projektov v okviru Operativnega programa IPA Slovenija-Hrvaška 2007-2013.

Sestanka v Žužemberku so se udeležili predstavniki: Zavoda Parnas iz Velikih Lašč, Parka vojaške zgodovine iz Pivke, Javnega zavoda Trubarjevi kraji iz Velikih Lašč, Notranjskega ekološkega centra iz Cerknice, TD Suha krajina, Bratstva Svetog Mihovila iz Karlovca in Občine Žužemberk. Zbrane je pozdravil žužemberški župan Franc Škufca in izrazil navdušenje nad projektom, ki povezuje oba naroda in krepi vedenje o našem rojaku Andreju Turjaškemu oziroma Šumberskemu z Žužemberškega gradu.

Partnerji so se dogovorili, da bo projekt vodila Občina Žužemberk, partnerji pa bodo pripravili vse potrebno, da bi ta projekt lahko uspešno kandidiral za sredstva operativnega programa IPA in pri tem izboljšal turistično ponudbo, hkrati pa obeležil pomembno zmago krščanske vojske nad Turki 22.6.2010 pri Sisku. Projekt je ocenjen na približno 680.000 EUR.

V projekt bodo povabili še Zavod Svitar, KUD Ljud Ljubljana, Gradski muzej Sisak in Karlovac ter Muzej sv. Ivana Zelina z Zelingradskimi vitezi iz Zelingrada iz Hrvaške.

Foto: Andrej Šumberski

Vlado Kostevc

Občina Žužemberk za sofinanciranje iz EU prijavila izgradnjo vodovoda

Na 5. javni poziv za predložitev vlog za sofinanciranje operacij iz naslova prednostne usmeritve »Regionalni razvojni programi« razvojne prioritete »Razvoj regij« Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov 2007-2013 za obdobje 2010-2012 je Občina Žužemberk za sofinanciranje prijavila operacijo izgradnjo Vodovoda Reber-Žužemberk z vodohranom Reber.

Izgradnja Vodovod Reber – Žužemberk z vodohranom Reber zajema povezavo na obstoječo infrastrukturo severnega dela Občine Žužemberk in s tem povezavo javnega vodovodnega sistema iz vodnega vira vrtine Gk-1/93 Gornji Križ, izdatnosti 5l/s, iz katere se oskrbujejo vasi Gornji in Dolnji Križ, Vrh in Vrhovo. Z izgradnjo vodohrana Reber prostornine 100 m3, ki je priključen na povezovalni cevovod Križi-Reber in bo lociran na koti 378 mnm, se bo omogočila trajna oskrba naselij Reber, Zalisec ter občinskega središča Žužemberk s 1200 prebivalci ter dvema conama: obrtno industrijsko cono Sejmišče in stanovanjsko poslovno cono Klek. Vodohran bo omogočal tudi oskrbo prebivalcev Krajevne skupnosti Dobrnič v sosednji Občini Trebnje.

Izgrajen bo primarni vod Reber-Žužemberk v dolžini 2.350 m ob lokalni cesti Reber-Žužemberk ter nato ob regionalni cesti Žužemberk-Trebnje vse do ulice Cvibelj.

Izgradnja vodovoda Reber-Žužemberk z vodohranom Reber bo posledično pripomogla k zmanjšanju vodnih izgub, saj se trenutno občinsko središče oskrbuje s pitno vodo iz vodnega vira Globočec v sosednji Občini Ivančna Gorica ter po slabem cevovodu in so na njemu tudi 54% izgube.

Projekt bo imel vpliv tudi na kvaliteto življenja ter posledično tudi na odpiranje novih delovnih mest v obrtno-industrijski coni Sejmišče. Posledično pa bo izboljšana tudi požarna varnost prebivalcev ter gospodarstva.

Ocenjena vrednost projekta je 750.000 EUR.

Če bo vloga popolna bo projekt sofinanciran iz Evropskega strukturnega sklada v višini 60 % opravičenih stroškov, kar je ocenjeno na 447.265 EUR, ostalo pa se bo sofinanciralo iz občinskega proračuna. Z deli naj bi se začelo že v letošnjem letu, projekt pa bo zaključen v letu 2012.

Vlado Kostevc

NE SPREGLEJTE

Stran 7-9
Trki dnevi 2010

Stran 18
Častna občanka Ivanka Mestnik

Stran 21
Obrazi časa Malči Klemen: v Stavči vasi mi je najlepše

Nove cene komunalnih storitev v Občini Žužemberk

Na podlagi novega Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih gospodarskih javnih služb varstva okolja je Občinski svet Občine Žužemberk na 25. seji dne 18. 2. 2010 ob obravnavi predloga cen komunalnih storitev sprejel naslednji sklep o potrditvi novih cen komunalnih storitev. Nove cene bodo začele veljati šele po sprejemu ustreznih odlokov in potrditvi novih cen s strani ministrstva, pristojnega za okolje.

Cena storitve je po novem sestavljena iz omrežnine oz. stroškov javne infrastrukture, stroškov izvajanja javne službe ter okoljskih dajatev, ki se pri kalkulaciji cene in na računu

Cene za oskrbo s pitno vodo:

Vrsta storitve	Enota mere	Cena v EUR brez DDV
VODARINA	EUR/m^3	0,8498
OMREŽNINA za DN 13	EUR/mesec	1,0107
OMREŽNINA za DN 20	EUR/mesec	1,6879
OMREŽNINA za DN 25	EUR/mesec	2,5269
OMREŽNINA za DN 32	EUR/mesec	4,0430
OMREŽNINA za DN 50	EUR/mesec	10,1074
OMREŽNINA za DN 80	EUR/mesec	33,6881
OMREŽNINA za DN 100	EUR/mesec	50,5372
OMREŽNINA za DN 150	EUR/mesec	101,0744

Občina subvencionira ceno omrežnine v višini 58,13 %.

Cene za odvajanje odpadnih voda:

Vrsta storitve	Enota mere	Cena v EUR brez DDV
ODVAJANJE ODPADNIH VODA	EUR/m^3	0,5522
OMREŽNINA za DN 13	EUR/mesec	0,9267
OMREŽNINA za DN 20	EUR/mesec	1,5475
OMREŽNINA za DN 25	EUR/mesec	2,3167
OMREŽNINA za DN 32	EUR/mesec	3,7067
OMREŽNINA za DN 50	EUR/mesec	9,2667
OMREŽNINA za DN 80	EUR/mesec	30,8858
OMREŽNINA za DN 100	EUR/mesec	46,3334
OMREŽNINA za DN 150	EUR/mesec	92,6667

Občina subvencionira ceno omrežnine v višini 95,13 %.

Cene za čiščenje odpadnih voda:

Vrsta storitve	Enota mere	Cena v EUR brez DDV
ČIŠČENJE ODPADNIH VODA	EUR/m^3	0,2008
OMREŽNINA za DN 13	EUR/mesec	2,2302
OMREŽNINA za DN 20	EUR/mesec	3,7245
OMREŽNINA za DN 25	EUR/mesec	5,5756
OMREŽNINA za DN 32	EUR/mesec	8,9210
OMREŽNINA za DN 50	EUR/mesec	22,3024
OMREŽNINA za DN 80	EUR/mesec	74,3340
OMREŽNINA za DN 100	EUR/mesec	111,5121
OMREŽNINA za DN 150	EUR/mesec	223,0242

Občina subvencionira ceno omrežnine v višini 93,14 %.

Cene za odvoz odpadkov:

Vrsta storitve	Enota mere	Cena v EUR brez DDV
ODVOZ ODPADKOV - gospodinjstva	EUR/m^3	5,4826
ODVOZ ODPADKOV - ostali	EUR/m^3	9,8251
STROŠEK JAVNE INFRASTRUKTURE - gospodinjstva	EUR/m^3	0,6179
STROŠEK JAVNE INFRASTRUKTURE - ostali	EUR/m^3	0,6072

Občina subvencionira ceno omrežnine za gospodinjstva v višini 10,22 %.

Cene za štev nine:

Vrsta storitve	Enota mere	Cena v EUR brez DDV
ŠTEVNINA za DN 20	EUR/mesec	2,0880
ŠTEVNINA za DN 25	EUR/mesec	2,6100
ŠTEVNINA za DN 40	EUR/mesec	4,1760
ŠTEVNINA za DN 50	EUR/mesec	5,2200
ŠTEVNINA za DN 80	EUR/mesec	8,3520
ŠTEVNINA za DN 100	EUR/mesec	10,4400
ŠTEVNINA za DN 150	EUR/mesec	15,6600
ŠTEVNINA za DN K50	EUR/mesec	15,6600
ŠTEVNINA za DN K80	EUR/mesec	25,0560

Cene za vzdrževanje priključkov:

Vrsta storitve	Enota mere	Cena v EUR brez DDV
VZDRŽEVANJE PRIKLJUČKA DN 20	EUR/mesec	3,3220
VZDRŽEVANJE PRIKLJUČKA DN 25	EUR/mesec	4,1525
VZDRŽEVANJE PRIKLJUČKA DN 40	EUR/mesec	6,6440
VZDRŽEVANJE PRIKLJUČKA DN 50	EUR/mesec	8,3050
VZDRŽEVANJE PRIKLJUČKA DN 80	EUR/mesec	13,2880
VZDRŽEVANJE PRIKLJUČKA DN 100	EUR/mesec	16,6100
VZDRŽEVANJE PRIKLJUČKA DN 150	EUR/mesec	24,9150
VZDRŽEVANJE PRIKLJUČKA DN K50	EUR/mesec	24,9150
VZDRŽEVANJE PRIKLJUČKA DN K80	EUR/mesec	39,8640

Glede na nove cene bo za štiričlansko družino mesečni strošek za porabo vode višji za približno 13 EUR, oz. za 26,24 %. Vsekakor je veliko breme povečenja cen na svoja pleča preveza občina, ki bo v veliki meri subvencionirala ceno in tudi krila letne izgube v višini 191.937 EUR, da bo pokrila celotno predvideno izgubo za Občino Žužemberk v višini 361.849 EUR.

Vlado Kostevc

Nagrajenci Občine Žužemberk za leto 2009

Na podlagi javnega razpisa in predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja je Občinski svet Občine Žužemberk na svoji 28. redni seji dne sprejel sklep o podelitvi priznanj Občine Žužemberk za leto 2009.

Naziv častnega občana oz. častne občanke Občine Žužemberk je prejela **Ivanka Mestnik**, upokojena učiteljica in pisateljica, ki je s svojimi literarnimi deli Suho krajino in Občino Žužemberk umestila v slovensko književnost..

Zlati grb Občine Žužemberk je prejel **Jože Kastelic**, poslovnež iz Žvirč, ki sedaj živi in dela v Torontu v Kanadi, za svojo dolgoletno in nesebično pomoč pri razvoju domačega kraja in Suhe krajine.

Srebrni grb Občine Žužemberk je prejel **Jožef Ban**, upokojeni uradnik, za svoje delo na raznih področjih razvoja nekdanje Krajevne skupnosti Žužemberk in Občine Žužemberk.

Bronasti grb Občine Žužemberk je prejelo **Prostovoljno gasilsko društvo Dvor** za svoje aktivno delovanje na humanitarnem področju in pri razvoju gasilstva v Občini Žužemberk.

Pisna priznanja Občine Žužemberk so prejeli**: Konjeniško društvo Kljuse Budganja vas**, **Tončka Banko, Silva Legan, Anton Škufca in Jože Tekavčič.**

Pisno zahvalo Občine Žužemberk pa je prejel zidarski mojster v pokoju **Franc Merkun** iz Velikih Češnjic pri Šentvidu.

Vlado Kostevc

POROČILO O KOMUNALNIH ZADEVAH junij 2010

V naši občini se letos začenja in končuje kar nekaj pomembnih projektov na infrastrukturnih objektih, ki so osnova za razvoj naših krajev, tako v družbenem, gospodarskem kot v turističnem smislu. Osnovne dobrine , kot so električna energija, čista pitna voda, kanalizacija, zbiranje in odvoz komunalnih odpadkov ter seveda širokopasovno omrežje, nam bodo omogočile, da se lahko kosamo z ostalim svetom. Lahko smo še tako sposobni, a brez optične povezave si ne znamo več predstavljati ne poslovanja in ne študija v naši lokalni skupnosti. Slaba oskrba s temi dobrinami nam bo še povečala odliv mladega kadra iz občine. Jasno je tudi, da brez pomoči SLO in EU vseh teh dobrin sami nikoli ne bomo zgradili do te faze, da bodo funkcionirale.

Župan in občinska uprava si močno prizadevata, da bi poleg že prejetih in odobrenih sredstev omogočili še pridobitev novih za načrtovane projekte. Na tej poti je veliko ovir. Predvsem so to pravila na razpisih, ki jih krojijo naši ljudje v Ljubljani. Naša skupnost je pravzaprav velika (164km^2 !), nas pa je le 4.700! Razpis pa so ne glede na vse floskule prilagojeni na bistveno bolj skoncentrirano poselitev.

Kljub vsem oviram računamo na najboljše možne rezultate na tem področju.

VODOVOD

VODOVOD REBER – ŽUŽEMBERK Z VODOHRANOM REBER

Pridobljeno je gradbeno dovoljenje, projekt je prijavljen na razpis za finančna sredstva EU in RS. Za dosego tega cilja smo morali odkupiti zemljišče za vodohran na Rebri in podpisati kar nekaj služnostnih pogodb z lastniki zemljišč, preko katerih poteka trasa vodovoda. Namen tega projekta je poln izkoristek vrtine Križi, iz katere bomo črpali vodo v omrežje Žužemberka. S tem bomo zaradi lastnega vira in novih cevovodov znižali lastno ceno vode in zmanjšali izgube. Vodovodni priključek bosta dobila še dva objekta in sicer Reber 1 in 2.

Pohvaliti moramo lastnico odkupljenega zemljišča za vodohran, nekaj naših občanov in g. župnika Vidmar Franca. Vsi so namreč izredno kooperativno sodelovali pri pridobivanju služnosti za izvedbo trase cevovoda.

VODOVOD REBER (spodnja) IN ZALISEC

Projekt je zaključen. Vsi objekti so priključeni na vodovod.

VODOVOD ZGORNJI CVIBELJ

Projekt je zaključen. Vsi objekti so priključeni na vodovod.

VODOVODNO OMREŽJE OBČINE ŽUŽEMBERK

V vrtini črpališča Križi smo zamenjali črpalko. Na Lopati in v Mačkovcu smo zamenjali po cca 80 m vodovodne cevi. V planu je še nekaj podobnih kritičnih odsekov, ki jih bomo servisirali do konca leta.

Vrtino na Vinkovem Vrhu smo pregledali s kamero. Ugotovljeno je, da jo moramo nujno klorirati in ponovno izvesti preskus količine vode, ki jo lahko načrpamo.

V centru Žužemberka smo v sklopu servisa ceste obnovili vse vodovodne priključke, glavni vod in hidrante.

PROJEKT SUHOKRANJSKI VODOVOD

Idejni projekt, ki definira potek tras cevovoda na parcelo natančno je v zaključni fazi. Planirani so vsi potrebni objekti in narejeni geodetski posnetki. Pridobivajo se projektni pogoji. Projekt je prijavljen na državnih oz. evropskih razpisih za sofinanciranje.

FEKALNA KANALIZACIJA

CENTRALNA ČISTILNA NAPRAVA ŽUŽEMBERK

Čistilna naprava v upravljanju Komunale Novo mesto deluje brezhibno.

PROJEKT ULICA BREG IN NAD MIKLAVŽEM

Izdeluje se projekt za obe ulici. Renovira se cesta, vodovod, dogradi JR, fekalna kanalizacija, cevovod za bodočo optiko in elektro kabelska kanalizacija. To bo izredno zahtevna izvedba, saj za vso infrastrukturo skorajda ni prostora med starimi hišami.

CENTER ŽUŽEMBERKA, INDUSTRIJSKA CONA SEJMIŠČE, PRAPROČE

V roku 2 mesecev pričakujemo pridobiti uporabno dovoljene za projekt fekalna kanalizacija s črpališčem v centru Žužemberka in takoj potem priključevati objekte iz navedenih krajev.

PROJEKT DOPOLNITEV FEKALNE KANALIZACIJE ŽBK

Na levem bregu naselja Žužemberk je ostalo še kar nekaj objektov, ki se ne morejo priključiti na obstoječe delujoče fekalne kanale. Naročen je projekt, izveden bo razpis in zadeva se bo čimprej realizirala iz sredstev komunalne takse.

CESTNA INFRASTRUKTURA

DRŽAVNE CESTE

CESTA ČEZ CENTER ŽUŽEMBERKA

Projekt je zaključen. Izdeluje se PID (Projekt izvedenih del). Na tej osnovi bomo pridobili uporabno dovoljenje za fekalno kanalizacijo.

Na DRSC je bil oddan revidiran projekt, ki zajema še izdelavo meteorne kanalizacije, javne razsvetljave, delno pločnikov in gornjega ustroja same ceste. Izvedba naj bi po zagotovilih DRSC-ja stekla v septembru 2010. Po zaključku tega dela ceste se moramo dokončno dogovoriti za ureditev trga Žužemberk.

CESTA BELI GRABEN – PAJČNA

Pogodba med DRSC in SCT je podpisana. Dela bodo letos dokončana.

CESTA ČEZ DVOR

Projekt je s strani DRSC potrjen. Do danes DSRC še nima podpisanih dveh pogodb z našimi občani o prodaji zemljišč, ki se nujno potrebujejo tako za cesto kot za hodnik za pešce. Lahko zagotovo trdimo, da bi center Dvora že funkcioniral v polni – moderni podobi, če bi nekaj krajanov Dvora bilo sposobno sprejeti kompromisne rešitve za umestitev obnovljene ceste v prostor. Sama avtobusna postaja Dvor bo ob začetku del in tudi za naprej prestavljena na že obstoječo AP pri šoli Dvor. Kdaj bosta podpisani še manjkajoči dve pogodbi in kdaj bo na tej osnovi zagotovljen denar na DRSC za nujna vzdrževalna dela na dotični cesti ne ve nihče.

OBČINSKE CESTE

S 01.06.2010 smo začeli s košnjo bankin ob občinskih cestah in javnih poteh.

POZOR!

Vse občane, katerih parcele mejijo na občinske ceste in javne poti in imajo na svojem zemljišču zasajeno drevje ali grmovnice, vljudno prosimo, da sami odstranijo veje, ki ovirajo promet, preglednost ali zastirajo prometno signalizacijo. V nasprotnem primeru bodo to naredili naši komunalni delavci. V primeru, da lastnik ne bo dovolil odstranitev ovir, bomo primorani postopati v skladu z zakoni in občinskimi odloki.

CESTA V CONO OIC SEJMIŠČE - ŽUŽEMBERK

Cesta in vsa potrebna infrastruktura je zgrajena.

CESTA V STANOVANJSKO CONO KLEK - ŽUŽEMBERK

Cesta je v odkupljenem delu cone že projektirana. Za izvajalca je objavljen razpis na portalu javnih naročil.

CESTA VISEJEC – VRH PRI HINJAH

Celotno traso (bankine) bomo razširili za cca 1 meter v makadamski izvedbi. Lastniki zemljišč ob trasi so v glavnem že dali soglasja.

CESTA RATJE – SAMOTAR

Razpis za asfaltiranje je zaključen. Najugodnejši ponudnik (CGP Novo mesto) bo asfaltirane celotne trase izvedel v roku cca 60 dni.

CESTA DRAŠČA VAS- IVANC

Cesta je asfaltirana v celoti.

CESTA BORŠT- spodnja

Skupaj z večinsko udeležbo lastnikov zemljišč se je cesta razširila in utrdila v makadamski izvedbi.

CESTE V NASELJIH KS HINJE

Izdelanih je že cca polovico popisov potrebnih popravil. Zadeve se bodo začele izvajati v roku 15 dni in zaključile konec septembra.

CESTA KRIŠKA GORA

Skupaj z večinsko udeležbo lastnikov zemljišč se je cesta razširila in utrdila ter asfaltirala. Otvoritev rekonstruirane ceste je bila 25. 6. 2010.

JAVNA RAZSVETLJAVA

JR DVOR

Zaključili smo začeto gradnjo JR pri šoli in ob državni cesti na Dvoru.

JR ŽUŽEMBERK

Zaključena je trasa center – šola z AP Žužemberk.

JR STRANSKA VAS, SR. LIPOVEC, BUDGANJA VAS IN STAVČA VAS

Projekti so v delu. Prav tako ponudbe. V okviru financ bo večino planiranega zaključeno do konca septembra.

KOMUNALNI ODPADKI

17. aprila se je izvedla akcija OČISTIMO SLOVENIJO. S skupnimi močmi so dejansko očistili občino predvsem starih bremen odpadkov. Operativno smo na občini delali še 14 dni, da smo nekako vsa zbirna mesta in ZRC pospravili in uredili. Vsa zahvala vsem sodelujočim!

Nekaj črnih odlagališč je še ostalo. Sanirali jih bomo v bližnji prihodnosti.

Skupaj s Komunalo smo izvedli zbiranje kosovnih odpadkov. Bilo jih je občutno manj, ker so se v glavnem oddali na zbirališča že v prej omenjeni akciji. Jeseni bomo organizirali še akcijo zbiranja nevarnih odpadkov.

Naš Zbirno reciklažni center deluje zelo dobro. Zberemo veliko odpadkov, ki jih sortiramo in odvažamo ločeno.

MOSTOVI

MOST ŽUŽEMBERK

Projekt je končan. Med delom na tem projektu je namreč prišlo do korenitih sprememb. Prvotna zamisel o obnovi starih nosilnih stebrov je bila zavržena. Nov projekt predvideva kompletno nov most, s tremi podporami in armirano betonsko nosilno ploščo debeline 70 cm. Sama izvedba pa predvideva postavitev jeklenega montažnega mostu v času gradnje.Gradbeno dovoljenje pridobivamo v teh dneh. Razpis za izvedbo je objavljen. V roku cca enega meseca bo izbran izvajalec, če ne bo pritožb na razpis. Zaradi zahtevnosti razpisa in tudi same gradnje je težko napovedati začetek in konec gradnje.

MOST DRAŠČA VAS

Z občino Ivančna Gorica smo podpisali pogodbo o obnovi mostu. Idejni projekt je narejen. Pooblaščena firma in projektant zbirata vsa potrebna soglasja za pridobitev GD.

MOST TOMAŽEV

Pripravili bomo projekte za pridobitev nepovratnih sredstev na Ministrstvu za kmetijstvo.

PROJEKT ODPRTEGA ŠIROKOPASOVNEGA OPTIČNEGA OMREŽJA V OBČINI ŽUŽEMBERK

Po zagotovilih ministrstva naj bi bil razpis za nepovratna sredstva za OŠO objavljen v juliju. Naša občina ima skupaj z ostalimi občinami v projektu vse pripravljeno, da je javimo na razpis. Upajmo, da bomo uspešni!! V nasprotnem bomo zaostali v razvoju optike in to nas lahko pahne »100 let za leseno žlico«.

ŽELEZARNA DVOR (Lončarija)

Z veliko truda smo se uspeli dogovoriti z Ministrstvom za kulturo, da nam je odobrilo cca 90.000,00 EUR sredstev za nujna vzdrževalna dela za objekt Lončarija v sklopu dvorske železarne. Pridobili smo popis potrebnih del, vsa soglasja ZVKD Novo mesto, izvedli smo razpis, podpisali pogodbo z izvajalcem in nadzornikom. Dela so se že začela. Stavba bo rešena propada, območje bo dobilo čisto drugačno sliko, predvsem pa bo s tem pridobil sam Dvor, ki mora te naravne in kulturno zgodovinske danosti čimprej in kar najbolje izkoristiti!!!

Martin Grčar, inž. kom.
ceste@zuzemberk.si
(031-777-880)

Suhokrajinski zbornik 2010

Priprave za izid četrtega zbornika Žužemberški grad so praktično končane. Po predvidevanjih bo izšel že takrat, ko boste brali to številko občinskega glasila, to je še pred praznovanjem občinskega praznika. Takrat ga boste tudi lahko kupili na stojnici pri gradu, v trafiki pri gospe Leji Hotko ali na občini. Cena bo 19 EUR za izvod. Ta zbornik oblikuje zelo pestra vsebina in bogato fotografsko gradivo. Na začetku so članki, ki se nanašajo na obnovo gradu: finančno poročilo, poročilo spomeniškega zavoda iz Novega mesta, ocena opravljenega dela s smernicami dr. Igorja Spača. Sledijo članki zgodovinskega značaja, literarni prispevki ter druge zanimivosti. Upamo, da vam bo vsebina všeč in boste iz nje izvedeli tudi kaj novega. Žal je tudi pri tem zborniku prispevkov bilo več, kot pa smo jih lahko objavili glede na razpoložljivi obseg. Tako bo spet nekaj člankov ostalo na zalogi ali pa jih bomo objavili v občinskem glasilu.

V času gospodarske krize je izid novega zbornika prav gotovo uspeh. Zbornik je uredil g. Jože Rozman, lektoriral pa ga je naš rojak prof. Jože Škufca - za Bog lonaj! Vsem članom odbora za obnovo gradu in številnim drugim sodelavcem ter sponzorjem, ki so pripomogli k njegovemu izidu se za njihov trud in priznanje zahvaljujem iz vsega srca. Pred več kot sto leti je Anton Aškerc zapisal: »Kultura in prosveta, to naša bo osveta!« Sledimo temu reklu!

Slavko Gliha

Cenjene občanke, spoštovani občani in prijatelji Občine Žužemberk ter Suhe krajine!

Ob prazniku naše občine vam izrekamo iskreno voščilo z željo, da bi bil vsak dan prežet z vrlinami, ki nas bodo vse vodile k skupnim ciljem in nas obenem navdihnile z novimi idejami ter izzivi za nadaljnji razvoj.

Vsem vam želimo lepe praznične dni in prijetno bivanje v okolju, ki premore izjemno naravno, kulturno in živo dediščino, na katero smo lahko vsi ponosni.

Želimo, da bi prijetno preživeli poletne dni in uživali ob prireditvah in Trških dneh, ki jih ob prazniku Občine Žužemberk 15. juliju skupaj organiziramo z mnogimi društvi, zvezami in organizacijami.

To Vam v imenu članic in članov občinskega sveta, zaposlenih v občinski upravi ter v svojem lastnem imenu želim iz srca.

Vaš župan
Franc Škufca

TRŠKI DNEVI

Žužemberk, Suha krajina – od 6. do 19. julija 2010

Trški dnevi so največja in najodmevnejša kulturno – rekreativno - turistična prireditev v Suhi krajini in ena večjih na Dolenjskem, v kateri se prepletata preteklost in sedanjost.

V programu nastopajo mnogi priznani slovenski in tudi tuji umetniki. Prireditve se začnejo z literarnim večerom na Dvoru, nadaljujejo z otvoritvami fotografij v lovski dvorani, nato obnovljenega vodnjaka na Ajdovcu, etnološkim srečanjem v spominskem parku Alojza Zupanca v Šmihelu.

V Žužemberku se prireditve začnejo z otvoritvijo vinoteke in razstave likovnih del Franca Zupančiča in Maje Dralka, koncertom ene izmed legend slovenske popevke Alfija Nipiča, nadaljujejo s predstavitvijo slovenske etnologije, pesmi in plesov, s kolesarsko dirko, s sprejemi in otvoritvami občinskih pridobitev, trškimi igrami, nastopi mladih harmonikarjev, suhokranjsko tržnico, koncertom za orgle in pravo gasilsko veselico z Veselimi Štajerkami.

V nedeljo bo potekal daleč naokoli poznan Srednjeveški dan, ki je tudi osrednji dogodek, s tržnico, vitezi, grajskimi gospodičnami, plesi, viteškimi dvoboji in z zanimivimi dogodki iz bogate zgodovine žužemberškega gradu.

Ob 21. uri bo sledila slovesnost ob prazniku občine, s koncertom znane slovenske skupine Rock'n banda in Stiškega kvarteta in ognjemetom ...

Trški dnevi se bodo zaključiji v ponedeljek, ko se s spominsko uro spomnimo in obudimo ter počastimo obletnico rojstva Rozalije Sršen ali Zalle Zarane – prve hollywoodske filmske igralke iz Slovenije, rojene 16. 7. 1897 v Žužemberku.

Foto Rudi Cerkovnik: množica navdušenih obiskovalcev

VladiMir

Program Trških dni v Žužemberku, od 6. do 19. julija 2010

1. dan: torek 6. 7. prizorišče: Kulturna dvorana na Dvoru

20.00	**srečanje pesnikov in literatov društev upokojencev**	organizator DU Dvor

2. dan: sobota 10. 7. prizorišče: Žužemberk, lovska dvorana

18.00	**Otvoritev razstave fotografij Franca Šeška, Narava in živali skozi letni čas**	LD Plešivica Žužemberk

3. dan: nedelja 11. 7. prizorišče: Žužemberk, večnamenska dvorana PGD Ajdovec, vaški vodnjak na Ajdovcu

11.00	**koncert za orgle v farni cerkvi sv. Mohorja in Fortunata, organistka Nina Zajec**	organizator občina
18.00	**otvoritev prireditev ob občinskem prazniku s Trškimi dnevi** s pozdravom župana**,** predstavitev projekta in razstave Mreža regionalnih muzejev na prostem, nagovor Simona Udvanca in predsednika TD	organizator Občina, Skansen Pleterje,
19.00	**otvoritev obnovljenega vaškega vodnjaka;** pozdravni nagovori in nastop učencev PŠ Ajdovec	organizator Občina, OŠ Žužemberk-šola Ajdovec in Heliosov sklad

4. dan: ponedeljek 12.7. prizorišče: sejna soba občine v Žužemberku

18.00	**preventivne zdravstvene meritve krvnega tlaka, sladkorja v krvi in holesterola**	organizator krajevna organizacija RK Žužemberk

5. dan: torek 13.7. prizorišče: spomenik NOB na Cviblju-Žužemberk

18.00	**položitev venca pri spomeniku na Cviblju ob prazniku šoferjev in avtomehanikov ZŠAM Slovenije,** nagovori in nastopi pevk KO ZB Žužemberk in rogistov	organizator ZŠAM, občina, KO ZB Žužemberk

6. dan: četrtek 15.7. prizorišče: spominski park Alojza Zupanca, Šmihel pri Žužemberku

19.00	**spominsko ljudski kulturni večer v parku Alojza Zupanca,** predstavitev vasovanja, nastop pevk iz Podbočja	organizator KD Šmihel pri Žužemberku, PGD Šmihel, TD Suha krajina, občina

7. dan: petek, 16.7. prizorišče: nekdanja grajska vinska klet, avla OŠ, moderatorki: KUD Žužemberk

18.00	**podelitev plaket in razglasitev ambasadorja zweigelta**	organizator Društvo Vinogradnikov Suha krajina
18.15	**otvoritev vinoteke v grajskem stolpu**	organizator DV Suha krajina, občina
20.00	**žužemberški rogisti naznanijo uradno otvoritev trških dni,** nagovori, nastop ljudskih pevk in ljudskih godcev, glasbenikov in trebušnih plesalk	organizator TD Suha krajina, občina, KUD Žužemberk
20.20	**otvoritev razstave del** ljubiteljskega umetnika **Franca Zupančiča** in ljubiteljske slikarke **Maje Dralka**	organizator KUD Žužemberk, TD Suha krajina
21.00	**koncert Alfija Nipiča**	organizator TD Suha krajina

V gradu in na trgu bo po otvoritvi poizkušina vin Društva vinogradnikov Suha krajina.

8. dan: sobota, 17.7. prizorišča: ceste, trg, grajsko dvorišče, vinska klet, moderator: **Silvester Polak**

8.00	**predstavitev Radio kluba Žužemberk,** pozdrav predsednika, nastop ljudskih godcev	organizator Radio klub, TD Suha krajina
8.15	**otvoritev razstave projekta Mreža regionalnih muzejev na prostem,** v prostorih GT 26 (začasni prostori pošte)	Skansen - Simon Udvanc
9.00	**otvoritev razstave ročnih del,** predverje lovske dvorane**,** pozdravni nagovori, nastop ženskega pevskega zbora DU Žužemberk	organizator DU Žužemberk, TD Suha krajina,
9.50	**predstavitev zelenega rekorda Zemlje in kolesarja Hilarija,** nagovor kolesarja Radovana Skubica – Hilarija, podelitev listine	Občina, TD Suha krajina in zavod Srce Slovenije
10.00	**štart kolesarske dirke Po Suhi krajini 2009 (mladinci): Žužemberk–Gradenc–Hinje–Dvor–Sadinja vas–Veliki Lipovec–Ajdovec-Žužemberk**	organizator KK Adria Mobil Novo mesto
11.00	**otvoritev in blagoslov ceste s komunalno infrastrukturo v obrtno-industrijsko cono Sejmišče v Žužemberku,** nagovori, blagoslov, nastop žužemberških rogistov, ljudskih pevk	organizator občina, KUD žužemberški rogisti, TD Suha krajina,
11.45	**cilj kolesarske dirke** s pozdravom najboljšim kolesarjem	Občina, KK Adria Mobil
13.10	**razglasitev rezultatov kolesarske dirke** pozdrav gosta, nastop ljudskih godcev	organizator KK Adria Mobil, občina, TD Suha krajina
14.00	**suhokranjski kolesarski maraton za rekreativce**	Organizator KK Adria Mobil, občina
14.30	**sprejem avtomobilov starodobnikov R4 - katrce,** nagovor župana	organizator TD Suha krajina
	otvoritev suhokranjske tržnice, s predstavitvijo dobrot društva kmečkih žena in drugih	organizator TD Suha krajina, Društvo kmečkih žena
15.10	**s pesmijo in harmoniko,** nastop pevske skupine **Žitni klas,** predstavitev **mladih harmonikarjev** in nastop **Mirnopeških harmonikarjev**	organizator TD Suha krajina
15.40	**podelitev priznanj krvodajalcem** pozdravni nagovori, nastop pevske skupine učiteljev	organizator občina, OZ RK Novo mesto
16.45	**pričetek 'trških' iger med ekipami podeželske mladine z igro presenečenja** pozdravni nagovori	organizator DPM Suha krajina, občina

18.00	**sprejem princa ptujskega karnevala z Rimljani in predstavitev stojnic turističnih društev Dolenjske in Bele krajine,** pozdravni nagovori	organizator TD Suha krajina
18.30	**razglasitev rezultatov trških iger in podelitev zahval sodelujočim** nastop folklorne skupine iz Zagradca	organizator DPM Suha krajina, TD Suha krajina
19.00	**prevzem in blagoslov novega vozila GVM1 PGD Žužemberk,** nagovori gostov in blagoslov vozila	grajsko dvorišče
20.00	**suhokranjska gasilska veselica PGD Žužemberk z ansamblom VESELE ŠTAJERKE**	organizator PGD Žužemberk

Med odmori bodo lokalni turistični vodniki predstavili zgodovino kraja.

V soboto bo v gradu od 9. do 19. ure na ogled razstava del Franca Zupančiča iz Stavče vasi in Maje Dralke iz Žužemberka, v dvorani GT 26 (začasna pošta) projekta Mreža regionalnih muzejev na prostem, razstava ročnih del v lovski dvorani, na trgu pred gradom predstavitev radioamaterjev, tržnica suhokranjskih dobrot, zdravilnih želišč, spominkov in turističnih društev, v gradu poizkušina vin Društva vinogradnikov Suha krajina, v avli OŠ Žužemberk bo od 16.30 do 20.00 ure na ogled Muzej znanih Suhokranjcev in raziskovalnih nalog.

9. dan: nedelja, 18.7. prizorišča: žužemberški grad, trg, farna cerkev v Žužemberku in na Hinjah, Loka, moderatorka: Ljudmila Bajc

10.50	**koncert za orgle, David Pavlin**	organizator občina in župnija Hinje in…

12. srednjeveški dan na žužemberškem gradu 2010

9.00	**otvoritev 12. srednjeveškega dne na žužemberškem gradu** žužemberški fanfaristi, bobnar, nagovor kastelanov, otvoritev srednjeveške tržnice, predstavitev viteških redov in mimohod, prikaz Trubarjeve tiskarske delavnice in drugih, vedeževanje, kaliografija in srednjveška karikatura, naznanitev viteškega turnirja za roko hčerke graščaka	Organizatorji: TD Suha krajina, viteški redi, fanfaristi, druge viteške in srednjeveške skupine, rokodelci…. grajsko dvorišče
9.40	odhod k sveti maši v farno cerkev sv. Mohorja in Fortunata	grajsko dvorišče, trg pred gradom
10.00	farno žegnanje	farna cerkev sv. Mohorja in Fortunata
12.15	**pozdrav kosilu** nastop Gašperja in Veronike, trio Antorino	grajska kletna dvorana
13.30	**lokostrelski turnir-kvalifikacije**	grajski jarek
14.00	**predstavitev srednjeveških plesov žužemberškega viteškega reda**	ploščad na grajsko kletno dvorano
14.10	ustvarjalna delavnica »Izdelovanje nakita« Jana Štrukelj TVŽU Žužemberk	grajski stolp 1
14.10	**prvi izločitveni boji med prijavljenimi vitezi-snubci**	grajski jarek
14.30	**predstavitev srednjeveških plesov Viteški red Gašperja Lambergarja**	ploščad na grajsko kletno dvorano
14.45	**predstavitev stojničarjev na srednjeveški tržnici**	trg pred gradom
15.00	**predstavitev viteških redov z mimohodom in sprejem** Volka Turjaškega s Struge**,** Seinsenbergensis Tumultus iz žužemberškega gradu, žužemberški fanfaristi, srednjeveški najemniki, Viteški red Gašperja Lambergarja z Bleda, renesančna plesna skupina Lonca iz Škofje Loke, trio Antorino, Viteško dvorni Red Andreja Turjaškega, viteško lokostrelski red Adama Smledniškega, druščina Zlate Ostroge, Ortenburški viteški red ter gostje: **'Kegljevičeva straža', 'Bratstvo svetog Mihovila' in Vitezovi Zelingradski iz Hrvaške**, viteška skupina **MALEDICTUS s Češke, Medieval Clydesdale s Škotske** in drugi	grajsko dvorišče in grajski jarek
15.15	predstavitev viteških veščin Viteški red Gašperja Lambergarja	grajski jarek
15.30	lokostrelski turnir štirih najboljših lokostrelcev	grajski jarek
15.45	**predstavitev čeških vitezov,** skupina **Maledictus**	ploščad na grajsko kletno dvorano
16.00	predstavitev srednjeveške glasbe, srednjeveških in renesančnih plesov Seinsenbergensis Tumultus, trio Antorino, renesančna plesna skupina Lonca s Škofje Loke, plesna skupina Galiarda iz Celja	ploščad na grajsko kletno dvorano
16.30	**predstavitev Vitezov Zeligradskih**	ploščad na grajsko kletno dvorano
16.50	**viteške veščine čeških vitezov** skupina **Maledictus**	trg pred gradom
17.05	**zadnji viteški dvoboji za roko hčere graščaka**	grajski jarek
17.15	**glumaška predstava**	grajsko dvorišče
	predstavitev čeških vitezov skupina **Maledictus**	grajsko dvorišče
18.00	**zadnji dvoboj med najboljšima vitezoma in počastitev zmagovalca s pozdravom Keglejevičeve straže**	grajski jarek
18.30	**vsesplošno veselje** nastop tria Antorino, skupni nastop plesnih skupin	grajsko dvorišče
19.00	pozdrav večerji, nastop Gašperja in Veronike, trio Antorino	grajska kletna dvorana
20.20	**zaključni nastop in prikaz viteških veščin Meledictus**	trg pred gradom
21.00	**SLOVESTNOST OB OBČINSKEM PRAZNIKU; SLAVNOSTNA PODELITEV OBČINSKIH PRIZNANJ**	
21.45	**koncert skupine ROCK'N BAND** in **Stiškega kvarteta**	
23.55	**zaključek z ognjemetom**	

Od 9. do 19. ure bo v gradu na ogled razstava slik, Trubarjeva tiskarska delavnica in razstava o Andreju Turjaškemu, v lovski dvorani razstava ročnih del, v grajski vinoteki pa poizkušina vin Društva vinogradnikov Suha krajina.

10. dan: ponedeljek, 19.7. prizorišče: žužemberški grad, moderator: KUD Žužemberk

20.00	**spominska ura posvečena Rozaliji Sršen – Zalli Zarana,** nagovori	organizator KUD Žužemberk, TD, Občina
20.30	**ogled filma**	

ORGANIZATORJI SI PRIDRŽUJEJO PRAVICO DO SPREMEMB!!!

Začele so se že 14. poletne grajske prireditve

Turistično društvo Suha krajina iz Žužemberka je v letu 1996 organiziralo prvo kulturno prireditev v nekdanji grajski vinski kleti Žužemberškega gradu s predstavitvijo prve pesniške zbirke Jurija Marussiga Morje in že naslednje leto so v grajski kleti in na grajskem dvorišču začele potekati tako imenovane Poletne grajske prireditve na Žužemberškem gradu, ki so niz kulturnih dogodkov, ki potekajo od junija do oktobra.

V petek, 18. junija 2010, so se z ljudsko igro v treh dejanjih Franca Seliškega Finžgarja Razvalina življenja pod režijsko palico Marjane Hočevar in v izvedbi KD Gledališče Krka začele že 14. poletne grajske prireditve. Omenjene prireditve so tradicionalne in pomenijo gibalo kulturnega dogajanja na celotnem območju Občine Žužemberk in Suhe krajine. S poletnimi grajskimi prireditvami, se izboljšuje prepoznavnost tega območja, izboljšuje se turistična ponudba in tudi turistični obisk.

Prizor iz ljudske igre Razvalina življenja

Tudi letos so organizatorji pripravili zanimiv in raznoliki program:

2.	**2. 7. 2010, petek ob 19. uri**	Literarno-pevski večer: **TAM GORI ZA NAŠO VASJO**; predstavitev knjige pisateljice **Ivanke Mestnik Tam za našo vasjo** z nastopi **Šmihelskega pevskega zbora** in **Ljudskih pevk v pokrajinskih nošah turističnega društva**, povezovala bo Tina Cigler
3.	**16. 7. 2010, petek od 19. ure**	**TRŠKI DNEVI**: pozdravni nagovori ob otvoritvi , otvoritev vinoteke in razstave slik, koncert **Alfija NIPIČA**
4.	**17. 7. 2010, sobota od 9. ure**	**TRŠKI DNEVI**: predstavitev mladih harmonikarjev, pevk, Trške igre, priznanja krvodajalcem, predstavitve turističnih društev, ...
5.	**18. 7. 2010, nedelja od 9. ure od 21. ure**	**TRŠKI DNEVI**: **12. srednjeveški dan** večerna proslava ob občinskem prazniku s podelitvijo občinskih priznanj, nagovor župana in častnega gosta, koncert skupine **ROCK'N BAND** in **STIŠKEGA KVARTETA**, ognjemet
6.	**19. 7. 2010, ponedeljek, ob 20h**	**TRŠKI DNEVI**: spominska ura posvečena **Zalli Zarana** (prvi Slovenki v Hollywoodu)z ogledom celovečernega filma
7.	**25. 7. 2010, nedelja ob 19. uri**	**DRUŽINA, DOMOVINA, LJUBEZEN**; nastop **družine Nemanič** iz Metlike s predstavitvijo različnih pesmi ob spremljavi na različnih instrumentih
8.	**13. 8. 2010, petek ob 20. uri**	Koncert najlepše klasične in slovenske glasbe; pianistka **Maja Tanjšek** in violinist **Branko Brezavšček**
9.	**20. 8. 2010, petek ob 20. uri**	Predavanje **Damjana Popelarja OPLETENE VRBE, PIRAMIDA IN KAMNITA SPIRALA** z ogledom filma
10	**29. 8. 2010, nedelja ob 19. uri**	**Predstavitev notranjskih plesov in Notranjske**, nastop **Folklorne skupine Rak** iz Rakeka
11	**10. 9.2010, petek ob 19. uri**	**Večer plesa, petja in poezije**, nastopi plesalcev, pevk, recitatorjev in pesnikov z **Jurijem Marussigom**

Ogled prireditev je v večini primerov brezplačen ali pa se obiskovalce zaprosi le za prostovoljni prispevek. Organizatorji se seveda pridržujejo pravico do sprememb, saj se je že zgodilo, da je zaradi opravičljivih razlogov kakšna izmed prireditev odpadla. Vljudno vabljeni vsi prijatelji kulture in tudi turisti, ki boste počitnice preživljali pri nas.

VladiMir

Konzulka Republike Srbije položila venec pri spomeniku na Cviblju

Konzulka Dejana Perunčić je kot predstavnica Ambasade Republike Srbije pred dnevom zmage nad okupatorjem, to je 9. maja, položila venec, kot to stori vsako leto, pri spomeniku padlih borcev in aktivistov na Cviblju.

Ob prihodu Žužemberk je konzulko Dejano Perunčić sprejel in pozdravil župan Franc Škufca. Pri spomeniku pa ji je pozdravne besede namenila Ljuba Šenica, predsednica ZB za vrednote NOB Žužemberk, in hkrati orisala težke in tragične čase narodnoosvobodilnega boja v Suhi krajina, v katerem so sodelovali tudi borci iz Srbije in po sedaj znanih podatkih je padlo pet srbskih borcev na našem področju.

Sledil je kratek kulturni program, nato pa je konzulka položila venec v spomin na vse padle borce in za njihove padle.

V poznejšem družabnem srečanju pa sta se naš župan in konzulka dogovorila, da Občina Žužemberk in Občina Golubovac, v Srbiji, natančneje ob Donavi, pri Džerdapu, navežeta tesnejše stike, torej, da se pobratita.

Foto in zapis Rudi Cerkovnik

Sejem bo v Žužemberku vsak mesec

Občina želi obnoviti nekdanjo predvojno sejemsko tradicijo, ko je bilo v Žužemberka kar več sejmov ob različnih priložnostih.

Tako so se dogovorili, da bo vsakega 22. v mesecu sejem, na katerem bo velika in pestra ponudba različnih izdelkov.

To se je res začelo dogajati. Moramo reči, da je bil sejem v mesecu maju prav bogat z različnimi predmeti in izdelki, saj so kramarji prišli iz različnih delov Slovenije. Tudi kupcev ni bilo malo, kar precej se je barantalo in glihalo. Tako za obutev, kavbojke, ženske bluze in še marsikaj, kar se da obleči. Tu se je našla obvezna suha roba, ki na nobenem sejmu ne sme manjkati. Za lačne želodce se je lahko kupilo različne mesne dobrote, a zraven še zdravo bio pridelano hrano. Nežni spol je se lahko okitil s prstani, uhani zapestnicami, verižicami. Nabavili smo lahko še marsikaj za nase in vase in za lepši in slikovit videz.

Foto in zapis: Rudi Cerkovnik

Torej: **vsakega 22. na 'plac'**, pred gradom v Žužemberku, pa boste sigurno našli kaj zase.

Kako smo očistili Suho krajino v enem dnevu!

Uspelo nam je! Največje slovenske prostovoljne čistilne akcije »Očistimo Slovenijo v enem dnevu!«, smo se udeležili stari in mladi po vsej Sloveniji in poskrbeli za čistejša mesta, vasi, polja in gozdove. Akciji smo se nadvse uspešno pridružili tudi občani Občine Žužemberk.

17. april bo tako tudi za Suhokranjce ostal dan zapisan z zlatimi črkami, saj smo celi Sloveniji, Evropi, pa tudi samim sebi dokazali, da lahko skupaj z veliko dobre volje in zanosa naredimo koristno delo, ter se hkrati družimo in zabavamo. Po vsej Sloveniji se nas je zbralo preko 270.000 udeležencev, ki smo skupaj očistili prek 60.000 m3 odpadkov. Slednje nas uvršča na prvo mesto med vsemi državami, ki so že organizirale takšno akcijo. V akciji so sodelovale prav vse slovenske občine in ponosni smo, da je bila naša med najbolj uspešnimi. Po naših ocenah je sodelovalo skoraj 25 odstotkov vseh občanov (1.113), skupaj pa smo očistili kar 1.084 m3 odpadkov.

Ob deveti uri zjutraj (v nekaterih krajih pa celo že prej) smo se zbrali na zbirnih mestih. Tam smo se razporedili in razpršili na različne točke ter pridno pobirali in ločevali smeti, te so vozniki odpeljali na zbirna mesta ali v Zbirno reciklažni center Žužemberk (ZRC). Čistilno akcijo smo zaključili, kot se za lepo sobotno popoldne in dobro opravljeno delo spodobi, z okrepčilom in druženjem.

Akcija ne bi bila tako uspešna brez požrtvovalnega dela vseh sodelujočih. Občina Žužemberk je skupaj s komunalnim podjetjem zagotovila delovanje ZRC Žužemberk, poskrbela za odvoz zbranega materiala na zbirnih točkah, priskrbela vrečke, rokavice, opozorilne table in malico. Te so pomagali sofinancirati tudi številni lokalni donatorji, brez katerih bi materialne dobrine, ki smo jih potrebovali pri akciji težko zagotovili. Prispevali so naslednji donatorji: Občina Žužemberk, Ekološkemo društvo Suha krajina, Pekarna Albomma Žužemberk d.o.o., Rera d.o.o. (Blatnikov hram), Marica Zupančič s.p. (Bife Bobenček), Anton Zupančič s.p., Espri d.o.o., Tri-k Dvor d.o.o., Signal d.o.o., Bs Dvor Franc Spreizer s.p., Geosvet d.o.o., Romih & Co. d.n.o.

Velika zahvala gre revirnim gozdarjem krajevne enote Žužemberk, ki so popisali večino nedovoljenih odlagališč, ter društvom, ki so prevzela koordinacijo aktivnosti na svojih zbirnih mestih. Zahvaljujemo se vsem sodelujočim društvom in organizacijam: PGD Žužemberk, PGD Dvor, PGD Reber, PGD Ajdovec, PGD Šmihel, PGD Križi pri Žužemberku, Krajevna skupnost Hinje, Ribiška družina Novo mesto – odsek Žužemberk, Radioklub Žužemberk,

V akcijo so se vključile tudi Osnovna šole Prevole, Osnovna šola Žužemberk in srednješolci stojne šole s Šolskega centra Novo mesto. Veseli smo, da je Osnovna šola Žužemberk pokazala velik posluh za okoljsko tematiko in ni svojim šolarjem samo omogočila udeležbo pri čiščenju, temveč je organizirala tudi dogodke na temo ekologije in okoljske ozaveščenosti, saj bodo tako naši najmlajši dobili še eno lepo vrednoto- urejeno in čisto okolje.

Na koncu pa gre zahvala še vsem posameznikom, ki so se akciji aktivno pridružili ali jo tako ali drugače podpirali. Prav vsak je prispeval svoj delček pri ustvarjanju našega mozaika.

Verjamemo, da je akcija pripomogla k boljši ozaveščenosti in spremenila ravnanje mnogih ljudi. V prihodnje občane prosimo, da ne odlagajo smeti v naravo, temveč se poslužujejo organiziranega odvoza odpadkov, ki jih komunalno podjetje redno izvaja. Odpadke lahko tudi sami peljete v ZRC Žužemberk, ki je odprt vsak četrtek od 9. do 12. ter od 13. do 17. ure in vsako prvo soboto v mesecu od 9. do 12. ure.

Na koncu se še enkrat zahvaljujemo vsem sodelujočim v akciji, ter vsem, ki za naravo skrbite vsak dan.

Lokalni organizatorji akcije »Očistimo Slovenijo v enem dnevu«, Luka, Jože in Blaž ter Ekološko društvo Suha krajina

Konjerejsko društvo Suha krajina, Turistično društvo Suha krajina, Športno društvo Fužina Dvor, PGD Hinje, Društvo podeželjske mladine Suha krajina, Lovska družina Plešivica-Žužemberk, Lovska družina Lazina, Društvo srednjeveških najemnikov, Konjeniško društvo Kljuse Bogdanja vas, Kajak raft klub Žužemberk, Športno društvo Stavča vas, Društvo upokojencev Dvor in DCDS Lom. Suhokranjcem so priskočili na pomoč tudi prijatelji Turistične kmetije Novak ter zaposleni v podjetju Infotehna iz Novega mesta.

Cenjene občanke, spoštovani občani in prijatelji Občine Žužemberk!

V soboto, 17. 4. 2010, je potekala vseslovenska očiščevalna akcija Očistimo Slovenijo v enem dnevu!

V tej akciji ste aktivno sodelovali mnogi člani društev, klubov, zvez in organizacij, učenci in učitelji osnovnih šol ter občani, občanke in prijatelji Suhe krajine!

V akciji na območju naše občine vas je sodelovalo kar 1055, zbrali pa ste kar neverjetnih 1050 m3 odpadkov in očistili kar nekaj črnih odlagališč in olepšali spomladansko prebujajočo se Suho krajino.

Vsem organizatorjem, društvom, klubom, zvezam, organizacijam, osnovnim šolam, občanom, občankam in prijateljem Suhe krajine, še posebno pa prostovoljnim gasilskim društvom za sodelovanje v tej vseslovenski akciji izrekam vso pohvalo in iskreno zahvalo za vaše požrtvovalno in nesebično delo.

Še enkrat vsem, iskrena hvala!

Župan
Franc Škufca

Čistilna akcija po vaseh KS Hinje

»Očistimo Slovenijo v enem dnevu« se je imenovala čistilna akcija, ki je 17. aprila na noge spravila kar 246 ljudi, ki so zavzeto čistili številna črna odlagališča po vaseh KS Hinje. Na ta dan je bilo v enajstih vaseh saniranih približno 50 črnih odlagališč. Skupaj je bilo zbranih približno 714 kubičnih metrov odpadkov, od tega pa je bilo največ zbranih na Visejcu, kjer je sodelovalo kar 62 prostovoljcev.

Ta dan so prostovoljci opravili veliko koristnega za svoj kraj, hkrati pa je bila čistilna akcija marsikje vzrok za prijetno druženje.

Mojca Obrstar

ČISTILNA AKCIJA

Na ajdovški planoti so na spomladanski čistilni akciji sodelovale vse generacije. Koordinatorji čistilne akcije so določili vodje po vaseh, ki so si že vnaprej ogledali točke, ki so še posebej potrebne čiščenja.

Na dan akcije so se vsi prostovoljci zbrali pri gasilskem domu, si razdelili »teritorije«, potrebne vrečke za odpadke ter se odpravili na pot. Čistili so večinoma vsak v okolici svoje vasi; na področju, ki ga najbolj pozna. Pomemben člen akcije so bile tudi tri skupine osnovnošolcev, ki so čistili področja ob cestah.

Na obrazih vseh udeležencev se je z nasmehom razkrival sicer prikrit pomen takšnih akcij, ki je v druženju med ljudmi in v tem, da vsak lahko prispeva nekaj za skupno dobro. Vse zavedne, ki jim ni vseeno za naše okolje, je ob koncu akcije čakala krepka malica, zadolženi pa so poskrbeli za ustrezen odvoz odpadkov.

Mateja Iskra

Žal zaradi bolezni nisem sodeloval pri akciji, sem pa spremljal čistilno akcijo skupaj z županom Škufco in podžupanom Papežem skoraj po celotni občini. Vsa pohvala šolam, vsem društvom in posameznikom, ki so sodelovali na akciji. Črna odlagališča bo potrebno v naslednjih dneh označili z opozorilnimi tablami za prepovedano odlaganje. Za rešitev tega okoljskega problema pa bodo morali nositi odgovornost tudi lastniki teh parcel, na katerih rastejo odlagališča.

Podžupan Občine Žužemberk Jože Šteingel

V objektivu

Tekst in slike: Rudi Cerkovnik

Suha krajina v sliki in besedi
Dvor in okoliške vasi v ogledalu časa

Dvor, katerega okoliše vasi na desnem bregu Krke, na vzpetinah: Stavča vas, Jama, Podgozd, in na levem: Trebča vas, Sadinja vas, Mačkovec in Vinkov Vrh ter Gornji in Dolnji Kot kar nekako ščitijo, ko obkrožajo svojo 'prestolnico'. Dvor ima skoraj vse 'pritikline', ki jih mora imeti kot središče. Najprej je ponos Dvorjanov nova šola, v kateri se uči in vzgaja njihova mladež. Tudi gasilski dom je s prostovoljnim delom razširjen in olepšan. V novi dvorani se vrstijo različne prireditve in tako bogatijo kulturno življenje v kraju, prostor je hkrati tudi muzej bogat različnih železolivarskih izdelkov, ki so jih ulivali v nekdanji železarni. Tako se lahko z marsičem založimo pri Mercatorju, svež, domač kruh dobimo v pekarni, svojo podobo lahko ovekovečimo pri fotografu, s kaj zlatim pa se obogatimo v zlatarni, tudi žejni ne bomo ostali na Dvoru, saj se lahko odžejamo in potešimo lakoto v kar, če sem prav preštel, 5-tih gostiščih. Ko je že davno propadel Novoles na Dvoru, ga dobro nadomešča in prekaša, kolikor mi je znano, Jakles. Le ena stvar manjka na Dvoru, to je cerkev, jih pa zato premorejo skoraj v vseh vaseh, tako da tudi Bog ni daleč.

Perišče – ob njem je bilo smeha in joka

Lahko kar trdimo, da bi tistemu, ki je izumil pralni morali podeliti Nobelovo nagrado. Iz mojega otroštva se spomnim, koliko je imela mama dela in naravnost muke s pranjem. Najprej je namočila, potem je ribežnikom in z rokami drgnila, nato pa še prekuhala v kotlu. Pred njo je pa bilo, pozimi še najtežje, izpiranje pri potoku. Navadno sem ji prebil led, da je lahko izpirala. In so se začele muke, ker se ji je zanohtalo, tako da je naglas jokala. Tako kot moja mama so trpele v zimskem času tudi Dvorjanke. No, poleti je bilo drugače, gospodinje so

prav z veseljem hodile prat h Krki, saj so tam izvedele za vse novice in dogodke v kraju, tako da je bila potešena njihova radovednost. Danes je ostalo le perišče in starejše gospodinje se še spomnijo, da je bilo ob njem veliko smeha, pa tudi joka.

Top – kot opomin na hude čase

Si lahko predstavljate, da je bilo od leta 1815 kar 215 vojn na Zemlji. Resda niso bile vse ne vem kako dolge, toda spomnimo se, da je v II. svetovna vojna terjala kar 60 milijonov padlih, ubitih ali pa so dotrpeli v ta-

boriščih. Si sploh lahko prestavljamo? In koliko trpljenje so doživeli zaradi lakote, mučenja, med njimi je bilo tudi na milijone otrok. Na sliki vidimo top, ki je tudi sejal smrt, a zdaj je kot simbol nekoč hudega, danes pa nam mora biti kot opomin, da ne bo nikoli več uporabljen. A na žalost ne moremo to reči za današnji svet, koliko je še trpljenja in smrti v Iraku, Afganistanu, v Palestini, kjer še vsak dan umirajo od strelov topov in drugega orožja vojaki in nedolžni ljudje, a kar je najhuje – umirajo tudi otroci.

Bo kdaj v miru zaživel ta svet, da bo dišeč in lep kot cvet?

Simboli Suhe krajine - kozolci in šterne

V Slovenijo ima vsaka pokrajina svoje značilnosti, za Suho krajino velja, da ima kar dve, to so kozolci in šterne. Danes oboje ne služi več svojemu namenu. V kozolcih se ne suši več seno ali žito, največkrat so tu v njih pod streho traktorji in različni poljedelski stroji. Šterne so večinoma prazne, le na Ajdovški planoti še služijo svojemu namena, drugače so pa tako kozolci in šterne dediščina in prav je, da se ohranjajo in tako spominjajo na pretekle čase.

Zidovi žage - v Hotel Žaga

Žalostno podobo kaže bivša žaga na desnem bregu, saj njene zidove že prerašča grmovje in ovijalke. Stoji na izredni lokaciji in čudno, da se ni nihče lotil in obnovil žage ali zgradil na novo, recimo, hotel. Najbolj bi odgovarjal mladim popotnikom, ki bi lahko uživali ob in v reki Krki. Tudi ime bi bilo privlačno – Hotel Žaga. Dvor bi tako veliko pridobil, saj je naša dolina prava perspektiva za turizem.

Sončne vinske gorice vabijo

Dvorske vinske gorice imajo odlično lego, saj se ves dan kopljejo v soncu in ni čudno, da tu zraste in rodi tako dobra kapljica. Da je res žlahtna, priskrbijo pridni vinogradniki, ki kar tekmujejo med seboj, kdo bo imel lepše obdelan in negovan vinograd. Pa tudi odlično vino

že znajo donegovati. Lepoto teh goric pa dopolnjujejo še lepe zidanice, ki se razkošno razkazujejo in dajejo popolno sliko Podšentpavlu.

Zato bi človek kar zapel: Sladko vince piti …!

Tudi v Podgozdu imajo cerkev

Še eno značilnost kaže Suha krajina, že majhna vas ima svojo cerkev. Tudi Podgozd ni izjema. Na sredi vasi stoji, sicer je majhna, samo model, toda cerkev je. Kdor jo je izdelal, je bil pravi mojster, saj ni ničesar pozabil, je prava mala umetnina in stoji na lepem mestu, obdaja jo trata in je res v okras kraju. Pa če nima kdo časa iti v veliko, da se malo pošalimo, lahko kar ob njej pomoli, saj Bog je povsod.

Tako je tudi pri Anžlinovih v Mačkovcu. Pri hiši stoji maketa kozolca, ki ga je izdelal starejši, oče, zelo natančno, pod njim pa je še postavljen do potankosti narejen voz. Posebej je poudaril, da je porabil nešteto ur za izdelavo in da so posamezni deli narejeni iz 6 vrst lesa, eden je celo afriški.

Po njegovi poti je šel tudi sin. On se je lotil še zapletenejšo stvar, izdelal je maketo Eifflovega stolpa. Visok je najmanj 3 metre,

Razstavljenega ima v novi hiši, ki si jo je zgradil. Tudi ta stolp predstavlja nešteto ur, ki jih je porabil, da je nastala tako lepa in imenitna reč.

Delo pridnih rok – kozolec in Eifflov stolp

Ko se voziš skozi suhokranjske vasi, vidiš marsikaj zanimivega. Poleg lepih hiš z cvetočimi balkoni in z občutkom urejeno okolico, občuduješ lahko staro kmečko orodje in različne izdelke, ki jih ustvarijo ljudje, da si zapolnijo čas in ker imajo veselje, da naredijo kaj lepega za oko in dušo.

Rožni vrtiček z vodometom

Omenil sem že Suhokranjke, kar tekmujejo, katera bo imel lepše urejene balkone in gredice pred hišo z rožami.

Pri Pižmovih imajo prekrasen rožni vrtiček, ki je skrbno in s premislekom izdelan, z različnimi materiali, ki mu dajejo celo barvno paleto, barvitost pa izražajo še rože in na sredi delujoč vodomet. Vse skupaj pa dopolnjuje še z drevesci posajena oklica vrtička.

Res, lepo je pogledati njihov vrtiček, saj je nekaj posebnega.

Železarna in Novoles

Spomenik železarne stoji na eni strani ceste, tudi samo 'spomenik', bivša tovarna Novolesa, pa na drugi.

Obe sta propadli v razmiku 100-tih let.

Plavž je ugasnil v železarni leta 1894 in za Suhokranjce so se začela leta suhih krav. Zaposlitev je izgubilo veliko ljudi in s tem tudi sredstev za preživljanje in mnogo, to je znana zgodba, jih je odšlo v svet s trebuhom za kruhom. Največ v obljubljeno deželo – Ameriko.

Čez približno 100 let se je zgodba ponovila.

Tovarna Novoles je doživela enako usodo, utihnili so stroji, delavci pa so iskali zaposlitev, mnogo jih je ostalo na čakanju, vdanih v nemilo usodo, ki jim ga je prinesel novi čas. A kot je znano, je bila zelo uspešna, izvažala je celo v Ameriko in tudi tam imela svojo tovarno za sestavljanje svojih izdelkov, posebej masivnih stolov. Ničesar tovarni ni manjkalo, imeli so pridne delavce, stroje, surovina, les je bil tako rekoč pri roki, pa ni nič pomagalo.

Zdaj plaž kažejo turistom kot turistično zanimivost, poslopja Novolesa samevajo in njegova okna nemo gledajo v prazno.

Častna občanka Ivanka Mestnik:
Suho krajino nosim v srcu!

Rudi Cerkovnik

Kaj trenutno delaš, kaj te zposluje…, skratka, kako živiš?

Včasih si rečem, da bi bil že čas, da grem v penzijo. Posebno, kadar sem zares utrujena. A ko se spočijem, že spet delam iste napake. Če to sploh so napake. V delu namreč zelo uživam. Že od nekdaj. Vem tudi to, da ko se človek res ustavi, začne umsko in telesno propadati. Pri meni je narobe samo to, da ne znam prav uskladiti svojih želja in hotenj s svojimi zmožnostmi. Kot da ne morem sprejeti let, ki sem si jih naložila. Ne, dolgčas mi pa res ni nikoli. Veliko berem (brez knjig si res ne znam predstavljati življenja), pišem, hodim v gledališče, uživam ob glasbi, obožujem naravo, rada se družim z dobrimi ljudmi … Če mi zdravje posebej ne nagaja, živim polno in bogato. In želim si, da bi bilo vsaj še kako leto tako.

Kakšno je bilo tvoje otroštvo?

Če otroštvo vsakega od nas zaznamuje za vse življenje, potem bi morala biti zelo nesrečen človek. Ker moje otroštvo res ni bilo srečno. Divjala je vojna, ki mi je v najbolj nežnih letih vzela očeta, družino razbila, del v italijansko taborišče na Rabu, druge po različnih domovih, jaz na primer sem morala iti služit k tujim ljudem. Bila sem velikokrat lačna, ušiva, kar naprej prestrašena. A se svojega otroštva vseeno zelo rada spominjam. Kako lepo je bilo včasih ob nedeljah v domači vasi! Ko smo delo odložili in se igrali, smejali, peli … Tudi povojni čas je bil zelo težak. Ničesar ni bilo, le strah pred vojno je odpadel. To pa je bila velika sreča! Nič ni dragocenejše od tega, da smo svobodni, da je mir! In vse to: revščina, skromnost, delavnost, mamina dobrota in podobno me je oblikovalo v to, kar sem še danes.

Šolanje?

Prvo znanje sem si nabirala v domači osnovni šoli Šmihel pri Žužemberku. Vsakokrat se mi milo stori, ko se peljem mimo nje ali stopim vanjo. Seveda nas je v takrat popolno osnovno šolo hodilo zelo veliko otrok, zdaj pa se komaj še ohranjajo kot podružnična šola. Svoji prvi učiteljici, gospodično Julijano Vilfan in Justi Kučiš še sedaj vidim pred seboj. Zdeli sta se mi tako lepi, tako drugačni od nas, revežev. Z Julko sva ponovno navezali pisne stike, ko je poslušala radijsko oddajo o meni. Obe sva se veselili srečanja, a je žal umrla, preden sva se res srečali. Moja prva raziskava, ko sem začela pisati, je bilo prav brskanje po zgodovini moje prve šole.

Na izpit za sprejem v nižjo gimnazijo v Novem mestu pa me je pripravljal gospod Mrvar, takrat ravnatelj naše šole. Kakšen nebogljen, neveden »teliček« sem šla v svet! Z vozom so me odpeljali. Tisti dan sem prvič videla vlak, ki je peljal iz Novega mesta proti Straži. V »ameriški« obleki in prevelikih čevljih, s črnilom v roki, ki sem ga mimogrede še polila, sem vstopila v veliko šolsko poslopje novomeške gimnazije, po mali maturi pa v sosednjo stavbo, kjer je bilo novomeško učiteljišče. Ni bilo ne enostavno ne lahko.

Odločitev za poklic?

Zakaj sem se odločila za učiteljski poklic? Na to je nevede vplivala moja prva učiteljica Julka, potem so nam ob koncu nižje gimnazije zavrteli film Vaška učiteljica in še profesor slovenščine mi je pred celim razredom rekel: »Ti bi bila pa odlična učiteljica!« Pa sem se vpisala. Po prvih nastopih v razredu sem vedela, da sem se prav odločila. A sem še naprej tolkla revščino in mislila sredi 3. letnika celo izstopiti. Mami so namreč zaradi nekaj preveč arov zemlje vzeli otroške doklade, s katerimi sem plačevala internat in če mi ne bi pomagala ravnateljica Ema Muser, želenega cilja nikoli ne bi dosegla. Še danes sem ji neskončno hvaležna. Moram povedati še nekaj: Nihče zaradi mene nikoli ni šel na roditeljski sestanek ali kake govorilne ure. Živela sem samostojno, samorastniško, kar se je na koncu izkazalo za dobro. V življenju sem se zato vedno znala spopasti s težavami in sama reševati probleme.

Nadaljni študij?

Moram poudariti, da sem želela postati vaška učiteljica. Med revnimi vaškimi otroki, kakršna sem bila nekoč sama, sem želela širiti zanje in jih vzgajati za življenje. Zelo sem bila srečna, ko sem dobila dekret (takrat nismo pisali prošenj za službo, ampak so nas nastavljali po potrebah) za Artiče. In zelo nesrečna, ko so me, preden se je začel pouk, potegnili v Brežice. Pa ne zaradi kakih političnih zaslug, kot zdaj poudarjajo, ampak ker sem bila zelo aktivna na učiteljišču (literarni krožek, pevski zbor, folklora, vodenje prireditev …), da so me hoteli. Kmalu sem Brežice iz srca vzljubila. Tam so se zgodile tudi zame zelo pomembne reči: našla sem si moža, rodila hčerko, srečala prijazne ljudi in sodelavce … A se le ni dobro izšlo. Pa se tudi tedaj nisem vdala – po ločitvi in selitvi na Mali Slatnik sem se vpisala na Pedagoško akademijo v Ljubljani in ob delu v rekordnem času končala smer slovenščina - ruščina. Že od nekdaj je bila moja posebna ljubezen prav slovenščina. Za njo me je navdušil odlični profesor Karel Bačar, ki me je že takrat navduševal tudi za pisanje. Še preden sem diplomirala, so me zaposlili na osnovni šoli Katja Rupena v Novem mestu, ko je bila zgrajena nova osnovna šola Grm, pa me je prvi ravnatelj te šole, Miroslav Vute, ki ga mnogi Suhokranjci še pomnijo kot svojega dobrega ravnatelja, sprejel na šolo kot hospitacijsko učiteljico za slovenščino.

Poučevanje?

Vesela sem, da si se spomnil tega. Da, učila sem s srcem. Vseeno, ali učence nižjih ali višjih razredov. Posebno kot slavistka sem učencem lahko veliko dala in jih za marsikaj navdušila. Nikoli ne bom razumela, kako je mogoče, da učenci ponekod ne marajo slovenščine. To bi moral biti najljubši predmet! Tista leta na osnovni šoli Grm v Novem mestu pa so bila dragocena tudi zato, ker smo bili na novo šolo izbrani zaradi določene obveze: morali smo za učitelje s celega področja novomeškega Zavoda za šolstvo imeti učne ure, nastope, kjer smo jih učili (in sami sebe tudi) nove metode dela. Tistih let se radi spominjajo mnogi, ki so nas prišli poslušat. Na šoli sem urejala tudi šolsko glasilo in mnoge mlade navdušila, da so se preizkusili v pisanju proze in poezije. Veliko ljubezni do materinega jezika, naše zgodovine in dobre knjige sem jim lahko dala. To me je zelo osrečevalo. Kljub kupom zvezkov, ki sem jih popravljala pozno v noč. Takrat smo učence tako opismenjevali, da so morali veliko pisati, mi pa veliko popravljati. Pisali smo celo poprave poprav!

V penzijo!

Učiteljske vrste sem morala zapustiti zaradi operacije glasilk. Z osnovne šole Grm sem šla najprej za vzgojiteljico srednješolcem v novomeški dijaški dom, kar je bila spet nova in lepa izkušnja. Preselili smo se v čisto novi stavbi in spet smo delali s takim zanosom, da je bilo delo užitek. Ustanovili smo kulturno društvo, jaz sem vodila dramski krožek in skrbela za proslave. Vsako leto smo naštudirali vsaj eno igro. Začeli smo z enodejanko, nadaljevali s trodejankami. Nepozabne so bile naše proslave, mitingi, druženje po takih prireditvah, petje med stolpičema v večernih urah … Lepi časi. Mojo zagnanost so opazili na mladinskem komiteju in me (tudi zdaj nisem bila imenovana po politični liniji, ampak zaradi delavnosti!) imenovali za sekretarko občinske zveze prijateljev mladine. Mislila sem, da bom obrnila svet, pa je svet obrnil mene. Med pripravo na pionirsko konferenco sem se znašla v bolnici. Predinfarktno stanje, nestabilna angina pektoris, počasno triletno pobiranje s tal … Predčasno so me (leto in pol prej) upokojili. Še mar mi ni bilo za to. Srečna sem bila, da sem ostala živa.

Pisateljevanje!

Želja, da bi pisala, je v meni živela že od dijaških let. Žal so mi prosvetna služba z najrazličnejšimi izvenšolskimi dejavnostmi ter družina vzeli ves čas in energijo. Nekoč sem svojim osmošolcem, ko so me vprašali, zakaj jaz ne pišem, v šali rekla, da bom, ko bom šla v penzijo. In se je to res zgodilo. Pisanje je bila zame v resnici dobra zdravstvena terapija. Sprva sem namreč iz sebe metala najtežje, najbolj žalostne stvari in se tako čistila. Ko sem izdala svoji prvi knjigi (Izlet na Modri planet in V dedovi grapi), sem si rekla: Če nič več ne napišem, sem srečna. Ko sem kmalu za tem doživela infarkt, sem bila prepričana, da to pomeni konec pisateljevanja, pa mi je zdravnik rekel, da bom šele zdaj zares ustvarjalna. In se ni zmotil. Za mano je že sedemnajst knjig, da ne omenim mnogih člankov in raziskav po različnih revijah in časopisih. Kar v devetih knjigah je prisotna Suha krajina, ki ji pripadam z vsem srcem. Tam zame kar naprej žubori studenec, ki mi ponuja vedno nove zgodbe . Moja prva knjiga (V dedovi grapi) je posvečena rodni Drašči vasi, v Vikendu sredi vasi sem postavila spomenik svoji mami, v Grenkem kruhu dvorski železarni in celi Suhi krajini, pa tudi zadnja knjiga, Tam gori za našo vasjo, je posvečena njej.

Kdaj in koliko časa preživiš v svoji pisateljski delavnici? Katero svojo knjigo največkrat vzameš v roke?

Katero svojo knjigo največkrat vzamem v roke? Težko bi se odločila za eno. Vse so moji otroci, vsaka posebej mi je draga. Tudi Medvedek na obisku, pa Resnične o volku, medvedku in reki ter Veselje v zajčjem hotelu. Vesela sem, da so bile vse te knjige lepo predstavljene v šoli v Žužemberku in da so učitelji znali motivirati svoje učence, da so jih radi vzeli za svoje. Ganjena sem, ko razmišljam, kako so knjige končno našle pot tudi v suhokrajinske domove in da so med njimi tudi moje. Z delavnico je pa tako: Ne pišem le za pisalno mizo. Ne samo podnevi. Najtežji del je tisti, ko iščeš zgodbo, razpletaš misli, iščeš povezave, koder hodiš. Takrat so tudi noči brez spanja, večkrat prekinjene z zapisovanjem misli, ki so od nekod prišle. Ko sedem za računalnik, je večino dela že za mano. Potem sledi piljenje, popravljanje. Nikoli nisi do kraja zadovoljen.

Življenjske preizkušnje?

Res je, v življenju mi ni bilo z rožicami postlano. Vse, kar sem dosegla, sem sama, s svojo voljo, trmo in ljubeznijo do vsega, kar sem počela. Najhuje so me prizadevale smrti najbližjih, najdražjih. Očeta, mame, mlajše sestre, pa potem po vrsti vseh. Tudi vaščanov. A prav spopadanje s težavami že od otroštva naprej in samorastništvo me je napravilo borko. Kot mačka sem. Vržeš jo na tla, pa se vedno postavi na noge in gre dalje. Ko se ozrem na prehojeno pot, si rečem: Dobro si hodila. Pošteno in delovno. Nisi živela zaman. Opravila si vse svoje naloge, ničesar se ti ni treba sramovati. Ni to več vredno kot vse materialno bogastvo?

Načrti, želje?

Kaj si še želim?Miru, zdravja, sreče svojim otrokom in vnukom. Boljše življenje mojim Suhokranjcem. Še posebej bralcem in ustvarjalcem Suhokranjskih poti. Tudi še kako knjigo. No, saj je v resnici že napisana tudi osemnajsta. Ne, več si skoraj ne smem želeti.

Pošta 8360 Žužemberk začasno v novih prostorih

Pošta Slovenije, Poslovna enota Novo mesto je v mesecu juniju začela z preureditvijo obstoječih prostorov pošte v Žužemberku.

Zaradi gradbenih del, ki naj bi trajala okoli treh mesecev, bo pošta 8360 Žužemberk začasno obratovala po istem urniku na novi lokaciji, to je v prvem nadstropju nekdanje 'Iskre' oz. stavbe Mercator Tehnika na naslovu Grajski trg 26.

VladiMir

POLICIJA SVETUJE

Spoštovani bralci,

v zadnjem času na območju PP Dolenjske Toplice beležimo povečano število kaznivih dejanj vlomov v osebna vozila.

Svetujemo vam:

- Torbice, denarnice, mobilne telefone in druge vrednejše predmete ne puščajte na policah, sedežih ali na drugih vidnih mestih, saj so vaba za tatove. Zlatnina, denar, kreditne kartice, čeki in dokumenti ne sodijo v predale vozila.
- Predmeti v vrečki ali torbici, ki sicer niso dragoceni, so lahko vaba za storilce, saj ti ne vedo, kaj je v vrečki ali torbici. Povzročena materialna škoda bo v tem primeru večja, kot je vrednost odnesenih predmetov.
- Prtljago naložite v vozilo tik pred potovanjem. Ne puščajte prtljage na strehi avtomobila.
- Ko zapuščate vozilo, zaprite vsa okna in vrata ter obvezno zaklenite vozilo.

STORILEC LAHKO VLOMI V OSEBNI AVTOMOBIL V MANJ KOT 10 SEKUNDAH !!!

Če vam vlomijo v vozilo, TAKOJ POKLIČITE POLICIJO. Do prihoda policistov vozila ne premikajte, ne pospravljajte in ne pregledujte, da ne boste uničili sledov, ki bi lahko pripomogli k odkritju storilca.

Pri izsleditvi storilca nam lahko pomagate, če policistom posredujete:

- osebni opis sumljivih oseb (spol, starost, velikost, obleka, posebne značilnosti obraza, hoje, govora in drugo);
- registrsko številko, barvo, znamko in tip sumljivega vozila;
- smer pobega storilca;
- natančen opis ukradenih predmetov (pri tatvinah bančnih kartic pa zlasti čas in kraj vnovčitve).

SKUPAJ ZA VARNOST – VAŠA POLICIJA!

Albert LAH

Vodja policijskega okoliša

Intervju z **Albertom Lahom**

Kako je poskrbljeno za prometno varnost v Občini Žužemberk?

Zagotavljanje varnosti vseh udeležencev v cestnem prometu je ena izmed naših pomembnejših nalog. Rezultati dela na tem področju se tako na območju celotne Policijske uprave Novo mesto, kot na območju Policijske postaje Dolenjske Toplice, odražajo v manjšem številu prometnih nesreč in posledic. Policisti se trudimo, da s številnimi preventivnimi aktivnostmi, ki jih izvajamo skozi vse leto, vplivamo na odgovorno ravnanje udeležencev v prometu. Varnost skušamo zagotavljati tudi tako, da smo prisotni na tistih odsekih cest, za katere smo v preteklosti ugotovili, da so bolj obremenjeni in se na njih pogosteje zgodijo prometne nesreče. Policijska postaja Dolenjske Toplice sodeluje tudi s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, Sosvetom za varnost v Občini Žužemberk, mediji in vsemi ostalimi institucijami in posamezniki, ki se kakorkoli trudijo izboljšati varnost na naših cestah. V Policijski pisarni Žužemberk, v stavbi občine na naslovu Žužemberk, Grajski trg št. 33, smo policisti na razpolago občanom trikrat tedensko in sicer v ponedeljek med 9. in 10. uro, torek med 15. in 16. uro in petek med 9. in 10. uro. Prav tako sodelujemo z osnovnimi šolami, udeležujemo se njihovih sestankov in sodelujemo v številnih preventivnih projektih, kot so PRVI ŠOLSKI DAN, OTROCI V PROMETU, VARNO NA KOLO…..

Kako je poskrbljeno za varnost pešcev?

Pešci so ena najbolj ranljivih skupin udeležencev cestnega prometa. Policija s številni preventivnimi akcijami skozi vse leto pešce opozarja na previdnost in pomen vidnosti v cestnem prometu. Stalnica je sodelovanje z osnovnimi šolami in vrtci, kjer že najmlajšim skušamo predstaviti pasti in nevarnosti udeležbe v prometu. Skupaj prehodimo šolske poti in pravilno prečkamo ceste. Ob različnih priložnostih krajane opozarjamo na pomen nošenja odsevnih teles, ki so v megli, ponoči ali v mraku izjemnega pomena. Za odseke cest, kjer bi po našem mnenju na večjo varnost lahko vplivala spremenjena prometna signalizacija, pa dajemo pobude upravljavcu za odpravo pomanjkljivosti in postavitev prometne signalizacije, ki voznike opozarja na prisotnost pešcev.

Kaj je bilo storjenega za prometno varnost na Kočevski cesti?

Na regionalni cesti Dvor – Kočevje, ki je priljubljen motoristični odsek, se je v preteklosti zgodilo kar nekaj hujših in celo smrtnih nesreč z udeležbo motoristov. Odzvali smo se na slabše varnostne razmere in tako v tistih dneh in mesecih, ko je na tej cesti pričakovati povečan promet voznikov dvokoles, policisti zagotavljamo svojo pogosto prisotnost in tako skušamo vplivati na umirjanje prometa. Na obremenjenih odsekih izvajamo meritve hitrosti in kontrole prometa, sodelujemo tudi s Policijsko postajo Kočevje. V preteklosti smo upravljavcu ceste podali številne pobude za namestitev zaščitnih elementov in spremembe prometne signalizacije. Policijska uprava Novo mesto tudi sicer varnosti te ranljive skupine udeležencev v cestnem prometu namenja številne preventivne aktivnosti, ki jih iz leta v leto prilagaja in nadgrajuje.

Kljub nekoliko boljši letošnji statistiki na tej cesti se zavedamo, da se je motoristična sezona šele dobro začela.

Kakšna je stopnja kriminalitete v Občini Žužemberk?

Policijska postaja Dolenjske Toplice je v letu 2010 do 12.6 obravnavala 182 kaznivih dejanj, na območju Občine Žužemberk pa 28. V Žužemberku smo tako obravnavali 15,4% vseh kaznivih dejanj, preiskanost teh pa je znašala 32,14%.

Katera vrsta kriminalitete je najvišja v Suhi krajini in katera vrsta kriminalitete je v porast in/ali upadu?

Podobno kot na celotnem območju Policijske uprave Novo mesto so v porastu kazniva dejanja premoženjske kriminalitete. Pretežno gre za kazniva dejanja manjše premoženjske škode. Delež tovrstnih kaznivih dejanj je skoraj 58%. Kljub številnim pozivom, nasvetom in obvestilom policistov, se ne zmanjšuje število kaznivih dejanj vlomov v osebna vozila in tatvin, ko oškodovanci na vidnih mestih v vozilih puščajo vrednejše predmete ali pa celo vozila ne zaklenejo. Pogosto gre torej za primere, ko oškodovanci ne ravnajo samozaščitno in postanejo žrtve kaznivih dejanj. Večje je tudi število kaznivih dejanj nasilja v družini in število izrečenih ukrepov prepovedi približevanja. Policijska uprava Novo mesto ocenjuje, da so žrtve tovrstnega nasilja vedno bolj osveščene in kazniva dejanja naznanjajo policiji, da se je toleranca družbe za nasilje v družini občutno zmanjšala in je »zid molka« ob teh ravnanjih porušen.

Kako se spopadate s kriminaliteto v Suhi krajini?

Operativno komunikacijski center Policijske uprave Novo mesto in policisti Policijske postaje Dolenjske Toplice občane dnevno pozivamo, naj ravnajo samozaščitno in tako sami veliko pripomorejo k temu, da ne postanejo žrtve kaznivih dejanj. Policisti z različnimi oblikami policijskega dela izvajamo aktivnosti za izsleditev storilcev kaznivih dejanj.

Ali je v Suhi krajini prisotna problematika droge?

Tudi tej problematiki na Policijski postaji Dolenjske Toplice namenjamo veliko pozornosti. Na nevarnosti in posledice uporabe prepovedanih drog ob različnih priložnostih opozarjamo otroke in starše. V tistih primerih, ko smo posameznikom zasegli prepovedano drogo, smo zoper njega podali obdolžilni predlog oziroma kazensko ovadbo na Okrožno državno tožilstvo.

Kako veliko področje pokriva policijska postaja Dolenjske Toplice?

Policisti Policijske postaje Dolenjske Toplice skrbimo za varnost prebivalcev na območju občin Straža, Dolenjske Toplice, Žužemberk in krajevne skupnosti Uršna Sela. Območje je razdeljeno na dva policijska okoliša in sicer policijski okoliš Dolenjske Toplice in policijski okoliš Žužemberk, ki zajema celotno območje vaše občine.

Kako je poskrbljeno za prireditve v Suhi krajini?

Po določilih Zakona o javnih zbiranjih je organizator javne prireditve dolžan prireditev prijaviti na upravni enoti oziroma policijski postaji, na območju katere bo prireditev. Organizator mora zagotoviti ustrezno varovanje prireditve z zadostnim številom varnostnikov. Poskrbeti mora torej za red in varnost ljudi in premoženja. Naloge zagotavljanja javnega reda in nadzora varnosti cestnega prometa pa izvajajo tudi policisti, ki z različnimi oblikami policijskega dela zagotavljajo varnost in pretočnost prometa in dosledno ukrepajo zoper kršitelje, ki za volan sedejo pod vplivom alkohola, mamil ali psihoaktivnih snovi in na ta način ogrožajo sebe in ostale udeležence v prometu.

Tinka Fric

Malči Klemen: v Stavči vasi mi je najlepše

Obrazi časa

Praviš: »V Stavči vasi mi je najlepše?«

Pravijo, da se človek rad vrača tja, kjer ima svoje korenine. Tako je tudi z mano. Čeprav rada potujem, obiskujem svoje otroke in prijatelje v Ljubljani, kjer sem preživela skoraj 40 let, mi je v rojstni Stavči vasi res najlepše. Tu se umirim in mi je lepo, ko urejam vrt, cvetje, poklepetam s sosedi, se veselim obiskov mojih številnih prijateljev in še posebno z veseljem pričakujem svoje »ta mlade« z malo vnukinjo Lio. Posebno lepi trenutki so, ko držiš malo bitjece v naročju, ga ogovarjaš in se ti nasmeje. Verjamem, da bodo vnuki - tako kot sta moja dva otroka in jaz že v otroštvu vzljubili Stavčo vas in Suho krajino,«kjer čas teče drugače«.

Preteklost: otroštvo,sanje za bodočnost, potem šolanje.

Takrat, ko sem kot deklica sanjala, da bom učiteljica, so že daleč, a se še dobro spominjam neštetih preprek: stara mama, pri kateri sem živela v času osnovne šole, je bila odločno proti zaradi vere, denarja - ob majhni očetovi delavski plači in še dveh mlajših sestricah - za moje šolanje ni bilo, končevala sem osemletko na Dvoru in ne gimnazijo v Žužemberku … Moja odločitev je bila tako trdna, da sem nekako vse rešila in po petih hudih (v 3. letniku mi je umrla mama) pa tudi lepih letih na Učiteljišču v Novem mestu postala učiteljica.

Že med prvimi počitnicami pred službo sem se kot štipendistka udeležila mladinske delovne brigade v Žužemberku . Gradili smo vodovod na Cviblju, zato mi ni jasno, ko sedaj kot svetnica v občinskem svetu, da je še nekaj vasi v naši občini brez vodovoda.

Prvo službo sva s sošolko Tinco »izbrali« na podružnični šoli Sela pri Hinjah,»da bova samostojni in malo več zaslužili za nadaljnji študij v Ljubljani - tako sva povedali na občini. Tam so bili zelo veseli, ker je bil vedno problem, koga od štipendistov bodo pretentali za odročne, podružnične šole s kombiniranim poukom. Na Selih sva ostali dve leti. O tej res pravi »ŠOLI ZA ŽIVLJENJE« bi lahko napisala zelo zanimivo knjigo. Dve mladi učiteljici v kmečki hiši z malimi okni, brez elektrike, brez vodovoda, a z veliko mero pedagoškega optimizma, in moram pohvaliti svoje profesorje - z bogatim metodičnim znanjem, kako poučevati in voditi male radovedneže. Kar bi rada še posebno poudarila, je bila prijaznost, srčnost in dobrota ljudi v teh krajih. Kot kmečke punce smo tudi me priskočile pomagat, če je bila sila. Ob jesenskih večerih smo ličkali, prepevali, se smejali starim pripovedim - tako kot bi doživljale Jurčičeve zgodbe. Nekaj posebnega so bili sobotni plesi pri Krncu v Hinjah, ko v začetku nisva vedeli, da ne smeva iti plesat s fanti iz druge vasi, ker se sicer vname pretep.

Zelo se še spominjam, kako me je bilo strah, ko sem morala ob 4h zjutraj po na novo zapadlem snegu do kolen skozi gozd do avtobusne postaje nad Lopato in nato cel dan na sestanek-aktiv učiteljev in ponoči spet nazaj. Gumijaste škornje sem skrila v grmado in obula za v mesto boljše čevlje. Bilo je pa vse skupaj tako lepo, da smo vsi jokali-vaščani in midve, ko naju je moj sorodnik z »gumi-vozom« (na Sela sva se pripeljali še z navadnim) po dveh letih odpeljal v dolino, proti Stavči vasi.

Zakaj si se odločila za nadaljnji študij?

Takrat - bilo je leta 1968 - smo si vsi, ki smo končali srednjo šolo, želeli študirat naprej-mogoče tudi zato,ker so bili študentje takrat avantgarda družbe, napredni, odločni. Vsekakor sem se udeležila znanih študentskih štrajkov, ki so tega leta zajeli vso Evropo.

Dobila sem službo v Ljubljani in se vpisala na Filozofsko fakulteto-na oddelek za pedagogiko. Po končanem študiju sem službovala v Lj. kot šolski pedagog, kot pedagoški vodja bolnišnične šole, pomočnica ravnatelja,vodila številne kolonije, tabore, šole v naravi, bila aktivna v strokovnem Društvu pedagogov Slovenije, imela različne družbene funkcije.

Proti koncu službovanja se mi je ponudila izredna prilika,da zaključim svojo pestro pot, spet umirjeno v naravi - blizu svojega doma - tam, kamor sem vedno raje prihajala. V Črmošnjicah pri Semiču je šolsko ministrstvo kupilo gozdarsko hišo in jo uredilo - kot že v nekaterih drugih krajih po Sloveniji - v Center obšolskih dejavnosti, kamor so učenci iz cele Slovenije prihajali v »šolo v naravi«.Moram priznati, da mi je bilo to delo tako rekoč »pisano na kožo«, kot nagrada za minulo delo - uživala sem med mladimi raziskovalci v gozdu , ob potoku, ob spoznavanju etnoloških znamenitosti Bele krajine in Dolenjske skupaj seveda z uglašenim in dobrim strokovnim teamom mladih sodelavcev Domu LIPA v Črmošnjicah.

Tako sem nekako zaokrožila svojo pedagoško pot:

- od prvih pedagoških korakov s praktičnim delom z učenci - na eni strani Kočevskega Roga (delo v malih skupinah v naravi, diferenciran pouk z individualizacijo…),
- do strokovnega izpopolnjevanja-študija in zahtevnega dela z otroki s posebnimi potrebami, s hudo bolnimi v bolnišničnih oddelkih, z nadarjenimi, s starši, sodelovanje s številnimi zunanjimi ustanovami, ki pomagajo družinam, bila sem mentorica velikemu številu študentov s filozofske in pedagoške fakultete…
- do nazadnje spet prijetnega dela, predvsem v naravi na drugi strani K. Roga v enem izmed centrov za šolo v naravi.

Prav vsa področja pedagoškega dela sem opravljala enako zavzeto, z veseljem, zavedala sem se velike odgovornosti do otrok, staršev in sodelavcev.

Od skednja do turizma – matranje, skrbi, zdaj zadovoljstvo tebe in tvojih gostov?

Tudi v »penziji« se nisem čisto odrekla pedag. žilici. Ker sem imela ob svoji kamniti rojstni hišici, kamor sem se vselila, ko sem prišla službovat iz LJ. na Dolenjsko, še nedokončan prenovljen skedenj, sem ga po opravljenih formalnostih in dograditvi začela oddajati skupinam: otrokom iz Doma Malči Belič, šolskim skupinam, športnikom, študentom pa tudi družinam, seveda samo poleti - od maja do oktobra. Tako je v nekaj letih že kar veliko mladih ljudi spoznalo našo lepo dolino reke Krke, prijazne Suhokranjce njihovo življenje in navade. Prihajajo tudi tujci, ki iščejo svoje korenine (pri tem jim seveda pomagam) in kar nekajkrat je bil v Stavči vasi zelo zanimiv mednarodni študentski tabor.

Vsi se v naših krajih počutijo prijetno, čutijo srčnost preprostih vaščanov, ki se pogovarjajo z njimi, četudi ne znajo njihovega jezika.

Nekaj let je bilo na moji domačiji še nekaj zanimivega. Na njivi pod hišo je »Društvo za pražen krompir«, katerega aktivna članica sem tudi sama, pridelovalo na star način - ročno, s starim plugom in konjem več sort krompirja (tudi do 23 sort). Namen tega vseslovenskega društva,ki je že preraslo meje Slovenije, saj imamo člane-ude že na vseh celinah, ni le poizkušanje, katera sorta krompirja je najboljša za praženje, predvsem je namen neformalno druženje brez kakršnekoli politične pripadnosti. To je druženje srednje generacije, ki z dobro voljo praži krompir v velikih železnih ponvah na vseh velikih prireditvah po Sloveniji. Porcije krompirja kot GLAVNE JEDI so zastonj, priloge-pečenke pa po želji kupite pri sosednjih »štantih». Morebitne donacije od prireditelјev razdelimo različnim društvom, vrtcem, otroškim bolnicam na področju, kjer pražimo. Doslej smo imeli veliki letni festival praženega krompirja, ki je vedno 1. soboto v septembru že po vseh slovenskih pokrajinah, letos je jubilant - že 10.- in zato bo v Ljubljani. Stojnice z zelo različnimi in zanimivimi »praženimi« bodo postavljene na lično prenovljenem nabrežju Ljubljanice od Tromostovja do Špice. Pridite, saj se ob 'tenstanem' krompirju nazdravi navadno z dolenjskim cvičkom, ki je uradna pijača tudi našega društva - DPK.

Kaj si želiš v prihodnosti?

ZASE in moje najbližje predvsem zdravja, razumevanja. ZA SUHO KRAJINO si kot Suhokranjka in svetnica v našem občinskem svetu pa želim, da se ohrani narava in čarobno palico, da bi se pozitivno rešile resnične potrebe in dolgoletne želje občanov.

Uredil: Rudi Cerkovnik

Ribiško tekmovanje na reki Krki v Šmihelu pri Žužemberku

Zadnjo nedeljo v marcu se je zbralo 47 ribičev iz Slovenije in Hrvatske na Krki v Šmihelu pri Žužemberku, da se pomerijo med seboj, kdo bo med najboljšimi v ribiškem znanju in seveda tudi sreči. Moramo reči, da so se ribiči izkazali, saj je bil plen bogat, posebej pa velik.

Rezultati:

1. **Drago Prelogar**, šarenka, 63 cm
2. **Marjan Kolar**, šarenka, 55 cm
3. **Drago Foršček**, šarenka, 50 cm
4. **Radomir Milenkovič** – Čarli, 48,5 cm
5. **Damjan Gregorič**, potočna postrv, 38 cm
6. **Zoran Leko**, potočna postrv, 37, 5 cm

Foto in tekst: Rudi Cerkovnik

1. april ocenjevanje - 1. maja priznanja **za samorodnico**

V gostišču Zupančič je bilo 1. aprila II. ocenjevanje samorodnice /šmarnice/, 1. maja pa se je 'delilo' na Frati Priznanja za to zvrst vina in še naziv šampiona.

Čeprav je bilo 1. ocenjevanje samorodnice (šmarnice) za 1. april, ko, kot vemo, tega dne ne gre zares, je šlo pri ocenjevanju šmarnice čisto zares. Ocenjevala je 5-članska komisija. Poskušali in ocenili so 74 vzorcev vin. 1. maja pa sta priznanja podeljevala v gostišču Dom na Frati predsednik TD Suha krajina Vlado Kostevc in podpredsednik Ludvik Legan . Najpomembnejšo nagrado, to je naslov šampiona /ocena11,60/ osvojil za polsladko vin – šmarnico amerikan Igor Klobučar, Luben - Uršna sela. Kot zanimivost, ocenjevalci so dobili vzorec z daljne Norveške, Martinčič Miran Moss - Norveška brajda mešano je osvojil srebrno priznanje. Vsi so dobili priznanja glede na dosežene ocene vzorcev.

Za ocenjevanje samorodnice je veliko zanimanje, zato postaja tradicionalno.

Foto in zapis: Rudi Cerkovnik

V vasi Podlipa kažejo spoštljiv odnos do dediščine

Pred dobrimi sto leti, še v prejšnjem stoletju zidana kapelica sredi vasi Podlipa na Ajdovški planoti pri Dvoru, katero gradnjo so podprli dve domačiji, Štuparjevi, po domače Korenovi, in Lavričevi, po domače Medvedovi, v zahvalo za srečno pot v daljno Ameriko. V obljubljeno deželo so leta 1901 prišli srečno, s sorodstvom dolga leta tkali stike, nazadnje pa je pred tremi leti sorodnike obiskal tudi potomec podlipenških rojakov četrte generacije.

Zob časa je kapelico tekom desetletij dodobra načel, zato so vaščani vasi Podlipa stopili skupaj in jo v nekaj mesecih temeljito obnovili. Gradnja je bila za majhno vasico z nekaj deset gospodinjstvi precejšen zaloga, a jim je uspelo ohraniti edinstveno dediščino v vasi. Slovesen blagoslov s sveto mašo, obogateno s petjem ajdovškega pevskega zbora, je v nedeljo, 2. maja, opravil ajdovški župnik Janez Zaletelj, ki se je izkazal tudi s svojevrstnim darom- majhnim zvonom, katerega so vaščani vgradili v stolp kapelice. Župnik Janez Zaletelj je blagoslovil lepo obnovljeno kapelico s freskami, posvečeno sv. Antonu Padovanskemu, katero je obogatil lipovški slikar Martin Blatnik. Jože Kmet se je v imenu vaščanov zahvalil vsem za pomoč pri gradnji,vsem zunanjim izvajalcem, gospodu župniku Zaletelju za podarjen zvon in lepo izveden blagoslov, izdatno pa so na koncu za pravi vaški praznik poskrbele tudi gospodinje.

Vaščani majhne vasi Podlipa so stopili skupaj in s svojim prizadevanjem pokazali spoštljiv odnos do tradicije njihovih prednikov, ki se kaže tudi v spoštljivem odnosu do kulturne dediščine in do vere in upanja dedov in babic, kateri so z velikimi napori in odrekanji zgradili to prelepo kapelico.

FOTO: S. Mirtič

Zvon je vaščanom daroval župnik Janez Zaletelj

Blagoslov za srečo, zdravje in dobro rejo

Po maši, ki je bila v nedeljo, 18. aprila, se je pred cerkvijo Marijinega oznanenja v Hinjah zbrala precejšnja množica obiskovalcev in približno trideset konjenikov. Župnik Ciril Murn je opravil obred blagoslova soli in kruha, nato pa je podelil blagoslov tudi konjem in lastnikom konj za srečo, zdravje in dobro rejo. Lastniki konj so prijezdili iz Ambrusa, Strug, Žužemberka, Brezove Rebri, precej pa je bilo tudi domačinov in članov konjerejskih društev Suha krajina, KD Struge in Konjerejskega društva Kljuse iz Budganje vasi.

Med številnimi konjeniki in lastniki ponosnih lepotcev, velikih, malih, črnih, rjavih in belih, starih in mladih konjev in ponijev je bila tudi najmlajša udeleženka, komaj pet let stara Tamara Hočevar iz Brezove Rebri pri Dvoru, ki je na tovrstnih blagoslovih sodelovala že petič!

Prihod jezdecev, ki so kljub neugodnim razmeram obiskali prireditev, so domačini nagradili s toplim okrepčilom in priložnostno medaljo, tradicionalni blagoslov pa si je ogledal tudi žužemberški župan Franc Škufca z obema podžupanoma Jožetom Šteinglom in Jožetom Papežem.

Foto:S.M. :

Pozdravljeni!

Smo mladi - Andreja, Anamarija, Špela, Tadeja, Matej, Lucija, Simon, Nataša, Anja, Nina, Helena in Tinkara - (večinoma študenti) iz različnih koncev Slovenije (Koroške, Dolenjske, Štajerske, Primorske …), ki smo se letošnje počitnice odločili preživeti nekoliko drugače ...

21. julija 2010 se odpravljamo na Madagaskar, kjer bomo en mesec skušali svoje znanje, veselje, izkušnje, ljubezen in pripravljenost … deliti s tamkajšnjim prebivalstvom, predvsem otroki …

Pripravljamo 2 oz. 3- dnevne oratorije na 6-ih misijonih na južnem, revnejšem delu otoka, kjer delujejo tudi slovenski misijonarji. V Farafangani pri misijonarju Klemnu Štolcarju, v Ranomeni in Ampitafa pri misijonarju Janezu Krmelju, v Midongy-u pri misijonarju Tonetu Kerinu in v Matangi pri misijonarju Izidorju Grošlju.

Pripravili bomo različne delavnice, igre, kateheze in aktivnosti, ki so podobne tistim, ki so jih deležni otroci pri nas. Vsakega srečanja (oratorija) se bo udeležilo približno 400 otrok .

Vse te dejavnosti bodo zaradi velikega števila udeležencev povezane s kar velikimi finančnimi stroški, saj bomo poleg oratorijske majice, ki jo dobi vsak otrok, poskrbeli tudi za hrano (riž) za otroke. Radi pa bi finančno pomagali tudi tamkajšnjim slovenskim misijonom.

S pripravami na prostovoljno delo na Madagaskarju smo pričeli že v sredini februarja, saj je to projekt, ki zahteva obilo priprav in skupinskega dela …

Zavedamo se, da je neugoden čas za doniranje finančnih sredstev, zato vam bomo hvaležni že za minimalen prispevek!

TRR za dar centrom in misijonom na Madagaskarju: Misijonskega središča Slovenije (Kristanova 1, 1000 Ljubljana): SI56 0201 4005 1368 933 (pri NLB) ali SI56 2420 0900 4370 443 (pri Raiffeisen); NUJNO navedite sklic ZA MADAGASKAR: 00795130.

TRR za kritje stroškov projekta na Magagaskarju (MIC, Ulica Stare pravde 11, 1000 Ljubljana): SI56 0203 1005 0444 272 (pri NLB);NUJNO navedite sklic ZA MADAGASKAR: 00616-04.

Iskreno se vam zahvaljujemo za vašo pomoč … predvsem v imenu tistih, ki jo bodo prejeli…

Blagoslov konj

Člani Konjerejskega društva Suha krajina so po tradiciji opravili slovesni blagoslov konj, ki je bil v nedeljo, 25. aprila, pri cerkvici sv. Antona v Gornjem Kotu. Letošnjega blagoslova in dvorskega žegnanja se je udeležilo več kot šestdeset konj, med njimi pa so bili tudi vprežni vozovi in kočije od blizu in daleč, številčno pa se je odrezala tudi Belokranjska konjenica. Med njimi pa so bili tudi žužemberški župan Franc Škufca, podžupan Jože Šteingel in semiški župan Ivan Bukovec. Pred blagoslovom je bila pred cerkvijo sv. Antona sveto mašo, s petjem pa so slovesnost obogatili pevci in pevke cerkvenega pevskega zbora iz Mačkovca. Vse navzoče, ljubitelje in lastnike konj so pozdravili domači konjerejci in župan Franc Škufca.

Foto: S.M.

Papež priznal herojske kreposti **Janezu Frančišku Gnidovcu**

Prebivalce župnije Ajdovec je v marcu še posebej razveselila novica o priznanju herojskih kreposti božjega služabnika Janeza Frančiška Gnidovca. Papež Benedikt XVI. je 27. marca odobril objavo, v kateri je šestim kandidatom za blažene in svetnike priznal čudeže, trem božjim služabnikom mučeništvo in sedmim herojske kreposti. Med njimi je priznal mučeništvo božjega služabnika Lojzeta Grozdeta in herojske kreposti božjemu služabniku Janezu Gnidovcu.

Objava pomeni, da so Gnidovcu priznane kreposti, ki so večje od običajnih. To se je v njegovem življenju poznalo tudi navzven, zato so ga ljudje že v času njegovega življenja poimenovali »svetnik«. V kraju, kjer je služboval, se ga je prijel vzdevek »suhi in sveti«. Tako so o njem ohranjeni spomini med albanskimi verniki, pravoslavnimi in muslimani. Omenjeno priznanje je pomemben korak naprej v postopku beatifikacije, ko pričakujemo, da bo razglašen za blaženega.

V knjigici VSEM VSE (1985) Stanko Žakelj CM o škofu Gnidovcu piše:

»V Šentvidu so ga poznali po njegovi prislovni ponižnosti (dr. L. Puš): »Bil je zelo obziren, v govoru silno umirjen, nikoli vihrav, kolikor mogoče skrit pred študenti, razen ko je bilo treba razlagati kaj pobožnega ali za duhovnost koristnega.« Nikjer ni silil v ospredje, nobenih prednosti ni hotel imeti zase; prostovoljno je sprejemal nase težke službe. Za odlikovanja, ki jih je sprejel, se ni menil. Ko je spoznal, da svoji težki nalogi ni kos, je prosil za razrešitev.

V noviciatu Misijonske družbe se je zelo vestno in z iskrenim notranjim prepričanjem podvrgel vajam v ponižnosti, kot da nikoli ni prejel časti doktorja in monsignorja, kot da ni nikoli opravljal odgovornih služb rektorja zavoda, glavnega vzgojitelja in gimnazijskega ravnatelja. Tudi pozneje te svoje preteklosti ne omenja.

Ko ga potem papež imenuje za škofa, mu ni mar časti. Pred očmi mu je križ, ki ga naj kot Cirenejec - prisiljen - pomaga nositi Kristusu.

Zunanji izraz notranje ponižnosti - gotovo najzanesljivejši - je pripravljenost služiti; služiti vsem in vsakomur. Zato je gotovo prav značilno za Gnidovčevo ponižnost geslo, ki si ga je kot škof izbral: »Vsem sem postal vse!«

In res je postal služabnik vseh, da bi jih vsaj nekaj, čim več rešil. On ni bil škof, ki so jih bili verniki v skopski škofiji vajeni. Nekaterim domačinom se je zdela njegova ponižnost že kar neprimerna. Eden je npr. rekel: »Škof je preveč ponižen! To ni prav. Ko ima tako vzvišeno službo, se mora visoko držati!«

Tudi beograjski papeški nuncij Pellegrinetti je v tem smislu sodil o njem: »Misijonar, apostol je, škof pa ne!« V čem pa se je razodevala ta njegova ponižnost? Mirno lahko rečemo, da v vsem njegovem življenju.«

V njegov spomin se v starem župnišču ob podružnični cerkvi na Selih pri Ajdovcu ureja Gnidovčeva soba, med najpomembnejšimi pridobitvami župnije Ajdovec pa je v zadnjem času slika škofa Gnidovca v župnijski cerkvi, katere avtorica je slikarka Cecilija Grbec.

Ajdovec ima svetnika. Čeprav še ne uradno, je prisoten v srcih mnogih, je živ zgled za vse in njegova svetost deluje med ljudmi.

Mateja Iskra

Evharistični križ

Ob slovenskem evharističnem kongresu, ki je bil 13. junija 2010 v Celju, so farani župnije Ajdovec na predvečer kongresa ponovno postavili evharistični križ na »Frakovem« hribu. Stoji na istem mestu, kot je stal ob prejšnjem evharističnem kongresu leta 1935, kateri je bil po dveh letih poškodovan zaradi udara strele. Tokrat so poskrbeli tudi za strelovod in tako bo z vidnega mesta vse trajno spominjal na ta pomemben dogodek za vso Slovenijo. Župnik, g. Janez Zaletelj, je križ blagoslovil, nato pa so v bližini križa prižgali evharistični kres. Postavili in blagoslovili so tudi manjši križ na kapelici pri farni cerkvi. Po tem uvodnem dejanju pa se je zbralo za več kot en avtobus romarjev, ki so v nedeljo zgodaj zjutraj odšli z avtobusom do Celja, kjer so se udeležili slovesnosti Slovenskega evharističnega kongresa in beatifikacije Alojzija Grozdeta.

Mateja Iskra

Škerjanček?!

V letu, ko mineva 100-letnica ustanovitve Pevskega in kulturnega društva Škerjanček, ki je deloval v župniji Ajdovec, se je po nenadnem odhodu drage organistke in zborovodje Marjetke Hočevar v večnost oblikoval večji župnijski mešani pevski zbor. Njegov pobudnik in vodja je Boštjan Gorišek, ki s pevci s 30-letnimi izkušnjami petja ob vodstvu organistke Marjetke uči in spodbuja nove, mlade pevce in pevke. Za spremljavo ob petju na harmoniju redno in zavzeto skrbi Helena Skube.

Zbor zaenkrat nastopa ob slovesnostih, vmes pa skupaj spodbujajo lepo ljudsko petje.

Za ajdovške pevce, ki so od nekdaj znani po ubranem petju, je petje v pevskem zboru priložnost za darovanje svojih talentov, druženje in skrb za še lepše bogoslužje. Da se je to zgodilo po 100 letih od ustanovitve Škerjančka, je zanimivo naključje, dokaz novega obdobja in gotovo tudi blagoslov tistih, ki so se pred 100 leti družili z iskreno željo po petju.

Mateja Iskra

Srečanje starostnikov

V slabem pol leta po reorganizaciji Krajevnega odbora RK Žužemberk, katerega vodenje je prevzela Geni Maver, je bilo meseca maja tudi po zaslugi Osnovne šole Žužemberk že drugo srečanje starostnikov.

Starostnike so nagovorili **Geni Maver**, predsednica Krajevne organizacije RK Žužemberk, **Barbara Ozimek**, sekretarka Območnega združenja RK Novo mesto, ravnateljica OŠ Žužemberk **mag. Jelka Mrvar** ter župan občine Žužemberk **Franc Škufca**. Sekretarka Barbara Ozimek je pohvalila delo odbora in se med drugim zahvalila tudi predsednici Geni Maver, ki je »s svojo odprtostjo, ljubeznijo do sočloveka in pomoči potrebnim v kraju uspela v kratkem času pridobiti prostovoljke in organizirati delo na terenu«. Slavje so s priložnostnim kulturnim programom popestrili pevci skupine Dvorjani, žužemberški osnovnošolci in sam Krjavelj z živo kozo. **Prijetnega** dogodka se je udeležilo okoli sedemdeset starostnikov, ki so izkoristili priložnost za srečanje in prijetno kramljanje. Tudi tokrat so ob odhodu in stisku rok povabljenci obljubili, da se bodo vsako leto vračali na srečanje, če bodo le zmogli, saj so se ponovno srečali s svojimi vrstniki z dokaj velikega območja, ki ga pokriva žužemberški odbor od Brezove Rebri, Ajdovca, Žužemberka, Malega Lipja do Vrhovega in Križev.

Foto: Slavko Mirtič

Skrbijo, predvsem za starejše

S socialno stisko, ki je posledica gospodarske krize, številnih odpuščanj, se povečuje tudi število pomoči. Tudi sodelavci RK Dvor se srečujejo s stiskami ljudi na socialnem področju, predvsem v materialni obliki prehrane, higienskih pripomočkov, oblačil, obutve, ki se delijo predvsem družinam ter posameznim kategorijam oseb (starejšim, invalidom, bolnim in brezdomcem). Veliko skrbi posveča KO RK Dvor tudi starejši kategoriji, saj tradicionalno, s pomočjo Občine Žužemberk, organizirajo srečanje starejših nad 70 let. Razveseljujoč je podatek, da ljudje programe Rdečega križa vse bolj jemljejo za svoje in se veselijo obiskov, pomoči in nasvetov prostovoljcev. Zlasti srečanja starostnikov so postala že utečena oblika medgeneracijskega druženja, družabnosti ter izmenjav izkušenj. Ta srečanja znajo prostovoljci imenitno popestriti s kulturnim programom in posebno pozornostjo do jubilantov.

Tudi letos so se starostniki konec maja na povabilo odbora zbrali v gostilni Štupar na Dvoru, kjer so prisluhnili kulturnemu programu dvorskih šolarjev pod vodstvom Zvonke Struna. Zbrane so pozdravil predsednica KO RK Dvor Marija Legan, Marija Breceljnik v imenu Območnega združenja RK Novo mesto in žužemberški župan Franc Škufca.

FOTO: S.M.

Občni zbor Društva upokojencev Žužemberk

Občni zbor Društva upokojencev Žužemberk je bil v nedeljo, 6. 3., ob 15. uri v Gostilni Zupančič.

Udeležence zbora,udeležilo se jih je krepko čez sto, je najprej pozdravil predsednik Anton Novak. Nato je voditeljica programa Jana Špiletič napovedala kratek kulturni program, v katerem so nastopile pevke Društva upokojencev, pesem posvečeno prazniku žena je prebrala Jana Špiletič, s svojimi pesmimi pa so s predstavile Francka Ožbolt, Ljuba Šenica in Ivanka Škrbe. Prisrčnega sprejema pa so bile deležne tudi učenke Osnovne šole Žužemberk s svojim pestrim programom.

Uradni del se je začel z napovedjo z izvolitvijo delovnega predsedstva in napovedjo dnevnega reda.

Besedo je nato povzel z letnim poročilom predsednik društva Anton Novak. Nanizal je aktivnosti društva in njenih članov. Še prej pa so počastili spomin na umrle člane z minuto molka. Društvo šteje 278 članov. In kaj je bilo postorjeno v preteklem letu? Predsednik Anton Novak je v poročilu o delu društva poudaril in med drugim povedal: »Prostovoljke so uresničevali projekt 'Starejši za boljšo kakovost življenja', obiskovali so starejše in jim na različne načine pomagali pri vsakdanjih opravilih. Na kulturnem področju smo uspeli izdati pesniško zbirko naših pesnic – upokojenk Francke Ožbolt, Ljube Šenica in Ivanke Škrbe, ki so tudi nastopale na literarnih popoldnevih na Mirni, v Straži in na Dvoru. Tudi izobraževali smo se na predavanjih o zobni protetiki in o rabi zdravilnih rastlin.

Tudi na šport nismo pozabili, čeprav ga moramo to dejavnost popestriti. Naše članice so obiskovale v šolski telovadnici rekreacije pod vodstvom fizioterapevtke. Hodili smo na izlete, in sicer smo obiskali Beneško Slovenijo. Popeljali smo s na tudi na morje, si ogledali Luko Koper in se osvežili v morju. Tretji izlet pa nas je vodil preko Kranjske Gore, čez Vršič v Kobarid, v vojni muzej in občudovali smo 'krasno hči planin' Sočo in kraje ob njej. Imeli smo tudi srečanja, tako v Dolenjskih Toplicah pa martinovanje na Bizeljskem in silvestrovanje. Mislim, da smo bili v naših aktivnostih kar uspešni in tako popestrili naše upokojensko življenje,« je končal predsednik.

Po razpravi pa je predsednik Novak podal še program društva za leto 2010. Med drugim je omenil,da bodo aktivosti, ki so ji člani uresničevali v preteklem letu ostale, dodal pa je še nekaj novih, ki naj bi jih aktivirali v letošnjem letu: med temi je navedel: člani so se obvezali, da bodo vsaj 2-krat letno obiskali svoje člane, ki so potrebni pomoči. Člani lahko koristijo 30% popust za kopanje v Dolenjskih Toplicah. Obvezali so se, da bodo aktivirali športno življenje z balinanjem in pikadom, za kar bo skrbel referent Rajko Črnagoj, ki je posebej poudaril koristnost hoje, in to kolikor pač kdo zmore, vse je v korist zdravja, je poudaril. Načrtujejo izlete v Mozirski gaj, obisk Prekmurja z ogledom in kopanjem v zdravilišču Radenci pa ekskurzijo na Reko s Trsatom in ogled Opatije ter Ilirske Bistrice in martinovanje. Srečanja: za 1. maj na Komanci, srečanje upokojencev v Dol. Toplicah, novoletno srečanje.

Sledilo je še podeljevanje priznanj: za Jožeta Hočevarja iz Budganje vasi, ki je prejel priznanje Pokrajinske zveze DU Dolenjske in Bele krajine. Podeljeni pa sta bili tudi dve priznanji za zlato poroko zakoncem Kolarič in Šenica.

Sledil je še družabni del z zakusko ob prijetnem poslušanju naše pevke Novak.

Foto in zapis: Rudi Cerkovnik

Ohranjajo domačnost, stare običaje in kulturno življenje na vasi

Članice Društva kmečkih žena Suha krajina –Žužemberk so na svojem rednem občnem zboru v prostorih podjetja FS v Žužemberku pregledale dosedanje delo in si začrtale obširen plan dela v prihodnje. Po besedah predsednice Slavke Legan in tajnice Tadeje Lavrič bo društvo kmalu praznovalo deseto obletnico uspešnega delovanja. V lanskem letu so organizirali več predavanj, strokovnih ekskurzij in izletov, organizirali tradicionalno razstavo suhokranjskih dobrot, skrbeli za družabne in kulturne aktivnosti ter si prizadevali za ustrezno mesto podeželskih žena v družbi in sami kvaliteti življenja po vaseh. Zbrane članice je pozdravil tudi župan Franc Škufca in predsednik TD Suha krajina Vlado Kostevc, s katerim društvo tesno sodeluje.

Foto: S.M.

4. tradicionalni suhokranjski pohod po poti Janeza Kmeta

V Kulturnem društvu Dvor se trudimo ohranjati naše korenine in jih povezati z današnjimi vrednotami, zato smo se letos ponovno, tokrat že četrtič, organizirali tradicionalni spominski pohod po poti Janeza Kmeta. Kot pretekla leta so se nam tudi letos pri organizaciji in izvedbi pohoda pridružili Planinsko društvo s sekcijo Dvor, Društvo vinogradnikov in Konjeniško društvo Suhe krajine, ajdovški župnik, tamkajšnji novoustanovljeni pevski zbor z zborovodjem na čelu ter ostali krajani z Ajdovske planote. Pohod so s prispevki podprli tudi nekateri posamezniki in podjetniki, ki so naklonjeni ohranjanju tradicije in vrednot v lokalnem okolju. Skratka vsak je prispeval svoj kamenček v mozaik tokrat zares uspešnega in zelo dobro obiskanega pohoda.

Letos je bilo organizatorjem in pohodnikom naklonjeno tudi vreme. Pogled na start pri nogometnem igrišču na Dvoru je bil lep. Zbralo se je veliko pohodnikov, poleg precejšnjega števila domačinov, so se nam pridružili tudi drugi ljubitelji hoje od blizu in daleč. Skratka, velika in prijetna družba blizu 200 pohodnikov.

Pohod je potekal po krožni poti, ki smo jo začrtali pred štirimi leti, naš predhodnik, pisatelj in duhovnik, Janez Kmet pa jo je v svojem sicer kratkem življenju večkrat prehodil. Ker je pot nezahtevna, tudi možnosti za prijetno kramljanje ni manjkalo.

V Srednjem Lipovcu smo imeli prvi skoraj neizogibni postanek, saj so nas tudi letos prijazni domačini postregli s pecivom in pijačo. Pot smo nadaljevali med vinogradi Boršta, kjer nam je kar nekaj vinogradnikov ponudilo dobro domačo kapljico. Glede na to smo se morali kar podvizati, da smo pravočasno prišli do cerkve na Selih pri Ajdovcu. Skupaj s številnimi domačini smo se udeležili spominske maše, ki jo je daroval gospod Janez Zaletelj, sedanji župnik v Ajdovcu in rojak gospoda Kmeta, ki je v svojem nagovoru obudil spomin na svojega vzornika. Mašo je obogatila zborovska pesem na novo ustanovljenega domačega pevskega zbora. Članice društva kmečkih žena in

tudi druge gospodinje z Ajdovške planote so po maši pripravile slastne domače prigrizke, pecivo in pijačo za vse pohodnike in ostale udeležence. Okrepljeni smo nadaljevali naš pohod preko Velikega Lipovca proti Plešivici. Najmlajše pohodnike so člani konjeniškega društva posedli na voz s konjsko vprego, kar je bilo za naše otroke nadvse zabavno in za mnoge edinstveno doživetje. Do doma na Plešivici smo prišli ravno prav utrujeni in lačni, da nam je nadvse teknila prava domača jota s klobasami izpod kuhalnice našega kuharja Dušana s pomočniki. Koča je bila sicer premajhna za vse pohodnike, vendar je bilo posedanje v njeni okolici v toplem spomladanskem soncu ob dobri hrani in pijači še bolj prijetno.

Vsi zadovoljni in prijetno utrujeni smo krenili proti dolini. Na cilju smo se razšli z obljubo, da se naslednje leto še v večjem številu spet srečamo ob istem času in na istem mestu.

Brez vas pohodnikov in vseh, ki ste s svojim delom, lastnimi sredstvi in dobro voljo pomagali ponovno izpeljati pohod, nam ne bi uspelo. Hvala vam in na svidenje prihodnje leto!

Besedilo:
Valerija Vidmar, Jadranka Meglen
Foto: Jadranka Meglen
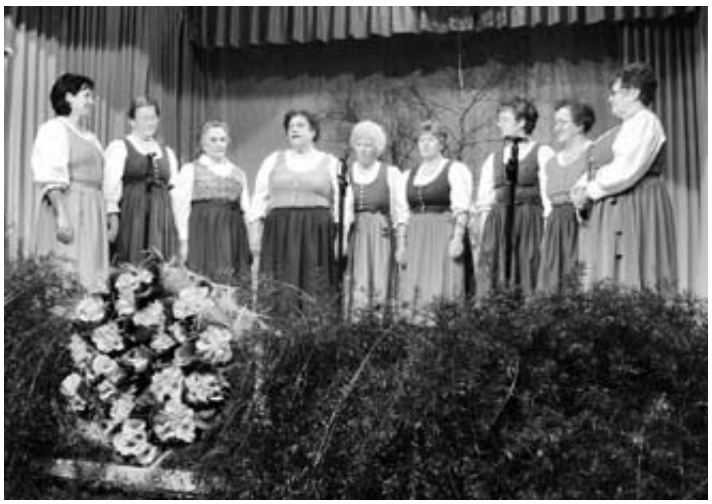
Utrinek z nastopa v Mirni Peči

Uspešen nastop na območnem srečanju v Straži

Ljudske pevke prepevajo na srečanjih ljudskih pevcev in godcev

Med najaktivnejšimi sekcijami TD Suha krajina so tudi Ljudske pevke v pokrajinskih nošah TD Suha krajina, ki s svojim ljudskim petjem navdušujejo poslušalce, ti pa jim navdušenje izkazujemo z gromkimi aplavzi. Tako so se naše ljudske pevke udeležile srečanja ljudskih pevcev ob slovenskem kulturnem prazniku v Mirni Peči, kjer so v prepolni dvorani navdušile z ljudsko pesmijo Adam in Eva.

V začetku junija pa so se ljudske pevke udeležile tudi Območnega srečanja pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž v Kulturnem domu Straža ter tudi tu požele bučen aplavz. Območnega srečanja se je udeležila tudi pevska skupina Žitni klas, ki deluje v okviru Društva kmečkih žena Suha krajina-Žužemberk.

VladiMir

Škoti peli, igrali in plesali v Žužemberškem gradu

Lansko leto so člani TD Suha krajina obiskali in nastopali na Škotskem, letos so Škoti vrnili obisk.

Dvajsetčlansko plesalcev, pevce in instrumentalistov je najprej pozdravil predsednik TD Suha krajina Vlado Kostevc, nato pa še so za dobrodošlico zapele nekaj pesmi naše pevke. Goste je pozdravil in jih seznanil z značilnostmi Občine Žužemberk župan Franci Škufca, pri prevodu je pomagal Charlie Anton Kraševec.

Za Škote vemo, da so najbolj znani po viskiju, pa tudi po tem, da igrajo na znamenite dude, to je ovčja koža, v katero napihajo zrak, nato pa igrajo na različne piščali.

Z igranjem na dude se je tudi začel njihov nastop, ki je poleg harmonike in violine spremljal tako plesalce kot pevce. Tako so nam Škoti zapeli nekaj svojih ljudskih pesmi, plesali svoje starinske plese, ki malo spominjajo na step. Še tretja zanimivost je, da je njihova narodna noša tako imenovani kilt, to je krilo, ki ga nosijo moški, posebno ženske je ob tem zanimalo, če nosijo kaj pod njim ali so brez, in nisem slišal, kaj so ugotovile.

Kar precej gledalcev se je zbralo in vsi so navdušeno zaploskali ob vsakem nastopu.

Škoti, tak glas gre o njih, kot o naših Gorenjcih, toda po nastopih sodeč, se niso 'šparali'.

Foto in zapis: Rudi Cerkovnik

Tokrat nas je Blejski grad pričakal v soncu

V Kamniku so se nas zelo razveselili

Druženje na Dubovco nad Karlovcem je bilo izjemno prijetno

Viteški red Seinsenbergensis Tumultus zelo aktivno stopil v leto 2010

V okviru TD Suha krajina deluje več sekcij, med katerimi je Seinsenbergensis Tumultus (Žužemberški ropot) Viteški red Jurija in Volka Engelberta Turjaškega z Žužemberškega gradu eden izmed najaktivnejših.

Tako so se člani za Belo nedeljo udeležili velike slovesnosti pod imenom Kostelska pištola v mestu Pregrada in kasneje nad gradom Kostel v Hrvaškem Zagorju. Tako se tradicionalno krepijo odlični odnosi med društvoma TD Suha krajina in Kegljevičevo stražo, ki redno obiskuje in aktivno sodeluje na naših srednjeveških dneh na Žužemberškem gradu. Seinsenbergensis Tumultus pa je šel tudi po sledovih izjemnega poveljnika Andreja Turjaškega oz. Šumberskega in zadnjo nedeljo v maju sodeloval na Sejmu vlastiteljstva na gradu Dubovac nad Karlovcem in tako poglobil stike z Društvom Svetog Mihovila iz Karlovca.

Prav tako pa se je viteški red udeležil tudi srednjeveškega dne na Blejskem gradu in v Kamniku, kjer je predstavil in požel zanimanje s srednjeveškimi in renesančnimi plesi in igranjem Veronike in Gašperja na flavte.

VladiMir

Sodelujoče skupine pred županstvom mesta Pregrada

Suhokranjska gasilska olimpiada

Žužemberško parkirišču pred bivšo tovarno Iskra - prizorišče letošnjega občinskega gasilskega tekmovanja, ki ga je 8. maja v Žužemberku organiziralo Občinsko gasilsko poveljstvo Občine Žužemberk, so preplavili številni mladi. Gasilci iz šestih društev Ajdovca, Dvora, Šmihela, Rebri, Hinj in Žužemberka, različnih kategorij, so se pomerili od vaje z vedrovko za pionirje, štafeto z ovirami in do vaje z motorno brizgalno za mladinke in mladince .

V kategoriji pionirji so bili prvi pionirji z Rebri, pred ekipo Žužemberka in Ajdovca. Med pionirkami je največ znanja in spretnosti prikazala šmihelska ekipa pod vodstvom mentorice Silve Papež, pred ekipo Dvora in Hinj. Pri mladincih so bili najboljši Reberjani, pred ekipo Dvora in Ajdovca. Med mladinkami pa so bile najboljše mladinke z Dvora pred Hinjčankami.

Vsem mladim tekmovalkam in tekmovalcem sta na koncu tekmovanja čestitala poveljnik OGP Andrej Banko in žužemberški župan Franc Škufca.

Foto: S. MIRTIČ

Občinsko prvenstvo gasilskih društev

Gasilska društva Občine Žužemberk so imela tekmovanje za člane in članice v nedeljo, 23. 5. 2010 pri bivši Iskri. Med seboj so se pomerili v različnih disciplinah in posamezna društva so dosegla naslednje rezultate, člani: 1. PGD Šmihel II pri Žbk., 2. PGD Žužemberk, 3. PGD Reber, 4. PGD Ajdovec, 5. PGD Šmihel I pri Žbk., 6. PGD Dvor II in PGD Križi, 7. PGD Dvor I.

Članice: 1. PGD Reber, 2. PGD Žužemberk, 3. PGD Šmihel pri Žbk.

Foto in tekst: Rudi Cerkovnik

Dosežki gasilcev PGD Ajdovec

Gasilci PGD Ajdovec so letošnjo sezono začeli aktivno.

Na praznik njihovega zavetnika sv. Florjana, 4. maja, so sodelovali na gasilski maši in se zavetniku gasilcev priporočili pri delu v prihajajočem letu. V nadaljevanju meseca maja pa so se vestno pripravljali na tekmovanja pionirjev, mladincev in članov. Tako so na pionirskem in mladinskem tekmovanju v Žužemberku pionirji pod vodstvom Staneta Kuhlja in Jerneja Štravsa z eno izmed dveh ekip dosegli 3. mesto, prav tako mladinci pod vodstvom Jerneja Iskre uspešno 3. mesto.

Udeležili so se tudi pionirskega in mladinskega tekmovanja v Novem mestu, kjer so pionirji zasedli 5. in 14. mesto; mladinci pa so se uvrstili na 13.

Tudi člani so se pridno pripravljali na tekmovanje v Žužemberku, kjer so dosegli 4. mesto.

Mesec maj je bil za gasilce zelo pester. Njihovi številni uspehi in aktivnosti pa so pomemben prispevek k nadaljnjemu delu in še dodatna spodbuda pri angažiranju v društvu, pri izpeljavi ostalih načrtov in izhodišče za priprave v naslednjem letu.

Mateja Iskra

Nova knjiga Zorke Bradač

Resnične o naših živalcah

Ko je pianistka, profesorica in pisateljica Zorka Bradač zaradi hude bolezni septembra leta 1997 zapustila svoj dom v Gradišču in se preselila v Dom upokojencev na Tabor, je s sabo zaradi stiske prostora vzela le najnujnejše - oblačila, nekaj knjig, med njimi tudi droban črno vezan molitvenik njene mame Božene, v katerem je bila čudovita podobica Milostnega praškega Jezuščka, kateri vsakodnevno bdi nad njeno posteljo v majhni sobici, z računalnikom in skromno pisalno mizo. Upokojena profesorica klavirja Zorka Bradač, hči univ. profesorja, klasičnega filologa in prevajalca dr. Frana Bradača, Suhokranjca, rojenega na Jami pri Dvoru, je vse svoje življenje posvetila vzgoji glasbenih talentov, napisala veliko zvezkov tehničnih vaj za klavir in klavirskih učbenikov. Za izjemnimi športnimi dosežki v plavanju v rani mladosti, je sledilo obdobje trdega, pedagoškega dela, v katerem je z izredno prizadevnostjo in materinsko skrbnostjo vzgojila vrsto uspešnih pedagogov in umetnikov. V tretjem življenjskem obdobju pa je predana Bogu z močno vero, ob obujanju spominov s trdo, polno energije in življenjske volje, pričela s pisanjem njenih spominov.

Njenemu prvemu avtobiografskemu delu z naslovom **Neslutena moč ljubezni**, ki je izšlo leta 2001, je po petih letih sledila knjiga spominov na starše in sodobnike z naslovom **Sijaj resnice**. Posvetila pa jo je očetu dr. Franu Bradaču, ki se je s svojim delom trajno zapisal v slovensko humanistiko. Leta 2009 pa je s pomočjo Frančiškanskega samostana Brezje nastala drobna knjižica z naslovom **Moj križev pot,** posvečena vsem trpečim, namenjena predvsem premišljevanju, razglabljanju in premagovanju težkih življenjskih odločitev in poti, pa tudi odpravljanju zmotnih pogledov in dejanj, s katerimi se srečujemo v življenju. V majhni sobici, v 7. nadstropju, ob molitvi, premišljanju in pisanju tečejo ure, dnevi in leta.

Suhokranjski učenci in učitelji redno obiskujejo prof. Bradač že trinajst let in ji prinašajo novice. Prve vezi Osnovne šole Žužemberk s prof. Zorko Bradač so se stkale leta 1997 ob izdelavi raziskovalne naloge o njenem očetu in odkritju spominskega obeležja na njegovi rojstni hiši na Jami pri Dvoru, leta 2003 pa je bil v muzeju znanih Suhokranjcev šoli Žužemberk slovesno odkrit bronasti relief dr. Bradača, šola pa je trajno prevzela tudi skrb za njegov grob na Plečnikovih Žalah. Njena najnovejša in četrta knjižica –slikanica o z naslovom »**Resnične o naših živalcah**« je začela nastajati že leta 2007, luč sveta pa je ob pomoči žužemberške šole in ravnateljice OŠ Žužemberk mag. Jelke Mrvar zagledala letošnje leto. Nastale so prisrčne zgodbice o živalcah, ki nagovarjajo starše in vzgojitelje »Nazaj k naravi«, namenjene predvsem najmlajšim, ki so v sodobnem času prikrajšani za neposreden in zdravilen stik z naravo. V knjižici so oživeli spomini na živali, s katerimi so se srečevali in bili del družine Bradač - pes Bully, najden ježek, mestni golobi, muca potepinka, vrabčevka Pikica ter psici Doris in Rea. Kot je v uvodu zapisala mag. Jelka Mrvar: »Naj preprostost zapisanega in nazornost narisanega z žlahtno patino preteklosti spodbuja vzgojitelje otrok, da jih bodo vodili po poti odkrivanja, občudovanja in ljubezni do vsega živega.« Sporočilo knjige 94 let stare prof. Zorke Bradač je preprosto in vzgojno - za živali je treba skrbeti in z njimi ravnati humano, kar živali čutijo in to zvestobo človeku tudi vračajo, pri tem pa ga dopolnjujejo tudi ilustracije akademskega slikarja Jožeta Kumra, sijajna grafika Božidarja Jakca, mlade Zorke iz leta 1926 in doživet očetov zapis v Zorkini spominski knjigi iz leta 1924.

Slavko Mirtič

Žalna svečanost ob 65. obletnici pobojev

Na pragu svobode mučeno in umorjeno 33 nedolžnih žrtev

Na žalni svečanosti na tragičen spomin so se zbrali pri spomeniku na Cviblju sorodniki in prijatelji žrtev, člani zveza borcev iz Ivančne Gorice, Zagradca, Orehovice, Šentjerneja in Novega mesta, praporščaki in občani. Med njimi predsednik ZB za vrednote NOB Uroš Dular podpredsednik Franc Šali in Boris Gabrič iz Novega mesta, župan Franc Škufca, ki je pozdravil udeležence komemoracije, in podžupan Jože Šteingel.

Slavnostni govornik je bil prof. Jože Škufca, ki je med svojim obsežnim govorom o žrtvah, ki so jim bila odvzeta življenja na tako zločinski način ob koncu vojne, torej na pragu svobode, poudaril: da je v času od 19. januarja in do 5. maja doživela Suha krajina najbolj tragične čase v štiriletni vojni moriji, saj so domobranci na zverinski način mučili in pomorili 31 domačinov, od tega 12 žena in mater, devet mož in 10 deklet, starih od 15 do 25 let. Med njimi sta bila tudi Karolina Lasnik in njen 11-letni sin Jurček iz Trbovelj. Ti ljudje so bili samo domoljubi, ki s ljubili slovensko zemljo in svojo domovino. Pomagali so starejšim ljudem, mladinke so hkrati pomagale partizanom, zanje so zbirale hrano, obleke, obutev, sanitetni material. Nikomur niso škodile, storile nič žalega, opravljale so samo humano delo. Žrtvovale so sebe in lastna prepričanja za srečo, v kateri živimo danes. Če si bomo stisnili roke in živeli v prijateljstvu, se nam taki dogodki ne morejo ponoviti. Na nas je, da ohranimo mir in ne dovolimo, da bi bila njihova smrt zaman.

Sledil je še kulturni program s pesmimi in recitacijo. Tako je žalna svečanost lepo izzvenela v spominu na žrtve in čas vojne, ki je prinesel toliko gorja, in z mislijo: naj mir večno živi!

Foto in zapis: Rudi Cerkovnik

Odbojka na pesku za učence in učenke

V četrtek, 10. 6. 2010, je bilo v Novem mestu področno tekmovanje v odbojki na pesku. Učenke in učenci so osvojili drugo mesto in se uvrstili v ½ finale državnega tekmovanja v odbojki na pesku že za naslednje šolsko leto 2010/11.

VRSTNI RED PODROČNEGA PRVENSTVA V ODBOJKI NA PESKU ZA UČENCE

1.	OŠ BRŠLJIN	3 3 0	(6 : 2)	+4	6
2.	OŠ ŽUŽEMBERK	3 2 1	(5 : 3)	+2	5
3.	OŠ ŠMIHEL	3 1 2	(4 : 4)	0	4
4.	OŠ ŠENTJERNEJ	3 0 3	(0 : 6)	- 6	0

Ekipa OŠ Žužemberk: Klemen Štrumbelj, Žiga Strnad, Klemen Papež in Andraž Pečjak.

Ekipo so zastopale: Živa Čopi, Manica Perko, Suzana Papež in Tjaša Novinec.

VRSTNI RED PODROČNEGA PRVENSTVA V ODBOJKI NA PESKU ZA UČENKE

1.	OŠ METLIKA	3 3 0	(6 : 1)	+5	6
2.	OŠ ŽUŽEMBERK	3 2 1	(4 : 2)	+2	4
3.	OŠ GRM	3 2 3	(3 : 4)	- 1	3
4.	OŠ OTOČEC	3 0 3	(0 : 6)	- 6	0

Turnir v malem nogometu in odbojki na mivki na Prevolah

Športno društvo Krajna tudi letos organizira turnir v malem nogometu in odbojki na mivki. Turnir bo potekal v nedeljo 22. avgusta na igrišču na Prevolah. Lanskoletni turnir je privabil zelo veliko tekmovalcev in obiskovalcev iz naših in okoliških krajev. Tudi letos si želimo, da bi turnir, ki se odvija v zares lepem ambientu pri Osnovni šoli Prevole, privabil čim več ljubiteljev športa. Tekmovanje bomo popestrili z ekshibicijsko nogometno tekmo okoliških veteranov. Za glasbo, hrano in pijačo bo poskrbljeno, zato še enkrat lepo vabljeni, da skupaj potrdimo slogan našega društva ″ŠPORT ZDRUŽUJE″.

Damjan Novak
predsednik društva

Najbolj znani kran`ški sestri blesteli v Seulu!

Sestri Erika in Simona Fabjan sta na turnirju najvišjega svetovnega razreda v odbojki na mivki (FIVB) dosegli svojo najboljšo uvrstitev v karieri. V Seulu sta igralki, doma iz Pleša pri Hinjah, v konkurenci najboljših svetovnih igralk tega športa osvojili odlično trinajsto mesto.

V kvalifikacijah sta z 2:0 v setih premagali italijansko in kitajsko dvojico in se drugič v karieri uvrstili na glavni turnir svetovne serije. Prvi nastop na glavnem turnirju jima ni najbolje uspel, tokrat pa je bilo drugače. Že na prvi tekmi glavnega turnirja sta okusili slast zmage nad ekipo Avstralije Palmer/Bawden ter ekipo Avstrije Montaniolli/Hansel, obe ekipi z 2:0)

Izjavi Erike in Simone po turnirju:

V Seulu sva si dokazali, da zmoreva konkurirati ekipam, ki so uvrščene v prvo deseterico na svetu. To tekmovanje nama je dalo še dodatno motivacijo in dokazalo, da najino delo poteka v pravi smeri.

Zelo sva tudi ponosni, ker sva nekako dosegli, da bo svetovna odbojkarska zveza priskrbela tudi slovensko zastavo na glavnih turnirjih, namreč poleg "semaforja za štetje rezultatov je bila slovaška, čemur sva se uprli in zahtevali, da jo zamenjajo, ker to ni zastava, s katero je zastopana Slovenija. Zato so zastavo umaknili in sva igrali brez nje. Že na naslednjem turnirju so nama pokazali, da so si jo priskrbeli, kar po svoje tudi štejeva kot dosežek.

Očitno je, da sta Erika in Simona na pravi poti, da dosežeta svoj zastavljeni cilj, to je uvrstitev na olimpijske igre. Prepričani smo, da bosta s tako kakovostnimi treningi in številnim odrekanjem, ki ga prinaša profesionalni šport, ne samo dosegli svoj cilj, ampak nas bosta tudi v bodoče razveseljevali s tako dobrimi in še boljšimi rezultati. Še enkrat iskrene čestitke.

Rekreacijska nogometna liga 2009/2010

Prvo nedeljo v juniju se je zaključila novomeška rekreacijska liga v nogometu. V njej sta nastopali tudi ekipi iz naše občine, ki pa nista blesteli. Ekipa Žužemberk je izpadla iz zelo kakovostne prve lige medtem, ko je Fužini iz Dvora uspel tako željen obstanek med tretjeligaškimi ekipami.

Lestvica 1. rekreativne lige

		tekme	zmage	neod	porazi	razl. zadetkov	difer	točke
1.	ŠD LOKA NM	17	13	2	2	67 : 22	45	41
2.	PAGRAS	17	11	4	2	46 : 20	26	37
3.	IZKOPI KLOBUČAR	17	8	4	5	54 : 32	22	28
4.	RENAULT NISSAN SERVIS TIMI	17	8	2	7	39 : 35	4	26
5.	KLUB MAROF 103	17	7	3	7	38 : 37	1	24
6.	ELDORADO - MAKOMA	17	7	3	7	44 : 50	-6	24
7.	BV TR. STRASBERGAR PODLJUBEN	17	7	1	9	39 : 39	0	22
8.	INTERTOUR	17	6	3	8	34 : 40	-6	21
9.	ŽUŽEMBERK	17	4	1	12	30 : 52	-22	13
10.	KERAMIČARSTVO BUBA	17	2	1	14	25 : 89	-64	7

Od nogometašev Žužemberka smo po lanskih dobrih igrah in suvereni uvrstitvi v prvo ligo prav gotovo pričakovali vsaj obstanek, če že ne borbo za višja mesta. Očitno pa fantom bolj leži turnirski način tekmovanja kot ligaški, saj so v 17 tekmah dosegli 13 točk in se po enoletni avanturi, ob samo 4 zmagah ter neodločenem izidu, selijo nazaj v drugo ligo. Ponovno se je pokazalo, da se za obstanek in dobre igre v prvi ligi potrebuje večje število kakovostnih igralcev, ki lahko v primeru neigranja ali poškodb glavnih igralcev ekipe dostojno nadomestijo le-te. Žužemberk je tudi letos pokazal nekaj dobrih iger in upravičil svojo uvrstitev v ta rang tekmovanja. Za sam obstanek pa je manjkalo tudi nekaj športne sreče, brez katere tudi pri nogometu pač ne gre.

Lestvica 3. rekreativne lige

		tekme	zmage	neod.	porazi	razl. zadetkov	difer.	točke
1.	LOG 2000	18	15	0	3	65 : 30	35	45
2.	BAR JAMA	18	14	0	4	57 : 29	28	42
3.	GOSTIŠČE DEŽMAR	18	12	2	4	58 : 29	29	38
4.	GOTNA VAS	18	12	0	6	60 : 34	26	36
5.	HOČEVAR AGROTRGOVINA	18	11	0	7	61 : 52	9	33
6.	SLAVKA	18	7	2	9	37 : 55	-18	23
7.	MUHABER	18	4	1	13	36 : 49	-13	13
8.	FUŽINA DVOR	18	4	1	13	28 : 60	-32	13
9.	AVTOVLEKA HREN	18	4	0	14	33 : 64	-31	12
10.	VETERANI – BAR RACMAN	18	3	2	13	24 : 57	-33	11

Ekipa Fužine iz Dvora je po napetem zadnjem krogu kljub porazu izborila obstanek v tretji ligi. Za razliko od ekipe Žužemberka jim trinajstica (13 točk) ni prinesla nesreče, kar je ob 4 zmagah in remiju zadostovalo za obstanek. Ekipa je trenutno v fazi pomlajevanja in večina mladih fantov je šele začela z igranjem v Novomeški ligi. Fantje so skozi celotno tekmovanje kazali borbeno igro, ki je nogometaše iz Dvora vedno krasila. Samo upamo lahko, da bodo tudi v prihodnje tako zavzeto in v takem številu obiskovali tekme, saj imajo v svojih vrstah kar nekaj talentov. Pohvaliti pa gre tudi starejše igralce v ekipi. Ti so dokazali, da leta niso ovira in so s svojim bogatim nogometnim znanjem in izkušnjami odločilno pripomogli k obstanku. Upajmo, da bodo nekaj tega znanja in izkušenj prenesli tudi na mlajše soigralce. **Pripravil: Damjan Novak**

Dušan Sadar na narečni popevki

Strokovna komisija je za 41. festival narečnih popevk izbrala 12 skladb, med katerimi je že drugo leto zapored tudi skladba v suhokranjskem narečju. Tokrat je med izbranimi izvajalci naš rojak Dušan Sadar, ki se bo predstavil s pesmijo z naslovom »Lejta«. Melodijo in besedilo za skladbo je napisal Matej Kocjančič k ustvarjanju aranžmaja za orkester pa je znova povabil gospoda Slavka Avsenika mlajšega, ki je izziv z veseljem sprejel.

»*V izjemno močni konkurenci se težko prebiješ med finaliste in to, da smo že drugo leto zapored uspeli, je skoraj neverjetno. Gotovo je k uspehu pri izboru pripomogel lanski vrhunski nastop Renate Novak, ki je navdušila strokovno javnost. Ideja za skladbo »Lejta« je zorela dolgo časa in na koncu sva razpisni rok komajda ujela. Gospod Slavko Avsenik ml. je že lansko leto dobro razumel moje želje pri priredbi, zato letos nisem imel pomislekov, ko sem se ponovno odločal za sodelovanje z njim, z Dušanom pa sva ob kitari skupaj odraščala, zato ga dobro poznam in vem, da sem z izborom izvajalca dobil markantnega in zanesljivega vokalista, ki bo pustil pečat. Besedilo skladbe govori o Suhokranjcu ki v najboljših letih življenja ostane sam na svetu in se v nekem trenutku zave, da ga je povozil čas. Upam, da bo skladba všeč čim širšemu krogu poslušalcev, to pa je tudi največ, kar si lahko avtor na festivalu tega ranga želi,*« je nekaj misli za naš časopis strnil avtor skladbe Matej Kocjančič. Dušan, ki si ga spomnimo kot izvrstnega pevca ansambla Poljub, pa je za Suhoranjske poti povedal, da je neizmerno ponosen in srečen, ker bo lahko zastopal naše narečje na tako pomembnem festivalu, obenem pa je povabil vse Suhokranjce k spremljanju neposrednega prenosa prireditve na prvem programu nacionalne televizije.

Na festivalu, ki bo v veliki dvorani Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru potekal 12. septembra 2010, bodo ob spremljavi Big banda RTV Slovenija, poleg Dušana nastopili še: Skupina Rom Ton, Blaž Drobnak, Maja Oderlap, Ela, Starši ensemble, Folkrola, Prifarski muzikanti, Zaka' pa ne, Dežur, Ansambel Donačka in Skupina Crescendo.

SUHOKRANJSKE Poti
Grajski trg 33, 8360 Žužemberk
e-mail: suhokranjske.poti@zuzemberk.si.

Intervju z **Grego Skočirjem - Big Foot Mama**

Prvi nastop so imeli na gimnaziji Šentvid, a je trajalo nekaj let, preden se je postava ustalila. Leta 1995 so tako izdali prvi album Nova pravila, ki so ga posneli kot demoposnetke v petnajstih urah, a založba je bila z njimi tako zadovoljna, da jih je kar izdala.

Uspeh Big Foot Mame se je začel vzpenjati predvsem s prvima singloma v obliki videospotov – Mala nimfomanka in Nisem več s tabo. Leta 1997 je sledil drugi album Kaj se dogaja in trije novi videospoti – Črn tulipan, Garbage in Rola se. Leta 1999 pa se je skupina Big Foot Mama s svojo prvo balado Led s severa in pripadajočim albumom Tretja dimenzija zasidrala na vrhu slovenske rock glasbe. Takrat jim je kot prvim slovenskim rokerjem uspelo napolniti kultne ljubljanske Križanke, leto kasneje pa ob 10. obletnici delovanja še halo Tivoli. Leta 2001 je sledil prelomni album Doba norih, s katerim so se nekoliko odmaknili od rock obrazcev in vključili še malce drugačne stilske okuse. Album je rodil nove uspešnice, kot sta Fenomen in Oklep.

Leta 2002 je po dolgih letih nenehnega koncertiranja prišel čas za premor. Fantje so si vzeli celo leto za oddih in se vrnili z novim članom – kitaristom Zoranom Čaličem. Z njim so leta 2004 posneli peti studijski album 5ing, s katerim so se vrnili k prvinskemu udarnemu rock zvoku po zaslugi novih uspešnic, kot so Vrn' se k men', Neki sladkega in Še mal bolj dol, pa so spet začeli množično koncertirati po vsej Sloveniji. Leta 2005 so obeležili 15. obletnico delovanja na poseben način – v dvorani Gospodarskega razstavišča so združili 15 slovenskih izvajalcev, kolegov, ki so priredili vsak po en njihov komad v svoji verziji. Leta 2007 je sledil šesti studijski album Big Foot Mame Važno, da zadane, s katerim so po zaslugi udarnih kitarskih rifov in spevnih melodij utrdili privrženstvo številnih fanov in oplemenitili status enega največjih slovenskih rock bendov. Marca 2008 je padel še en mejnik – prvič se je zgodilo, da sta rock bend in narodno-zabavni ansambel nastopila skupaj na istem odru v istem komadu: Big Foot Mami se je na podelitvi Viktorjev v pesmi Pomlad pridružil Ansambel Lojzeta Slaka. Leta 2009 se je Big Foot Mama vrnila na veliki oder ljubljanskih Križank, kjer je bil koncert razprodan.

»Big Foot Mama pridejo v Žužemberk!« je završalo med mladimi Krajnčani, ko se je razvedelo, da bodo imeli koncert na Žužemberški loki v sklopu tradicionalnega turnirja v odbojki na mivki. Le kdo ne pozna njihovih komadov Črn tulipan, Led iz severa, Nisem več s tabo, Rola se, Vrn' se k men in še in še bi lahko našteval. Od njihovih začetkov leta 1995 pa do danes so na slovenski glasbeni sceni pustili globok pečat, mogoče celo najgloblji od vseh slovenskih rock skupin. Osvojili so srca slovenskih ljubiteljev dobre glasbe in napolnili koncertne dvorane in stadione. In julija lansko leto smo jih imeli priložnost v živo videti tudi v Žužemberku, kjer se je na njihovem koncertu zbrala za naše razmere ogromna množica ljudi.

Grega Skočir, pevec in »frontmen« te skupine, si je utrgal nekaj časa in se prijazno odzval vabilu na krajši intervju.

Glede na to, da smo manjši kraj, me zanima, če si že kdaj prej slišal za Žužemberk oziroma na kaj najprej pomisliš, ko slišiš zanj? Kakšen je bil prvi vtis, ko ste prispeli v naše konce?

Za Žužemberk sem že večkrat slišal, moram pa priznati, da so me nanj največkrat spomnili obcestni smerokazi. Že nekajkrat smo se peljali mimo na nastope, ki smo jih imeli v tem predelu Dolenjske. Moram pa priznati, da sem se z Žužemberkom danes prvič pobližje spoznal. Slišal sem že za vaš znameniti grad, ki sem si ga danes lahko od daleč tudi ogledal. Moram priznati, da sem bil očaran nad idilo vašega kraja, nad prekrasno reko in nad samim ambientom tukaj na Loki. Če zraven prištejem še prijazne ljudi in odlično postrežbo, sem prepričan, da bom vaš kraj ohranil v res lepem spominu.

Od leta 1995, odkar ste izdali prvo ploščo, ste na slovensko glasbeno sceno lansirali ogromno uspešnic. Vendar pa se je vaša zasedba v tem obdobju tudi nekoliko spremenila.

Ja, po letu 2001, ko smo izdali ploščo z naslovom Doba norih, smo se odločili, da je prišel čas da Big Foot Mama naredi enoletno pavzo. V tistem času smo ogromno koncertirali in nekako smo začutili, da je glasbena scena že prenasičena z našimi nastopi in tudi sami smo potrebovali nekaj svežine in čas za razmislek kako naprej. To prekinitev smo izvedli leta 2002. V tem obdobju se je Miha Guštin-Gušti odločil, da uresniči neke svoje ideje in projekte v kontekstu samostojne glasbene poti. Takrat smo aktivirali novega člana - kitarista Zorana Čaliča-Zokija kot neko začasno zamenjavo za Guštija, ki naj bi se po realizaciji svojega projekta vrnil k skupini. Seveda pa s samostojno glasbeno potjo pridejo tudi določene obveznosti do založbe in menedžerjev, tako da neke realne možnosti za njegov povratek do danes še ni bilo. No, Zoki je dokazal, da je odličen glasbenik, ki se je v našo skupino odlično vklopil in dostojno zamenjal Guštija. Smo pa z njim ostali v dobrih odnosih in, če bo pokazal interes, bo pri nas vedno dobrodošel, da pripomore k našemu glasbenemu ustvarjanju

Kakšne so vaše ambicije v tujini? Ste se že preizkušali na tuji glasbeni sceni?

Tujina je postala nekako aktualna pred nekaj leti, ko so nekateri slovenski bendi začeli zanemarjati svojo domačo besedo in začeli peti v angleščini. Big Foot Mama ni imela nikoli neke ambicije po prodoru na zahod, imeli pa smo pred nekaj leti nekaj nastopov na jugu, predvsem na Hrvaškem in v Beogradu. Po vseh teh letih v glasbi nam je tudi že nekoliko zmanjkalo energije za tujino, tako da smo to idejo nekako opustili in smo osredotočeni le na našo glasbeno sceno.

Kako ocenjuješ slovensko glasbeno sceno? Se ti zdi da imamo dovolj dobrih bendov in glasbe?

Kakovost slovenske glasbe, ki je trenutno na sceni in ki nam jo mediji najbolj prodajajo, lahko rečem, da je »nič od nič«. Bral sem neko raziskavo, kjer je Slovenija uvrščena na drugo mesto po poslušanju najbolj nekvalitetne glasbe. Ne vem točno po kakšnih kriterijih so ocenjevali, je pa na žalost to tudi z mojega vidika kruta realnost. Slovenci smo sproščen narod, ki je rad vesel in se rad zabava in večini naše populacije ni važno, kdo igra in kakšno glasbo, važno je da se pije, žura, ljubi ... Prav zaradi tega je dobre glasbe v Sloveniji res malo.

Naredili ste že veliko uspešnic in imate kar nekaj starejših komadov, brez katerih si vašega koncerta kar ne moremo predstavljati. Koliko časa pevec lahko uživa v petju neke pesmi?

Lahko rečem, da vedno in to predvsem zato, ker jo vedno izvajaš v nekem drugem ambientu, kraju, na nekem drugem odru. Vedno jo lahko zapoješ na nek drugačen način, ki ga publika mogoče niti ne opazi. Vsaka pesem ima neko sporočilo, ki

ga hočemo prenesti med množico in enostavno te publika vedno znova ponese, da uživaš v tem, kar delaš. Konec koncev, kdo pa si ne želi takšne službe?

Kako se pripravite na koncert? Imate kakšen poseben ritual tik pred nastopom, da ste potem na odru »našpičeni«, kot je za vas značilno?

Glavni motivator pred nastopom je že sama množica, ki čaka na naš koncert. Moram se pohvaliti, da imamo v zadnjih letih vedno veliko publike, ki nas pride poslušat in se nam na srečo ne dogaja, da bi igrali, kot radi rečejo, sebi. Vedno stremimo k temu, da se imamo med nastopom dobro, da uživamo na odru in nekako nas tudi ljudje potem ponesejo naprej. So pa potem še drugi prijemi, odvisno od vsakega posameznika, nekdo se rad pošali, drugi kaj spije, itd.

Za slovenske razmere lahko rečem, da si neke vrste slavna osebnost. Kako ta prepoznavnost vpliva nate?

V Sloveniji biti slaven pomeni, da si prisoten tam, kjer ponavadi ne želiš biti. Tukaj mislim predvsem na takšne in drugačne medije, ki te lahko prodajajo, kakor se jim pač zahoče. Sam sem ostal popolnoma »ljudski« in se s to slavo ne obremenjujem. Mislim, da je naša prednost v primerjavi z drugimi prav to, da smo ostali preprosti in nam ni problem iti na pivo v kakršnokoli družbo, kot si lahko danes tudi opazil.

Kakšne vtise si sam osebno odnesel s koncerta?

Z eno besedo fenomenalno. Pred, po moji oceni okrog 3000 fantastičnimi poslušalci tukaj v Žužemberku, je bilo res užitek igrati. Dokazali ste, da ste odlična publika, ki ga zna »žurat«, tako da se bomo vabilu za nastop v vašem koncu tudi v bodoče z veseljem odzvali.

Naj še dodam, da so bili tudi drugi člani skupine navdušeni nad samo prireditvijo Beach Volley v Žužemberku, tako da gre organizatorjem tega turnirja in same prireditve pohvala tudi s strani skupine BFM. Hvala vam, da smo lahko koncert te odlične glasbene skupine v živo spremljali tudi v domačem kraju.

Pripravil: Damjan Novak

O arbitražnem sporazumu

Na to pomembno temo za celotno Slovenijo je lokalni odbor Slovenske demokratske mladine (SDM) Žužemberk, v petek, 21. maja 2010, priredil javno tribuno. Srečanje je potekalo v večnamenski dvorani na Dvoru, kjer sta bila prisotna gosta, poslanca SDS v državnem zboru, Ivan Grill in Alenka Jeraj.

Na javni tribuni sta gosta predstavila vsebino arbitražnega sporazuma, izpostavila pomisleke in obrazložila problematične dele teksta. V pogovoru, ki ga je vodila Katja Turk, sta predstavila tudi pogled na nacionalni in mednarodni položaj Slovenije in predvidela posledice, ki bi sledile ob sprejetju sporazuma.

Po predstavitvi vsebine arbitražnega sporazuma je bila ponujena možnost za postavljanje vprašanj gostoma in podajanje različnih mnenj.

Pomena ene izmed najpomembnejših odločitev za Slovenijo se člani podmladka SDS Žužemberk zavedajo in ravno zato so želeli povečati osveščenost o aktualni problematiki tudi širši publiki v občini. Takšna in podobna srečanja, kjer se predvsem na lokalni ravni predstavi različne poglede, so zelo dobrodošla tudi v prihodnje.

Mateja Iskra

Ekipno državno prvenstvo v muharjenju

V Šmihelu pri Žužemberku so se letos že drugič zbrali ribiči, tokrat na državnem ekipnem prvenstvu v muharjenju. Na tekmovanje se je prijavilo 16 ekip ribičev iz različnih krajev Slovenije. Vsi so bili navdušeni nad lepotami reke Krke v tem delu doline, pa tudi po tem, da je tu reka bogata z ribami in je takšen tudi ulov. Rezultati so naslednji: 1. mesto: Kranj 2, 2. Bled, 3. Vrhnika.

Foto: Zoran Leko
Rudi Cerkovnik

Kar 1000 kolesarjev skozi Žužemberk na Metliško vigred

Neverjeten pogled, kolesarji in spet kolesarji so se prepeljevali skozi Žužemberk, okrog 1000 jih je bilo. Ni in ni jih bilo konca. Bili so med njimi otroci morda šestih let, pa tudi osiveli možje in žene, ki so prav po mladeniško poganjali kolesa. Med njimi je bilo tudi veliko predstavnic nežnega spola. Štart jim je bil v Ljubljani, cilj pa v Metliki, na Metliški vigredi, kjer so praznovali svoj največji - praznik cvetja. Saj je bil mesec maj - rožnik in seveda ni manjkalo belokranjske pogače, jagenjčkov in tudi dobra rujna kapljica se je prilegla.

Gotovo so se imeli lepo, saj je Bela krajina znana še iz partizanskih časov, kot je zapisal pisatelj Tone Seliškar – DEŽELA ZLATIH SRC!

Foto in zapis: Rudi Cerkovnik

Zlati bralec

Naziv zlati bralec dobi tisti učenec, ki je vseh devet let tekmoval in bral za Bralno značko. Letos je 21 učencev z naše šole prejelo naziv "zlati bralec". Tako smo se 25. maja 2010 odpravili na prireditev v Kulturni dom Janeza Trdine v Novem mestu. Gost prireditve je bil g. Tone Partljič, ki je povedal nekaj misli o branju in knjigah ter predstavil svojo najnovejšo zgodbo o miški. Učencem je podelil spominska priznanja in darilo, knjigo Janje Vidmar z naslovom Pink. Mag. Andreja Jernejčič pa je predstavila svoje popotovanje po Keniji. Prireditev je bil zanimiva in bogata. Želim in upam, da bodo učenci ostali knjigi in Bralni znački zvesti tudi vnaprej.

Tinka Fric

Podelitev Bralnih značk za učence od 5. do 9. rezreda

115 učencev od 5. do 9. razreda je v tem šolskem letu končalo Bralno značko in s tem osvojilo Župančičeva bralna priznanja. 28. maja smo se odpravili na Rožnik, kjer smo podelili bralna priznanja. Ko smo prispeli v Ljubljano, smo si najprej ogledali Cukrarno, ki spada med najpomembnejše industrijske objekte v prvi polovici 19. stoletja na Slovenskem. Nato smo se odpeljali do Živalskega vrta, kjer smo izstopili iz avtobusov in se peš odpravili proti vrhu Rožnika. Na Rožniku smo najprej imeli kratek program, v katerem sta nastopila dva učenca 9. b razreda, in sicer: Karmen Žnidaršič, ki je povedala nekaj misli o branju in knjigi, ter Primož Vidmar, ki je na harmoniko zaigral dve pesmi. Nato je sledila podelitev priznanj. Podelili sta jih ga. ravnateljica, Jelka Mrvar, in knjižničarka, gdč. Tinka Fric. Po podelitvi nam je vodička Mestnega muzeja Ljubljana, ga. Dragica Trobec, predstavila življenje in delo Ivana Cankarja v obdobju, ki ga je preživel na Rožniku. Učenci so si ogledali tudi Cankarjevo spominsko sobo, kjer je preživel 7 let. Ogledali pa smo si tudi Cerkev Marijinega oznanjenja na Rožniku, za katero skrbijo frančiškani. Nekaj minut čez dvanajsto smo se peš odpravili z Rožnika proti avtobusom, ki so nas odpeljali nazaj v Žužemberk. Preživeli smo lep dan in upam, da bo ta ekskurzija vzpodbuda učencem za branje tudi vnaprej.

Tinka Fric

Moji beli zobki, moji beli zobki, kakor sneg se svetijo ...

Tudi letošnje šolsko leto je potekalo tekmovanje za čiste in zdrave zobe za vse otroke razredne stopnje naše šole. Otroci so si vestno umivali zobe, kar sta vsake toliko časa kontrolirali preventivni medicinski sestri ga. Marjanca Kušljan in ga. Aleksandra Škedelj. Točke, ki so jih dobivali otroci, so skrbno zapisovali na plakat. Končni rezultat je učencem prvega razreda OŠ Žužemberk prinesel prvo mesto.

Za nagrado smo odšli v Novo mesto, v dvorano Leona Štuklja, kjer je bila prireditev in podelitev nagrad. Kratek in zabaven program, poln pesmi in smeha, nam je pripravil g. Sten Vilar. Na zabaven in hudomušen način nam je predstavil pomen zdrave prehrane in ekologije.

Nato sta nam obe preventivni sestri podelili priznanje in torbo, polno pripomočkov za higieno zob.

Otroci so bili zelo veseli. Obljubili so, da bodo še naprej skrbeli za lepe in čiste zobe, čeprav zdaj proti koncu šolskega leta ga. Aleksandra in ga. Marjanca ne bosta več prišli. Obljubili sta, da nas bosta naslednje leto spet pridno obiskovali in pregledovali naše lepe zobke.

... moji beli zobki, moji beli zobki, se kar sami smejejo!

Lilijana Hrovat
vzg. v 1. razredu

Eko dejavnosti na OŠ Žužemberk

Kratek sprehod po naši šoli in njeni okolici zgovorno priča o tem, da nam skrb za okolje pomeni veliko, o čemer pričajo lepi in urejeni prostori šole ter čista, zelena in z različnimi cvetlicami zasajena okolica šole. Vsaka oddelčna skupnost vestno skrbi za urejenost matičnega razreda, ima pa tudi oddelčno gredico, za katero kar v največji meri skrbijo učenci sami ob pomoči razrednikov in pridnih rok naših čistilk. Dežurni razredi dnevno poskrbijo za čistočo okolice šole, ob svetovnem dnevu Zemlje pa vsako leto organiziramo čiščenje širše okolice. Na naši šoli se pogosto sliši beseda varčevanje, tako z listi v zvezku, kot tudi z elektriko, vodo, hrano, papirnatimi brisačkami. Z lastnim zgledom in pogovori želimo učencem privzgojiti zavedanje, da so viri na našem planetu omejeni ter zelo pogosto nepravično razdeljeni. Na šoli potekajo tudi vsakoletne zbiralne akcije papirja. Z zbranim denarjem pomagamo pri plačilu šole v naravi; učenci pa zelo radi zbirajo plastične zamaške, s katerimi pomagajo invalidnim osebam pri preskrbi s pomembnimi pripomočki, ki izboljšujejo kakovost njihovega življenja. Ločeno zbiramo tudi baterije in kartuše, zaslužen denar pa prispevamo v dobrodelne namene. Pri različnih ustvarjalnih dejavnostih pogosto uporabljamo odpadne materiale.

Letošnji odmevni vseslovenski akciji »Očistimo Slovenijo v enem dnevu« smo se z veseljem pridružili tudi mi. Skupina učiteljev je skrbno načrtovala vse potrebno, tako da smo očiščevalno akcijo izvedli zelo uspešno. Čiščenja so je udeležilo 313 učencev. Razdeljeni so bili v 30 skupin, ki so pokrivale vse vasi v našem šolskem okolišu. Skupine otrok je vodilo 45 delavcev šole, akciji pa se je pridružilo tudi 57 staršev in še kakšen nadobudni malček. Vsi udeleženci smo ob koncu ugotovili, da je naš odnos do narave pogosto neprimeren, o čemer priča kar več kot 400 vreč pobranih smeti ter veliko število divjih odlagališč, ki smo jih učenci našli in popisali že pred izvedbo akcije. Prijetno in koristno dopoldne smo zaključili z enotno mislijo, da bomo na tak način tudi naslednje leto pomagali vzdrževati našo lepo Suho krajino čisto, lastna ekološka spoznanja in vedenje pa bomo morali še v večji meri prenašati na krajane.

Že pred pričetkom ekološke akcije je bil na šoli razpisan literarni in likovni Eko natečaj z namenom spodbuditi učence, da razmišljajo o perečih ekoloških problemih ter razvijajo občutek za odgovoren odnos do naše dragocene narave. Učenci so z veseljem ustvarjali in tako je nastalo 65 literarnih in 48 likovnih prispevkov. Potrudili so se prav vsi sodelujoči, vsak izdelek ima svojo sporočilno vrednost ter izraža trud učencev in njihovo občutljivost za ekološka vprašanja moderne družbe. Nagrajeni likovni izdelki so bili razstavljeni, pesmice pa prebrane na zaključni šolski prireditvi.

Tanja Šenica,
svetovalna delavka in mentorica Šolske skupnosti

RECIKLIRANJE

Dvorski četrtošolci glave skupaj smo staknili, se takole odločili:

Steklo, papir, plastiko in pločevinke
v ločene kontejnerje bomo dali,
da jih v tovarne bomo odpeljali
in tam nove izdelke predelali.
Tako bomo rastlinam in živalim dom ohranili,
našo Zemljo manj smetili.

Tudi na hrano bomo mi pazili,
da ne bo preveč ostajala,
saj pridelava njena
za Zemljo je lahko strupena.
Zato bomo pri delu pomagali,
da manj se bo škropilo
in vse več bio vzgojilo.

Okrog šole vejice in travo bomo nabrali,
in na komposte kupe jih zbasali.
Tja še olupke in ostanke rastlin nosili,
vse skupaj z zemljo bomo prekrili
in tako naravno gnojilo dobili
ter ga v šolskem vrtu porabili.

Tudi druge vabimo, naj delajo tako
in skupni dom – Zemljo čisto ohranjajo.

PŠ Dvor, 4. razred (skupinsko delo)

ZEMLJA RABI SEPTOLETE

Naša Zemlja, ta naš lep planet,
sčasoma postaja v smeteh ujet.

K zdravniku pač ne more,
ker preveč je že bolan,
a ljudje se žal obračamo drugam.

Ker hočemo mi sami sebi dobro,
jo želimo pozdraviti.
Lahko predpišemo ji septolete,
da bo spet urno vrtela svoje pete.

Dominik Medic, 6.a

RESNICA O ZEMLJI

Zemlja, vode, morje, gore,
to za nas največje bogastvo je.
Narava nam je to podarila,
a mi ne znamo spoštovati njenega darila.

Reka teče in se ne ustavlja,
a človek vedno znova ugotavlja,
kako bi rad jo zajezil
ter njen tok bi omejil.

Na veliko srečo matere narave
so na Zemlji tudi zdrave glave,
ki vidijo, kako narava trpi,
zanjo se skupina ljudi bori.

Na srečo vedno uspešnejši so,
nikoli ne obupajo
in vedno naravo varujejo.
Pridruži se jim tudi ti,
da Zemlja naša bo brez skrbi.

Mark Mohorčič, 8.a

KRKA

Zelena Krka teče čez dobrave
do naše največje reke Save.
Okoli tebe travniki, gozdovi,
polja, doline, kotline in domovi.

Ko dežuje, ali ko se na Gorjancih sneg topi,
ti poplaviš vse ravni.
Ko spet narava se pomiri,
sonce nad tabo močno žari.

Ko bučno dereš čez pragove,
delaš krasne ti valove.
Ko podamo se čez te brzice,
se nam smejita duša in lice.

Včasih si bila čista, lepa in zelena
kot reka druga ni nobena.
Sedaj pa z odpadki obremenjena,
bojim se, da za naš boš izgubljena.

Ana Hrovat, 7.a

Solidarni tudi v letošnjem šolskem letu

Šola ne predstavlja le ustanove, v kateri učenci pridobivajo znanje, ravno tako pomembno mesto pri vsakodnevnem delu z učenci predstavlja vzgoja, med drugim tudi vzgoja za obče človeške vrednote. Delo naše šole je prežeto z vzgojnimi prizadevanji. Otroke želimo naučiti, da je srce ravno tako pomembno kot možgani. Čut za soljudi, empatija in solidarnost so vrline, ki v današnji družbi, ko se žal pogosto ceni le kapital in dobiček, izgublja svoje pomembno mesto. Tudi zaradi tega na šoli s tradicionalnimi solidarnostnimi akcijami učence že vrsto let spodbujamo, da spoznavajo usode ljudi z roba družbe, tiste, ki so tako ali drugače prikrajšani, in tiste, s katerimi se je poigrala usoda. Želimo, da jih znajo opaziti, poskušajo razumeti njihovo življenjsko situacijo in jim po svojih močeh pomagati.

Tudi naše letošnje šolsko leto je bilo bogato z dejavnostmi za pomoč drugim. Teden solidarnosti smo zaznamovali s tradicionalno akcijo »Botrstvo Malawi«, s katero že od leta 2005 Glorii in Denisu iz Malawija omogočamo, da lahko obiskujeta šolo. Letos smo zanju zbrali 800€, kar predstavlja šolnino za leto in pol šolanja.

Novembra in decembra so na šoli pridne roke učiteljic, vzgojiteljic, učencev in staršev izdelovale izdelke za božično tržnico, ki je bila že tretja po vrsti. Veliko število uporabnih in dekorativnih izdelkov je dokaz, da ustvarjalnost, vnema in želja po tem, da delamo dobro, med učenci in učitelji nima meja. S prodajo smo bili kljub splošni recesiji zadovoljni, saj smo zbrali 1500€. Odločili smo se, da 1000€ namenimo za izgradnjo zdravstvene postaje v majhni pakistanski vasici Tashering in s tem podpremo projekt Tomaža Humarja, ki se je na ta način želel zahvaliti pakistanskim pilotom za pomoč pri reševanju leta 2005. Preostali del izkupička tržnice smo namenili pomoči šestim družinam naših učencev. Zanje smo kupili hrano, oblačila, obutev in posodo.

V začetku januarja, ko smo zaključevali akcijo Božična tržnica, pa so nas pretresli posnetki iz Haitija, ki ga je prizadel katastrofalen potres. Ob videnih prizorih nismo ostali ravnodušni- odzvali smo se z akcijo pomoči za prizadete prebivalce, v kateri smo učenci in učitelji zbrali 840 €.

Tik preden smo odšli na zasluženе zimske počitnice, smo na šoli gostili sestro Zvonko Mikec, misijonarko iz Angole, s katero sodelujemo že kar nekaj let. Začelo se je v šolskem letu 2007 s Projektom Angola, s katerim smo zbirali šolske pripomočke in pribor za osebno higieno za naše prijatelje iz Angole. Z izkupičkom 1. božične tržnice smo plačali šolnino za 7 angolskih otrok, ki bi bili sicer prikrajšani za izobrazbo, ki ljudem v Afriki pomeni edina vrata v boljšo prihodnost. Tudi del izkupička 2. božične tržnice smo namenili pomoči našim angolskim prijateljem, otrokom, ki zaradi težav z vidom niso mogli obiskovati šole. Z našo pomočjo so dobili očala in prav toplo nam je bilo pri srcu, ko smo si ogledovali fotografije, kako veselo in zagnano gulijo šolske klopi. Tokratno srečanje s sestro Zvonko je potekalo v obliki intervjuja. Pri sestavljanju vprašanj so sodelovali vsi učenci, zanimiv pogovor pa je vodila učenka Suzana Papež. Izvedeli smo veliko zanimivosti o življenju v Angoli ter bili presenečeni, kako so tamkajšnji ljudje kljub svoji veliki prikrajšanosti v bistvu zelo srečni in veseli. Sestra Zvonka nam je podarila nekaj DVD-jev in knjig, ob koncu pa je ravnateljico oblekla v čisto pravo angolsko nošo, ki ji je zelo pristajala. Tudi mi smo za naše prijatelje v Angoli pripravili nekaj daril - učenci razredne stopnje so zanje narisali slike, ki prikazujejo njihov svet, poleg tega pa so zbrali lepo število različnih šolskih pripomočkov, s katerimi si bodo pomagali utirati pot do znanja. Doživeto srečanje so sklenile članice učiteljskega pevskega zbora, ki so se našim učencem predstavile prvič. S pesmijo Daj mi roko, moj brat so v nas potrdile prepričanje, da je pot, ki ji sledimo na OŠ Žužemberk, tista prava. Po zadnjem tonu iz klavirja smo še nekaj trenutkov nemo posedeli ter tako pokazali, da se nas je srečanje resnično dotaknilo.

Sestra Zvonka je ravnateljico oblekla v tradicionalno angolsko nošo. V ozadju so zbrani šolski pripomočki in risbice za naše angolske prijatelje.

Tudi vnaprej se bomo trudili, da bodo naši učenci ponotranjali vrednoto solidarnosti ter spoznavali, da je res dobro delati dobro.

Mentorica Šolske skupnosti
Tanja Šenica

VALETA 2010

V ponedeljek, 14. 6., se je 53 devetošolcev poslovilo od OŠ Žužemberk. Pripravili so bogat kulturni program. V sliki in besedi so se predstavili učenci 9. a in 9. b razreda, zahvalili so se delavcem šole in staršem, nastopili so harmonikarji, podeljena pa so bila tudi priznanja in knjižne nagrade. Po končanem programu so pripravili tudi pogostitev za starše in učence v šolski jedilnici.

Tinka Fric

Foto: Stane Maver

Spoznali smo **Nizozemsko**

V skupini Ribic smo gostili Lexijino mamico. Prišla nam je predstavit Nizozemsko – državo, v kateri je odraščala. Preko zanimivih slik je otrokom pokazala značilnosti, ki bogatijo Nizozemsko – zastavo, ravnino, vožnjo s kolesi, tulipane, mlin na veter, lesene cokle z narodno nošo. Po dogovoru z mamico smo se z otroci naučili pesmico Nika Grafenauerja: Sam in jo predstavili v slovenskem jeziku. Nato pa sta nam jo Lexi in mamica predstavili v nizozemskem jeziku. V tujem jeziku je zvenela čisto drugače. Zapeli sta še pesmico, ki jo pojejo v času miklavževanja ter nas za konec pogostili z Miklavževimi piškoti z Nizozemske. Otroci so vedoželjno opazovali, poslušali ter pridobili nova znanja, ki jih je mamica prisrčno in zanimivo posredovala.

Vzgojiteljica Minka Fric

Letovanje v Domu Lipa

21. in 22. maja 2010 smo se Ribice odpravile na letovanje. Letovali smo v Domu Lipa v Črmošnjicah. Ob prihodu v Dom smo se najprej namestili, nato pa so nas delavci doma aktivno zaposlili z zanimivimi dejavnostmi – streljali smo z lokom, spoznali in se igrali stare pastirske igre, se sprehodili ob Divjem potoku ter se pomerili v igrah brez meja. Užitke na letovanju nam je poskušalo pokvariti vreme, a mu ni uspelo. Imeli smo se lepo, v prepletanju številnih dejavnostih dobro zaposleni in zadovoljni v krogu svojih prijateljev "daleč" od doma.

Vzgojiteljica Minka Fric

Potepanje po Suhi krajini

V društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Novo mesto, ki združuje več kot 1100 članov z Dolenjske, Bele krajine in Posavja, že vrsto let deluje tudi izletniška skupina. Želja po skupnem druženju izven delovnih sredin in spoznavanju novih krajev je že davno presegla svoj okvir. Sprva enodnevnim potepanjem so se pridružili večdnevni izleti in tedenska potovanja po vsej Evropi. Danes člani izletniške skupine skupaj s pridruženimi člani, ki potujejo z nami, vsako potovanje občutimo kot posebno darilo, ki si ga podarimo vsakič, ko se odpravimo na pot. Lansko leto smo junija, tik pred koncem šole, raziskovali deželo slavnih pomorščakov in raziskovalcev. Portugalska je s svojim bogatim izročilom, mogočnimi samostani, otožnim fadom in »kahlicami« v neštetih izvedbah pustila neizbrisen pečat. Soglasno smo sprejeli pobudo, da do jeseni zberemo vtise in se ponovno srečamo. Ideja o kostanjevem pikniku »portugalskih« izletnikov pri naši Jani se je uresničila s čisto pravim avtobusnim izletom v Suho krajino sredi maja letos.

Koliko je Suha krajina res suha smo se lahko prepričali na lastni koži, saj je cel dan deževalo, kot bi zlival iz škafa. Ampak pravim izletnikom, kar mi nedvoumno smo, tudi dež ni mogel do živega, predvsem pa ni pokvaril dobrega razpoloženja ves čas našega druženja. Za proti prehladno zaščito so, kot vedno, poskrbeli naši »zeliščarji«, ki pridno nabirajo in namakajo zdravilne rožice in borovnice. Iz Novega mesta smo se po dolini reke Krke najprej odpeljali v suhokrajinsko prestolnico Žužemberk. Pričakal nas je gospod Vlado Kostevc, ki nam je odprl grajska vrata žužemberškega gradu in nas s slikovito pripovedjo popeljal skozi srednjeveško zgodovino kraja. Načrtovani čas ogleda je kar prehitro minil. Gospod Kostevc, po rodu sicer ni domačin, je pravi turistični zanesenjak, ki zna obiskovalcem orisati lepoto in čare Suhe krajine. Tudi v grajski kleti se je pogovor hitro razvil, saj so v naših vrstah tudi vinogradniki. Ampak treba je bilo naprej, oziroma nazaj na Dvor. Obiskali smo muzej Marjana Marinca. Marinc je kraju podaril zbirko železnih in litoželeznih izdelkov, narejenih v Auerspergovi železarni, ki je v 19. stoletju obratovala na Dvoru. Železarna je bila do srede 19. stoletja edina na našem ozemlju, kjer so izdelovali predmete umetniškega liva. Tiste čase nam je predstavila gospa Marija Legan, upokojena učiteljica. Prišli so tudi učenci podružnične šole na Dvoru in nam dan polepšali s kulturnim programom. Reka Krka je zaradi številnih lehnjakovih pragov najslikovitejša ravno v zgornjem toku. Kljub dežju smo jih v vsej njihovi lepoti lovili v fotografske objektive. Pozno kosilo smo si privoščili na turistični kmetiji Štupar v vinorodni gorici Vinkov vrh. Grički ob lepem vremenu gotovo vabijo na sprehod, mi pa smo raje obsedeli pod streho, ob prijetnem klepetu obujali spomine in načrtovali nove izlete. V sproščenem vzdušju je čas hitro minil. Izlet smo zaključili pri Jani na Ajdovcu.

Na zemljo se je začel spuščati mrak. Skrivnostne meglice nad lenobno Krko so ponujale zavetje vodnim škratom in sploh ni kazalo, da bo kdaj nehalo deževati, ko smo se vračali proti domu. Veseli smo bili, da smo se zbrali in skupaj preživeli dan, ki si ga bomo zapomnili. Pravzaprav sploh ni potrebno oditi daleč, tudi pri nas so kraji z bogato kulturno, zgodovinsko in naravno dediščino, vredni ogleda. Predvsem pa so prijazni in gostoljubni tukajšnji ljudje. Suhokrajnci, ki smo jih spoznali, o Suhi krajini pripovedujejo z žarom v očeh, človek se mimogrede naleze njihovega navdušenja. Fotografije, kamor smo skušali ujeti mnogotere obraze Suhe krajine, bomo shranili za spomin, najlepše slike pa za zmeraj hranili v albumu svojega srca.

Zahvaljevanje je preprost občutek hvaležnosti, ki ne zahteva velikih besed, zato naj rečem samo hvala vsem, ki ste se trudili z organizacijo izleta. Pridemo spet, ko bo umirjena in valovita Suha krajina sijala v soncu.

Marjeta Berkopec

Regijski kviz:
Mladi in kmetijstvo v Suhi krajini!

Lanskoletni uspešni rezultati so prispevali k temu, da je Društvo podeželske mladine Suha krajina letos prevzelo organizacijo regijskega kviza Mladi in kmetijstvo, ki je za najboljše vstopnica na državni kviz v okviru Zveze društev podeželske mladine Slovenije.

Kviz Mladi in kmetijstvo je potekal v soboto, 27. marca 2010, v gasilskem domu v Ajdovcu. Letošnji organizatorji, Društvo podeželske mladine Suha krajina in Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto so poskrbeli za kvalitetno organizacijo in izvedbo kviza.

Na kvizu je sodelovalo 6 ekip iz različnih društev: DM Trebelno, DPM Trebnje, DPM Zbure, DPM Dobrova, DPM Suha krajina in ekipa iz Kmetijske šole Grm. Tokrat so se člani društev pomerili v znanju iz različnih kmetijskih panog (zelenjadarstvo, slovenske avtohtone pasme v živinoreji, varna hrana in poznavanje združenja evropske podeželske mladine). Zanimivo tekmovalno vzdušje so popestrili tudi gostje in nastopajoči. Predstavili so se učenci podružnične šole Ajdovec, pevke Turističnega društva Žužemberk, Društvo kmečkih žena Suha krajina ter mlada glasbenika Anže in Blaž na harmoniki in kitari. Pomembnost regijskega kviza in pohvalo za prizadevanje društva pa so s svojo prisotnostjo dokazovali gostje – župan Občine Žužemberk Franc Škufca, poslanec in podžupan občine Novo mesto Ivan Grill, direktor KGZ Novo mesto Jože Simončič in svetovalka za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti s KGZS Cvetka Lavrič. Poudarili so predvsem pomen znanja za delovanje na področju kmetijstva.

Na državni kviz Mladi in kmetijstvo se je uvrstilo Društvo podeželske mladine Dobrava, ki je sicer doseglo 2. mesto na regijskem kvizu, 1. mesto je zasedla Kmetijska šola Grm Novo mesto, center biotehnike in turizma, 3. mesto pa je pripadlo DPM Trebnje. Za vse udeležence kviza pa je gostujoče društvo ob koncu pripravilo druženje ob dobri hrani in glasbi z ansamblom Bojana Rusa.

Za člane Društva podeželske mladine Suha krajina je bil to eden izmed zahtevnejših projektov od ustanovitve društva. Za dodelan program, organizacijo ter kulturni dogodek obenem si zaslužijo veliko pohvalo in zahvalo za uspešno zastopanje kraja in občine.

Mateja Iskra

Spoštovane krajanke in krajani Dvora pri Žužemberku,

V sredo, 12. maja, sva bili z g. Tončko Banko, prizadevno tajnico društva upokojencev Dvor, dogovorjeni, da pridem med Vas in skupaj z Vami pretresem trenutno stanje v Sloveniji in kako se v imenu upokojencev na Zvezi društev upokojencev borimo za pravice upokojencev, pa tudi vseh tistih naših otrok in vnukov, ki jih je brezobzirni tržni sistem povozil. Žal mi je starost spet enkrat pokazala zobe… na srečanje sem na dan srečanja pozabila. Nobenega drugega izgovora nimam. B. Tončka me je poklicala dva dni prej in zagotovila sem ji, da pridem, zato se njej še posebej opravičujem. Opravičujem se tudi mojemu prijatelju Lucienu, ki verjame vame in me je zato nagovoril, da se srečam z Vami v njegovi drugi domovini.

Če mi boste dovolili, da napako popravim, bom prišla med vas, saj bi zelo rada izmenjala z vami mnenje o tem, kar se nam dogaja. Ko nastopam v medijih, se vedno znova bojim, da morda ljudje, o katerih govorim, mislijo drugače. Žal je pogosto težko preveriti, kaj misli večina.

To pot bom prosila druge, da pazijo, da se mi spet ne zgodi kaj podobnega.

V upanju, da Vam nisem ukradla preveč Vašega dragocenega časa,

Vaša Mateja Kožuh Novak,
predsednica Zveze društev upokojencev Slovenije

KMETJE, NE POZABITE!

V mesecu **JUNIJU 2010** (**01.06.-30.06.2010**) bo možno vlagati zahtevke za ***POSEBNO PREMIJO ZA BIKE IN VOLE*** (*zakol v obdobju 01.01.-31.05.2010*) ter zahtevke za ***EKSTENZIVNO REJO ŽENSKIH GOVEDI*** (*telitev v obdobju 11.12.2009 – 31.3.2010*). Zahtevki se vlagajo v elektronski obliki na Kmetijski svetovalni službi v Straži. S sabo obvezno prinesite Zbirno vlogo za leto 2010, v primeru vlaganja zahtevkov za posebno premijo tudi klavniški zapisnik, za ekstenzivno rejo ženskih govedi pa številke krav, ki so telile v zgoraj omenjenem obdobju.

KMETIJSKA SVETOVALNA SLUŽBA SLOVENIJE

ZAHTEVKE BO MOŽNO VLAGATI OB PONEDELJKIH IN PETKIH OD 8^{00} DO 12^{00} ter OB SREDAH OD 8^{00} DO 15^{00}.

Polona Seničar
Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto

GOZDARSKI KOTIČEK

Pogosta »gozdarska« vprašanja (1.del)

Pri našem delu se srečujemo z vedno istimi vprašanji s strani lastnikov gozdov. Sicer močno dvomim, da se bo med lastniki na veliko prijelo, kar že čivkajo ptiči na vejah, ampak še vedno verjamem v rek, da lepa beseda lepo mesto najde. Pravzaprav sem vse bolj prepričan o tem. Torej začnimo z vašimi vprašanji:

Velikokrat se nam zgodi, da pri pregledu gozda ugotovimo, da je lastnik posekal nekaj drevja za domačo porabo, torej les za kurjavo. Naša naloga je, da evidentiramo vsako sečnjo. V tem primeru gre za nedovoljen posek, kar bi morali takoj prijaviti gozdarskemu inšpektorju. Če je g. inšpektor vstal na levo nogo, bi vas tistih na črno posekanih 10 metrov vaših drv stalo »samo« 1200 EUR. Zato v prvo raje sami opozorimo lastnika, da je potrebno tudi drvarijo odkazati, prijavljamo pa take, ki sedijo na ušesih po več let zapored. Seveda se lastnik venomer čudi: »**A za drva je treba tudi odkazat?**« Pri tem naredi tako mil in nedolžen obrazek, da bi mu ga zavidali tudi največji hollywoodski zvezdniki. Z enako igralsko spretnostjo potem mi nastavimo svoj obraz in odgovorimo: »Da, tudi les za kurjavo je potrebno predhodno označiti in tudi prejeti odločbo o dovolitvi poseka.« Zapomnite si to! Predvsem, zato ker je boleče, ko vidiš, da se ti nekdo laže v obraz. Ima ta laž res kakšen smisel? Kaj s tem pridobite?

Po koliko je les? Naša dolžnost ni, da bi morali iz rokava stresti ta podatek. Naj s primerjavo ponazorim, zakaj ne vemo o cenah lesa veliko in le okvirno. K vam pride veterinar in poskrbi za vašo bolno kravo. Vas pa še vedno skrbi, kaj če krava ne bo preživela. Šla bo zakol in za meso boste dobili nekaj denarja. Močno pa dvomim, da vam bo veterinar vedel povedati, kateri mesar bo vašo kravo najbolje odkupil. Tako boste tudi od svojega revirnega gozdarja izvedeli, komu vse se lahko les prodaja. Ne pričakujte, da bo vedel, kateri odkupovalci na trgu so najbolj ugodni za kmeta. Naša naloga je, da vas izdatno informiramo.

Vsako leto lastniki kmetij dobite položnico za plačilo članarine pri Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije. Članstvo in plačilo položnice je zakonska obveza. Na nas pa letijo vprašanja, **zakaj nam morate plačevati to položnico?** Oprostite, ampak v tem primeru nam ne plačujete ničesar. Gre za drugo organizacijo, s katero Zavod za gozdove Slovenije nima nič skupnega razen, da si v imenu inštitucije delimo besedo »gozd«.

In če smo že pri položnicah, naj omenim še tisto za gozdne ceste. »**Zakaj moram plačevati za gozdno cesto, če pa ni nobene, ki bi peljala skozi moj gozd?**« V Zakonu o gozdovih so predvideni trije osnovni viri zagotavljanja sredstev za vzdrževanje gozdnih cest; to so država, lastniki gozda in občina. Država sofinancira vzdrževanje gozdnih cest, saj imajo po Zakonu o gozdovih javni značaj, poleg tega pa so namenjene tudi izpolnjevanju turistične, rekreacijske ter drugih socialnih vlog gozdov ali pa povezujejo samotne kmetije in zaselke. Prispevki lastnikov se imenujejo pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest, ki jo plačujejo vsi lastniki gozdov od katastrskega dohodka (že omenjena položnica). Denar pristojbin se zbira na enotnem računu in se po posebnem razdelilniku razporeja po občinah, vendar so ta sredstva strogo namenska. Sredstva se zbira od vseh lastnikov gozda in ne samo od tistih, pa čigar gozdu je cesta speljana. Tu gre za problem, kako pravično urediti plačevanje za vzdrževanje cest in zakonodajalec se je odločil za tak način. Omenjeni tretji vir so lastna sredstva občin, ki po svoji presoji in potrebah namenjajo določen del sredstev iz proračuna tudi za vzdrževanje gozdnih cest.

Ali se da dobiti denar za pota? Poleg cestnih gozdnih prometnic poznamo še gozdne vlake, ki jih po domače imenujete »pota«. Zavod za gozdove nima finančnih sredstev, s katerimi bi podpiral gradnjo ali vzdrževanje gozdnih vlak. Do leta 2013 bo država v te namene namenjala subvencije. Plačnik gradnje ali vzdrževanja gozdne vlake mora biti lastnik sam, da pa bo dobil subvencijo, pa mora za le-to kandidirati pri Ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo. Letos razpis za subvencije (v času, ko to pišem) še ni bil objavljen in nas kontaktirajte, v kolikor se želite prijaviti na razpis. In še ena dobronamerna informacija. Gradnja gozdne vlake ni tako draga, kot se vam dozdeva. V večini primerov pri novogradnji gozdne vlake že na trasi napade toliko drevja, da se poplača strošek izgradnje.

Prihodnjič naprej ...

Miloš KECMAN, univ. dipl. inž. gozd.

VARING

Služba za varstvo pri delu
Anton Fabjan s.p.
Ulica Slavka Gruma 100
8000 Novo mesto

Gsm:	**041/673-455**
Tel.:	**07/39-34-990**
Faks:	**07/39-34-992**
Splet:	**www.varing.si**
E-pošta:	**info@varing.si**

- **izjava o varnosti z oceno tveganja**
- **usposabljanje**
- **pregled delovne opreme**
- **preiskave delovnega okolja**
- **izdelava navodil**
- **vodenje evidenc**
- **požarni redi, načrti**
- **koordinacija**
- **svetovanje ...**

Vnaprej hvala vsem, ki mi boste spet zaupali

Minila so že skoraj štiri leta od lokalnih volitev, ki bodo ponovno oktobra letos. Takrat sem se na pobudo občanov kot neodvisen kandidat komaj mesec dni pred volitvami odločil, da kandidiram za župana Občine Žužemberk. Volivci ste mi namenili 794 glasov oziroma 34,34% glasov vseh, ki ste se volitev udeležili. Hvala vsem, ki ste mi že tedaj izrazili svoje zaupanje.

Prva kandidatura mi je bila dobra življenska izkušnja in po štirih letih ugotavljam, da imam še vedno dovolj volje, idej, energije in znanja, da jeseni znova vložim župansko kandidaturo. Pripravljen sem na nove izzive in priložnosti, ki so pred nami, ker vem, da skupaj zmoremo več. Do jeseni je sicer še daleč, a želim izkoristiti to priložnost, da hkrati z najavo moje kandidature za župana naše občine zaželim vsem občankam in občanom prijetne dni, ki so pred nami, šolarjem, dijakom in študentom pa brezskrbni čas počitnic.

Darko Pucelj
Trške njive 31, Žužemberk

Jubilanti

KOCMUR JOŽICA – 80 let

Svoj 80. rojstni dan je praznovala 29. marca 2010.

Rojena je bila v Kostanjevici na Krki, v družini s 7 otroki. Osnovno šolo je obiskovala v Kostanjevici, šolanje pa je nato nadaljevala v Novem mestu. Po končanem šolanju se je zaposlila v Ljubljani, kjer je spoznala svojega bodočega moža Jožeta, se z njim leta l953 tudi poročila. Zaradi stanovanjskih razmer sta se preselila v Sežano in zaposlila v Iskri cca 10 let. Ker sta bila oba z možem Dolenjca, ju je vleklo nazaj v domače – dolenjske kraje. Službo in stanovanje sta tako dobila v Iskri Žužemberk, kjer je opravljala dela v kadrosko socialni službi vse do upokojitve leta 1982.

V zakonu je rodila dva otroka (hčer Marto in sina Dušana). Skupaj z možem, ki ji je umrl leta 2001, sta v Žužemberku zgradila lepo stanovanjsko hišo, kjer živi še hčerka z družino. Veseli se obiskov svojih 3 vnukov in 5 pravnukov, ki ji s svojimi obiski polepšajo dneve.

Že v času opravljanja svojega dela je bila vseskozi družbeno politično aktivna, kakor tudi potem, ko se je upokojila, predvsem pa je veliko svojega prostega časa posvetila delu v organizaciji RK.

Predstavniki DU in odbora RK Žužemberk so jubilantko obiskali, ji iskreno čestitali za visok življenjski jubilej, zaželeli še veliko zdravih let in jo skromno obdarili.

Tekst in foto Cajnko Tinca, Tajnik DU

TURK ANGELA – 80 let

Dne 29. 5. 2010 je v krogu svojih domačih praznovala svoj 80. rojstni dan.

Turk Angela je bila rojena v majhni vasici Brezov dol pri Ambrusu v številni kmečki družini s 5 otroki. Kot mlado dekle je delala doma na kmetiji in tudi drugje. Tako je spoznala svojega bodočega moža Ignaca in se z njim leta 1955 poročila, se preselila k njemu v Klečet, kjer sta kupila manjšo hiško in jo počasi obnovila.

V zakonu je rodila 5 otrok (eden ji je že majhen umrl), še 4 so živi, in sicer: Angelca, Marija, Štefan in Ignac. Z delom na kmetiji ni bilo dosti zaslužka za preživljanje družine, zato se je leta l963 zaposlila v tedanji Iskri v Žužemberku, kjer je delala vse do svoje upokojitve leta 1985. Mož je ostal doma in delal na kmetiji, leta l967 pa je umrl zaradi prometne nesreče. Tako je sama skrbela za svoje otroke, saj je bil najmlajši sin ob smrti očeta star komaj 1 leto. Kljub delu v tovarni in doma na manjši kmetiji, si je še vedno našla čas, da je spletna kakšno jopico in druge potrebne stvari za svoje otroke in tudi druge.

Zadnje čase ji zdravje ne služi najbolje, ampak ob skrbni negi svojih otrok, predvsem hčerke Angelce, si je že zelo opomogla. Najbolj se razveseli obiska svojih otrok, predvsem pa 4 vnukov in 4 pravnukov, ki ji s svojim obiskom polepšajo dneve.

Člani DU Žužemberk smo jo ob tem njenem visokem jubileju tudi obiskali, zaželeli še veliko zdravja in zadovoljstvo v krogu njene družine ter jo skromno obdarili.

Tekst in foto Cajnko Tinca, Tajnik DU

PAVLA ŠTRAVS – 80 let

Na dan upora je v Srednjem Lipovcu praznovala 80. rojstni dan **PAVLA ŠTRAVS**. Pri 27-ih se je primožila k Primožkovim, kjer domuje še danes. Moževa družina jo je lepo sprejela. Dela na velikem gruntu ni manjkalo, a tudi lačni niso bili. Po 31-ih letih zakona je nad družino prišla velika preizkušnja – nevarno je zbolel najstarejši sin in tako rekoč čez noč umrl.

Samo deset mesecev po tem tragičnem dogodku je gospa Pavla izgubila še moža. Ostala je sama z mlajšim sinom, na katerega je zelo navezana, pa tudi on nanjo. Vsak dan jo pokliče, večkrat v tednu obišče in ji pomaga pri delu. Zelo ponosna je na svoji dve, že kar odrasli vnukinji.

Izgube sina in moža tudi po dvaindvajsetih letih še ni prebolela, kar se pozna tudi na njenem zdravju. A »Se ne dam nazaj!« pravi ona. Nasmejana in polna energije se poda v vinograd, na njivo in v gozd. Na domačem tnalu razbija drva in jih spravlja za zimo. Vsak dan prebere Novice, rada pogleda televizijo in prisluhne radiu. S sosedo si izmenoma skuhata jutranjo kavico.

Našega obiska se je iskreno razveselila. Dolgo smo se pogovarjale, se nasmejale, potočile tudi kakšno solzico in se razšle s krepkim stiskom rok in z željo, da ostane še naprej zdrava in polna optimizma.

Tekst in foto Helena Glavič

VIDMAR ANGELA - 80 let

30. marca 2010 je v Žužemberku, na Trških njivah, praznovala svoj 80. rojstni dan. Rojena je bila v Vel. Lipju v kmečki družini s petimi otroki. Pri delu na kmetiji je pomagala svojemu očetu in materi. Kot ena izmed prvih delavk se je leta 1960 zaposlila v tedanji Iskri Žužemberk, kjer je delala vse do upokojitve leta 1995. Približno leto dni je hodila na delo peš iz Lipja, nato si je v Žužemberku kupila manjšo hiško, kjer še danes živi s hčerko Jožico in njenimi otroki. Najbolj je ponosna na svoje 3 vnuke, ki za njo zelo lepo skrbijo.

Predstavniki DU in odbora RK Žužemberk so jo obiskali, ji iskreno čestitali za visok življenjski jubilej, zaželeli še veliko zdravih let in jo skromno obdarili.

Tekst in foto Cajnko Tinca, Tajnik DU

Blagoslov žužemberških risov

V cerkvi sv. Miklavža v Žužemberku so se 9. maja že četrtič zbrali žužemberški motoristi, združeni v klub Moto-ris, kjer je bila sveta maša za zdravje in srečno pot novodobnih popotnikov z blagoslovom. Žužemberške motoriste združuje ljubezen do jeklenih konjičkov in vožnje, imajo pa tudi svoj znak - risa na motorju. Motoristi obiskujejo številne prireditve namenjene prav njim. V kraju pa so poznani pri pomoči in izvedbi tradicionalnega kračevanja, darovali pa so tudi nov zvon v zvoniku v cerkvi sv. Miklavža.

Foto: S. M.

V SUHI KRAJINI
KUPIM GOZD
☎ 041 315 122

ŠTEFANIJA JAKLIČ – 80 let

Pri Grilčevih, v Zaliscu, je 80. rojstni dan praznovala **ŠTEFANIJA JAKLIČ**. Nekoč kmečka gospodinja in delavka v Iskri, je z možem, ki je tragično umrl pred 12-imi leti, h kruhu spravila dve hčeri. Živi v rojstni hiši skupaj z družino starejše. Hiša je danes precej drugačna, saj sta jo posodabljati začela že z možem, nadaljevala pa hči.

Četudi ji zdravje ne služi več tako kot včasih, je v odsotnosti članov družine pravi varuh domačega ognjišča«. Poskrbi za kokoši, psa in pogleda v lonce na štedilniku. Če je treba, tudi kaj skuha in speče kot puhek rahel kruh z mehko skorjico.

Ima šest glasbeno nadarjenih vnukov, tako da pri hiši ni nikoli dolgčas. Ima že tudi tri pravnuke. Vsakega od njih je zelo vesela. Ne more več ne brati ne gledati televizije, zato ima vedno prižgan radio.

Obiskale smo jo članice KORK. Še posebno vesela je bila ge. Ljube Šenica, s katero sta pred davnimi leti skupaj hodili v isti razred.

Tekst in foto Helena Glavič

Foto digitalni studio
MAUER
Dvor 12 b, 8361 Dvor
041 722 712
07/ 30 88 322

DIMNIKARSTVO

ANA JELANČIĆ s.p.
tel.: 07 816 20 60

Ribniki 12 8290 Sevnica
GSM: 031 320 900
Fax: 07 816 20 61
ana.jelancic@siol.net

Dimnikarstvo Ana Jelančič s.p. edino pooblaščeno za izvajanje dimnikarskih storitev na dimnikarskem območju Žužemberk .

Dimnikar na terenu je Klemen GSM 051 680 922

Vsem uporabnikom kurilnih in dimno vodnih naprav smo na voljo tudi na tel. št. 07 816 20 60, 07 492 05 90 ali 031 320 900.

Kolektiv s 30-letno tradicijo
Dimnikarstvo Jelančić

FS AVTOPRALNICA
Žužemberk
Telefon: (07) 38 85 500
(07) 38 85 505

OSNOVNO PRANJE,
VOSKANJE,
PRANJE PODVOZJA

PRANJE OSEBNEGA AVTOMOBILA

POGREBNE STORITVE

Marija Novak s.p.
Reber 2a, Žužemberk
Tel.: 07/38 88 100
GSM: 031 /876 276

Nudimo pogrebne
in pokopališke storitve
na območju občine Žužemberk

Koncesionar v Občini Žužemberk

SLIKOPLESKARSTVO
VIDIC
IN FASADERSTVO

Darko VIDIC s.p., Suhor 18, 8350 Dolenjske Toplice
gsm: 041/ 592-841

- **BELJENJE, KITANJE NOTRANJIH PROSTOROV**
- **BARVANJE OKEN, VRAT, NAPUŠČA**
- **BARVANJE VSEH VRST FASAD**
- **SUHOMONTAŽNE STORITVE KNAUF** (mansarde,spuščeni stropi,napušči)
- **IZDELAVA FASAD** (stiropor,kamena volna)
- **IZKOPI IN UREDITEV DVORIŠČ Z MINI BAGROM**

- **GSM: 041/592-841**
- **TEL/FAX: 07/3065-697**
- **E-MAIL: darko.vidic1@siol.net**

» Učitelj življenja nas bitko uči,
brez solz in trpljenja nihče ne živi.
Stisnili vama nismo roke v slovo,
odšla sta za vedno, nazaj vaju ne bo.«

ZAHVALA

V najlepšem mesecu maju sta nas tragično zapustila najina draga starša

JOŽE NAHTIGAL in MILENA roj. KOCJANČIČ

iz Dešeče vasi

Vsem se iskreno zahvaljujeva za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče, ter za vso stransko pomoč. Zahvaljujeva se podjetju »Jakles Dvor« ter podjetju »Treves d.o.o.« iz Biča, vsem sosedom Dešeče vasi ter okolice.

Enako se zahvaljujeva tudi sošolcem iz Visoke šole za zdravstvo Novo mesto in sošolcem Srednje lesarske in gradbene šole Novo mesto, pevkam Turističnega društva Žužemberk za lepo zapete pesmi, obema župnikoma za lepo opravljen obred, pogrebni službi Novak ter vsem, ki ste ju pospremili na njuni zadnji poti.

Žalujoči:
Hčerka Petra, sin Rok
in vsi ostali, ki so ju imeli radi

V SPOMIN

MARIJA ANŽIČ
roj. KASTELIC

22. 3. 1931 na Žvirčah
pokopana 22. 3. 2010
na pokopališču Podkraj pri Velenju.

Zahvala vsem, ki ste ji v devetinsedemdesetih letih njenega življenja izkazali kakršnokoli dobroto, pomoč in prijazen pogled.

Sestra Pavla Hočevar

razvojni center novo mesto

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

JAVNI POZIV DELODAJALCEM ZA ŠTIPENDIRANJE KADROV IZ REGIJSKE ŠTIPENDIJSKE SHEME ZA DOLENJSKO

Razvojni center Novo mesto d.o.o. je v mesecu marcu 2010 na svoji spletni strani www.rc.nm.si objavil **Javni poziv k oddaji vlog za izbor delodajalcev v enotno Regijsko štipendijsko shemo (RŠS Dolenjska) za šolsko/študijsko leto 2010/2011**.

Predmet poziva je izbor delodajalcev za vključitev v RŠS Dolenjska v šolskem/študijskem letu 2010/2011. V skladu s prejetimi potrebami delodajalcev bo Razvojni center Novo mesto d.o.o. objavil razpis kadrovskih štipendij za šolsko/študijsko leto 2010/2011.

Za delodajalce je sodelovanje v Regijski štipendijski shemi za Dolenjsko privlačno, ker sami izbirajo štipendista ter zagotavljajo za celotno dobo šolanja štipendista po štipendijski pogodbi le 50% sredstev za štipendijo. Preostalih 50% sredstev zagotovi Razvojni center Novo mesto d.o.o. iz državnih ali evropskih virov.

Vloge za prijavo lahko oddate na **2. rok**, ki traja do **20. 8. 2010**.

Dodatne informacije ter vloga za prijavo so na voljo na naslovu: Razvojni center Novo mesto d.o.o., Ljubljanska cesta 26, 8000 Novo mesto, tel. 07 33 72 984, kontaktna oseba: Miljana Balaban ali pišite na e-naslov: miljana.balaban@rc-nm.si.

Razvojni center Novo mesto d.o.o. vabi vse zainteresirane delodajalce k sodelovanju!

Zdaj se spočij, izmučeno srce,
zdaj se spočijte zdelane roke.
Zaprte so utrujene oči,
le moja lučka še brli.

ZAHVALA

Po težki bolezni smo k večnemu počitku položili utrujeno telo naše drage mame, stare mame, sestre, tete in tašče

ZOFIJE PERKO
(1933 – 2010)
iz Hinj

Ob boleči izgubi naše drage mame se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste v težkih trenutkih slovesa sočustvovali z nami in s stiskom rok izrazili sožalje. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, pogrebnim storitvam Novak in vsem vaščanom, ki ste jo v času njene bolezni obiskovali in ji pomagali. Hvala vsem, ki ste zanjo darovali sveče in cvetje ter zanjo molili in jo v velikem številu pospremili k njenemu zadnjemu počitku.

Žalujoči
Vsi njeni

Odkrivamo stare fotografije

Dobili smo dva odgovora in oba reševalca nagradili, to sta: 1. Ciril Kocjančič, Gornji Križ 1, 8360 Žužemberk, 2. Lidija Perko, Gornji Križ 12,8360 Žužemberk. Čestitke! Pravilni odgovor: Gasilski dom v Križih.

Vprašanje za staro fotografijo: napišite nekaj imen in priimkov (recimo 3-4) nekdanjih delavk v podjetju Iskra, ki ste jih prepoznali na fotografiji, ki letos praznuje 50. letnico delovanja. Odgovore pošljite na naslov Suhokranjske poti, Grajski trg 37, 8360 Žužemberk do 31. avgusta 2010.

Urednik

Poznate vaš kraj?

V uredništvo je prišlo 5 odgovorov. Za nagrade so bili izžrebani: 1. Alojzija Muhič, Baragova 42, 8360 Žužemberk, 2. Anton Kocjančič, Boletova 45, 1000 Ljubljana, 3. Lidija Perko, Gornji Križ, 8360 Žužemberk. Nagrajencem čestitke. **Pravilna rešitev**: freska na cerkvi sv. Marjete.

Na sliki je rojstna hiša pomembnega Suhokranjca, ki se je rodil 15. junija 1885 na Jami pri Dvoru, čigar v spomin mu je bila na veliki slovesnosti 8. junija 1997 odkrita spominska plošča. **Navedite ime in priimek znanega jezikoslovca, klasičnega filologa in prevajalca**. Odgovor pošljite na naslov Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk do 31. avgusta 2010 s pripisom » Poznate vaš kraj«.

Urednik

GOSTILNAZUPANČIČ
Gostgrad d.o.o.
Grajski trg 4, Žužemberk
e-mail: gostgrad@volja.net

☎ 07/ 3087290

Nagradna križanka

					KRISTUS-OV MONO-GRAM	KANTON V ŠVICI	SREDIŠČE VRTENJA	ZNAMKA NEM. AVTOMOB.	REKA V KALIFOR-NIJI	AVSTRIJ. CESAR	MESTO NA NIZOZEM-SKEM
				ČRTA KR. Z ENAKO OBLAČNO STJO							
				NEM. FILOZOF EDMUND							
				SLOVENJ GRADEC			TURŠKI SEL NA KONJU				
PETE SAMPRAS			DEL MAŠE, BLAGO-SLOV	OTTO KLEMPE-RER	GILBERT AMY	STRELSKI JAREK	JAPONSKI FIZIK HIDEKI	NICOLA ABBA-GNANO	NOVO MESTO / RUS. PES. VERA		
OBRAT ZA GOJENJE RIB											
KORENINA BRAZIL. VIJOLICE											
DENARNA ENOTA V KOREJI				GLASBE-NIK NICK	16. IN 12. ČRKA			IGLAVEC / SAMICA LABODA			
ZDRAVIL. RASTLINA					ŽITNA BOLEZEN / MESTO V MAKED.						KAREL PUTRIH
HR. ZGODO-VINAR JAROSLAV						DEL VARA					
BRANJE						ANDREA BOCELLI / IT. SLIKAR			FRAN RAMOVŠ / GAJ		
KRVO-SKRUN-STVO							OPOMBA			OTOK V IRSKEM MORJU	OTOK ČAROV. KIRKE
BAJKA				TURGUT OZAL / 13. IN 17. ČRKA			UGLAJENA ŽENSKA				
ODPRTINA V KUPOLI							MANJŠE NASELJE				
SESTAVILA PETRA KASTELIC	DUH BISTRC						MOZOLJA VOST				

Prejeli smo 20 rešenih križank iz 37 številke. Za nagrade so bili izžrebani: 1. Marjan Novak, Baragova 15, 8360 Žužemberk, 2. Jenič Štefka, Mali Lipovec 9/A, 8361 Dvor, 3. Cvetka – Florjana Zajec, Prapreče 20/A, 8360 Žužemberk. Čestitke nagrajencem!

Rešitev križanke – samo geslo - pošljite do **31. avgusta 2010** na naslov: Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk s pripisom: križanka!

Suhokranjske poti, javno glasilo izdaja Občina Žužemberk, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, e-mail: suhokranjske.poti@zuzemberk.si. TRR: 01393-0100015568. Medij Suhokranjske poti vpisan v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod številko 14 (odločba 006-120/01). Odgovorni urednik: Slavko Mirtič. Uredniški odbor: Vlado Kostevc, Tinka Fric, Slavko Gliha in Mojca Oberstar. Zunanji sodelavci: Irena Blatnik, Damjan Novak, Silva Papež, Mateja Iskra, Miloš Kecman, Albert Lah, Petra Kastelic, Dušan Šetina in Polona Seničar sodelavka iz KGZS Straža. Lektor: Rudi Cerkovnik. Oblikovanje, grafična priprava in filmi: Grafika Pavlič Jože, s. p. Tisk: Kastelic Zvone, s. p. Novo mesto. Naklada: 1800 izvodov. Uredništvo Suhokranjskih poti si v skladu z uredniško politiko, zasnovo časopisa in prostorskimi možnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov.